

MISKOLCI EGYETEM
Állam- és Jogtudományi Kar
Államtudományi Intézet
Pénzügyi Jogi Tanszék

Adók módjára történő behajtás az önkormányzati adóigazgatásban

Témavezető: Dr. Varga Zoltán
egyetemi tanársegéd

Készítette: Molnár Márta V. évf.
Levelező tagozat
NEPTUN kód: SD02HN

2010/2011. tanév

Tartalomjegyzék

Bevezető gondolatok	4
1. Témaválasztás indokolása	4
2. Történeti előzmények	5
I. Elméleti alapvetés	9
1. Az adóhatóság végrehajtási jogosultsága	9
1.1. Adóhatóságok	9
1.2. Hatáskör.....	9
1.2.1. Állami adóhatóság.....	9
1.2.2. Önkormányzati adóhatóság	10
2. Alapfogalmak.....	11
2.1. Adók módjára behajtandó köztartozás általános ismérvei	11
2.2. Végrehajtható okirat	12
2.3. Végrehajtási megkeresés	14
3. Az adó és az adók módjára behajtandó köztartozások végrehajtásának elhatárolása.....	17
II. Végrehajtási eljárás	18
1. Adatbeszerzés, adatkezelés, adatellenőrzés	19
1.1. Adatbeszerzés, adatkezelés.....	19
1.2. Adatellenőrzés	23
2. A végrehajtási eljárás megindítása	23
3. Végrehajtási cselekmények a köztartozások behajtása során.....	24
3.1. Végrehajtási átvezetés	25
3.2. Végrehajtás pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összegre	26
3.2.1. A végrehajtás menete	28
3.2.2. A pénzforgalmi szolgáltató felelőssége, kötelessége	33
3.3. Végrehajtás munkabérrre, egyéb járandóságra	35
3.3.1. Végrehajtói letiltás	36
3.3.2. A levonás közös szabályai.....	39
3.3.3. Levonási sorrend	41
3.3.4. Mentés juttatások.....	42
3.3.5. A munkáltató letiltással kapcsolatos kötelessége.....	43
3.3.6. Tartozásigazolás	44
3.3.7. A munkáltató felelőssége	45
3.4. Ingóvégrehajtás.....	46
3.4.1. Általános szabályok.....	47
3.4.2. Lefoglalható ingóságok	48
3.4.3. Foglalási jegyzőkönyv.....	50
3.4.4. Becslés.....	52
3.4.5. Egyes dolgok lefoglalásának eltérő szabályai.....	53
3.4.6. Elszállítás	61
3.4.7. Ingóárverés	62
3.5. Ingatlan-végrehajtás	63
3.6. Visszatartási jog gyakorlása	65

4. Végrehajtás felfüggesztése, szünetelése	65
4.1. Végrehajtási eljárás felfüggesztése.....	65
4.2. A végrehajtás szünetelése.....	67
5. Méltányosság	68
6. Behajtott összeg elszámolása, átutalása	70
7. A végrehajtás költsége.....	73
8. Végrehajtáshoz való jog elévülése	75
III. Jogorvoslatok a végrehajtásban.....	76
1. Végrehajtási kifogás.....	77
2. Fellebbezés	80
2.1. Végzésekkal szemben előterjeszhető fellebbezés	80
2.2. Határozatokkal szemben előterjeszhető fellebbezés	82
3. Igényper.....	83
Zárógondolatok.....	84
Irodalomjegyzék	87
Jogszabályjegyzék	87
Jogesetmutató	88
Mellékletek.....	89

Bevezető gondolatok

1. Témaválasztás indokolása

Dolgozatom bevezető részében témaválasztásomat szeretném megindokolni.

Az önkormányzati adóhatóság adók módjára történő behajtási tevékenységével összefüggésben általában elmondható, hogy a behajtási megkeresések száma évről-évre növekvő tendenciát mutat és a bevételi tervszámok eléréséhez egyre több végrehajtási cselekmény foganatosítása szükséges. Ennek következtében a végrehajtási jog az önkormányzati adóigazgatásban is egyre inkább felértékelődik szemben a közelmúlttal, amikor a végrehajtási eljárás az önkormányzati adóhatóságok „mostoha-gyermekének” számított. Az adóhatósági ügyintézők feladata elsősorban az önkormányzat illetékességi területén bevezetett helyi adókkal illetve a gépjárműadóval kapcsolatos feladatok ellátására terjedt ki, a végrehajtási eljárás pedig jellemzően háttérbe szorult. Ennek következtében a hátralék-állomány meghatározó része – a végrehajtáshoz való jog elévülése következtében – rendszerint törlésre került.

Az adók módjára behajtandó köztartozások esetében a követelések jogosultjainak „számonkérőbb” érdeklődése és nem utolsósorban az önkormányzat számára ebből származó, egyre inkább tervezhető bevétel azonban rákényszeríti az önkormányzati adóhatóságokat, hogy megfelelő gyakorlatot kialakítva és eredményességre törekedve tegyenek eleget az ilyen irányú megkereséseknek.

Amennyiben azonban a jogérvényesítés határfoka alacsony, az a társadalmi életben is káros következményeket okozhat. A kevésbé hatékony jogérvényesülés jogellenes magatartások megjelenését és elszaporodását eredményezheti. A hatékony jogérvényesítés követelményei viszont kizárólag a megfelelő végrehajtási jog és szervezet létesítésével biztosíthatóak.

Dolgozatomban a végrehajtási eljárás önkormányzati adóhatóságnál történő gyakorlati megvalósulását szeretném bemutatni, különös tekintettel az adók módjára behajtandó köztartozások vonatkozásában. Céлом, hogy mint az önkormányzati adóhatóság végrehajtója feltárjam az önkormányzati adóigazgatás hatékonyságával kapcsolatos legfontosabb kérdéseket és néhány kiemelt problémára megoldási javaslatot tegyek.

2. Történeti előzmények

Hazánkban a végrehajtással összefüggő feladatokat eleinte a bíró segédjeként közreműködő poroszlók látták el, akik szerepe később csökkent és a XIV. század elejére megszűnt. Az Aranybulla 1231-es megújítása után ilyen feladatot láttak el a káptalanok, konventek, szolgabírák és a külön bírói paranccsal kiküldöttek. A legjelentősebb végrehajtásra vonatkozó rendelkezéseket azonban a Hármaskönyv tartalmazta.¹ Szabályozási tárgyai közé tartozott a per alatt kiszabott bírságok behajtása valamint, hogy „miképpen kell a kárt és adókat azokon a paraszton felvenni, akiknek ingóságuk és örökségük nincsen”². A XVI. századot követően a személy elleni kényszer mellett megjelent a vagyoni végrehajtás, melynek lényege, hogy a pénzkövetelés fejében vagyontárgyat kapott a jogosult. A későbbiekben a végrehajtási eljárást szabályozták:

- 1723. és 1729. évi országgyűlések törvényei;
- a pénzbeni elmarasztalást magukban foglaló bírói ítéletek végrehajtása módjáról szóló 1836. évi XV. törvény és
- az 1840. évi XV. törvénycikk (Váltótörvénykönyv).

A polgári átalakulást és a kiegészítést követően hazánkban az 1868. évi LIV. törvénybe foglalt Polgári törvénykezési rendtartás nyolcadik címe szabályozta először átfogóan a bírósági végrehajtást, melynek jelentős újítása volt a fizetések lefoglalásának szabályozása valamint a végrehajtáshoz való jog elévülésének 3 évben történő meghatározása.³

A Polgári törvénykezési rendtartás és a bírósági végrehajtás szabályozásának szétválasztására 1881-ben került sor, amikor a bírósági végrehajtást külön kódexben, a végrehajtási eljárásról szóló 1881. évi LX. törvényben szabályozták. E törvény 1881-1955-ig volt hatályban, melyet a bírósági végrehajtásról szóló 1955. évi 21. törvényerejű rendelet követett. A később megalkotott 1979. évi 18. törvényerejű rendelet újításai közé sorolható például a munkabérre vezetett végrehajtás egyszerűsítése, továbbá meghatározott értékhatár felett mellőzhető lett az önkéntes teljesítésre történő felhívás.

A rendszerváltást követően született meg a jelenleg hatályos végrehajtási kódex, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.). Több alkalommal módosították,

¹ Gyekiczky Tamás (szerk.): *A bírósági végrehajtás magyarázata*. Budapest, 2009, CompLex Kiadó Kft. 27.o.

² Magyar Törvénytár. *Werböczy István Hármaskönyve*. Budapest, 1897, 413.o.

³ Gyekiczky Tamás (szerk.): i.m. 28.o.

melyek közül a legjelentősebb változásokat a 2000. évi CXXXVI. tv. illetve a 2008. évi XXXIX. tv. eredményezte.

Az államigazgatási végrehajtás elkülönül a bírósági végrehajtástól, amely elsősorban szervezeti téren figyelhető meg. Az 1869. évi IV. tv. különítette el az igazságszolgáltatást a közigazgatástól, amely a szervezetileg önálló bíróságok és államigazgatási szervek létrejöttét eredményezte. A bírósági végrehajtást bírósági végrehajtói szervezet foganatosította, melynek létrehozását az 1871. évi LI. tv. alapozta meg.

Az államigazgatási végrehajtás lassan vált egységes jogintézménnyé. Bár az adóvégrehajtást a XIX. sz. végén több törvény is szabályozta (1876. évi VI. tv., 1876. évi XV. tv., 1883. évi XLIV. tv.), ugyanakkor az államigazgatás egyéb területein hozott határozatainak végrehajtását nem rendezték átfogóan.⁴

Jelentős előrelépésnek tekinthető az 1923. évi VII. tv., mely megteremtette a lehetőségét, hogy külön szabályai és szervei legyenek a pénzügyi és az egyéb közigazgatási köztartozások végrehajtásának. A közadók és a közadók módjára behajtandó köztartozások végrehajtásának egységesítést szolgáltatta továbbá a 600/1927. PM.sz.r. (Közadók Kezeléséről szóló Hivatalos Összeállítás /KKHÖ/).

Az adók behajtását rendező későbbi jogszabály a közadóbehajtási eljárásról szóló 4187/1949 (VIII.9.) Korm.sz.r. és a végrehajtási jogszabálya, a 252 000/1949 (XI.6.) II.a. PM sz.r. Az államigazgatási hatóság már közvetlen letiltást is foganatosíthatott a munkabér és egyéb járandóság tekintetében a 4250/1949 (IX.24.) MT sz.r. alapján.

Az államigazgatási végrehajtás átfogó rendezését valósította meg az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. tv. (Áe.) IX. fejezete, mellyel párhuzamosan már az adóigazgatási eljárás új szabályozása is megtörtént. Ugyanebben az évben került kibocsátásra – az adóbehajtást rendező – az adók kivetéséről és beszedéséről szóló 57/1957 (IX.6.) Korm.sz.r. (1957-es Adó-R) és a végrehajtásáról szóló 32/1957. (IX.30.) PM sz.r. (1957-es Adó-Vhr). Az Adó-R 10.§ (2) bekezdése szerint „az adó tartozáson kívül az adóbehajtásra vonatkozó szabályok szerint köteles behajtani az adóhatóság minden olyan pénzkövetelést is, amelyet törvény, törvényerejű rendelet, kormányrendelet, pénzügyminiszteri rendelet vagy – pénzügyminiszterrel egyetértésben kiadott – más rendelet az adók módjára behajtandó tartozások körébe utal”.

A 29/1965. (XII.28.) Korm. sz. r. 4.§ (1) bekezdése értelmében „adók módjára kell behajtani minden olyan tartozást, amelynek adók módjára való behajtását valamely

---

⁴ Vida István: *A bírósági végrehajtás*. Budapest, 1978, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó 122.o.

jogszabály elrendelte, vagy e rendelet hatálybalépése után kormányrendelet, illetve ennél magasabb szintű jogszabály elrendeli”. A 132/1966. (PK 14.) PM sz. ut. (AESZ) 149. pontjának (1) bekezdése 23 pontban sorolta fel az adók módjára behajtandó tartozásokat, ugyanakkor a 24. pontba sorol „minden olyan tartozást, amelynek adók módjára való behajtását valamely jogszabály elrendeli”. A gazdasági élet és az állami szervek feladatellátásában bekövetkezett változások indokolták az adóbehajtás újbóli szabályozását⁵, mely már a bírósági végrehajtáshoz közelített.

Az államigazgatási végrehajtási eljárásban az Áe. a végrehajtás foganatosítását aszerint differenciálta, hogy milyen jellegű kötelezettség teljesítésére irányult. A pénzkövetelés vonatkozásában az adóbehajtás szabályait kellett alkalmazni (adók módjára való behajtás), míg az egyéb követelések esetében az Áe. tartalmazta a részletszabályokat. Az adók módjára történő behajtást az Adó-Vhr. 2.§-a alapján a pénzügyi szervek végezték. Mivel az adók és az azzal azonos jellegű állami bevételek (köztartozások) beszedése a pénzügyi szervek feladata volt és az állampolgárok önkéntes teljesítésének elmaradása esetén a megfelelő magatartás kikényszerítése is szükségessé válhatott, ezért a bírósági végrehajtás mellett az államigazgatási végrehajtást is szabályozni kellett.

1969-ben megjelent a jogszabályok, valamint az ügyintézés egyszerűsítéséről és továbbfejlesztéséről szóló kormányhatározat, mely kimondta, hogy „az azonos kérdésekre vonatkozó jogi megoldásokat mind az anyagi, mind az eljárási jogban egységesíteni kell”. Ennek megfelelően az 1969-ben megalkotott adóigazgatási rendelkezések célja az eljárási szabályok egységesítése. Az Adó-R 13.§ (4) bekezdésében foglaltak alapján „a végrehajtási cselekmények foganatosítására – pénzügyminiszter által meghatározott eltérésekkel – a bírósági végrehajtásról szóló rendelkezések az irányadók”, mely az egységes szabályozás irányába mutatott.⁶

1987. július 1-jén felállításra került az Adó és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (APEH), majd 1988. január 1-jén életbe lépett az adóreform, mely a rendszerváltozást megelőző időszak legjelentősebb hatású gazdasági változása volt. Az adózás módját valamint az adózók és adóhatóság kapcsolatát szerteágazó és alacsonyszintű joganyag szabályozta, melyek alkalmatlanok voltak a megváltozott gazdasági-társadalmi viszonyok rendezésére. A hatályos szabályozást az jellemezte, hogy az önkéntes jogkövetést és a hatósági jogalkalmazást nehezítették, a költségvetés bevételeinek tervezését és az adók beszedését nem biztosította valamint a nemzetközi gyakorlattól is eltért.

---

⁵ 39/1969. (XI.25.) Korm.sz.r. (Adó-R) és a 38/1969. (XII.29.) PM sz.r. (Adó-Vhr)

⁶ Vida István: i.m. 189.o.

Az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. tv. (régi Art.) célja az államháztartás bevételeinek beszedését biztosítani valamint az adót beszedők és az adófizetők kapcsolatának szabályozása. Az adózás teljes folyamatát szabályozta, mely kiterjedt a jogokra, kötelezettségekre, adóigazgatási eljárásra, ellenőrzésre valamint a végrehajtási eljárásra. A rendszerint nem adójellegű köztartozásokat⁷ valamint igazgatási és bírósági szolgáltatás díjait az adóhatóság e törvény alapján adó módjára hajtotta be, azonban a törvény hatálya csak a végrehajtásra és az ezzel összefüggő nyilvántartásra terjedt ki. Fontos megjegyezni ugyanakkor, hogy a törvény hatálya 2002. évtől csak az olyan tartozások végrehajtására terjedt ki, amelyekre *törvény* az adók módjára való behajtást rendelte el.⁸ Ez azt jelentette, hogy alacsonyabb szintű jogszabály – pl. kormányrendelet – ilyen rendelkezésére hivatkozással nem lehetett végrehajtást kezdeményezni.⁹ A párhuzamos szabályozás elkerülése végett e törvény úgy rendelkezett, hogy az Áe. szabályait mögöttesen, vagyis abban az esetben kellett alkalmazni, ha azt maga az adózás rendje nem szabályozta. Végrehajtás esetén a bírósági végrehajtásról szóló jogszabályt az Art-ban meghatározott eltérésekkel kellett alkalmazni.

A jelenleg hatályos szabályozás – *az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény* (Art.) – a köztartozás meghatározásáról valamint a végrehajtására vonatkozó szabályokról a régi Art-hoz hasonlóan rendelkezik, mely az adóvégrehajtás során alkalmazandó jogszabályok egymáshoz való viszonyát is rendezi. Az Áe-t követő közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. (Ket.) végrehajtásra vonatkozó szabályainak alkalmazását az Art. kizárja¹⁰. Az adóvégrehajtás során a Vht. rendelkezéseit kell alkalmazni kivéve, ha az Art. eltérően rendelkezik. Vagyis az adóvégrehajtó hasonlóan a bírósági végrehajtóhoz a Vht. rendelkezései szerint jár el, azonban az Art. speciális szabályait is figyelembe kell vennie.

Az adók módjára behajtandó köztartozások vonatkozásában a végrehajtási eljárás folyamatát és az egyes – leggyakrabban alkalmazott – végrehajtási cselekményeket az

⁷ 1990. évi XCI. tv. 97.§ q) pontja alapján „köztartozás: törvényben meghatározott, az államháztartás alrendszerének költségvetéseiből ellátandó feladatok fedezetére előírt fizetési kötelezettség, amelynek megállapítása, ellenőrzése, behajtása bíróság vagy közigazgatási szerv hatáskörébe tartozik, valamint a köztisztviselő működésének fedezetére törvényben előírt fizetési kötelezettség, feltéve, hogy azt önkéntesen az esedékességkor nem teljesítették. Köztartozás az is, ha az államháztartás alrendszerének költségvetése terhére jogosulatlanul igénybevett támogatás és járulékaik megfizetését az arra hatáskörrel rendelkező szerv elrendeli, és azt a kötelezett az előírt határidőig nem teljesíti. Az állami adóhatóság a támogatás visszafizetéséről rendelkező szerv megkeresésére a költségvetési támogatás visszatartási jogát az e törvény 32.§ (4) bekezdésében foglaltak alkalmazásával e tartozások tekintetében is gyakorolja”.

⁸ 1990. évi XCI. törvény 3.§ (2) bekezdés

⁹ A 2002. év előtt hatályos Art. vonatkozó rendelkezése értelmében azonban törvénynél alacsonyabb szintű jogszabály alapján is helye volt adók módjára történő végrehajtásnak (például önkormányzati rendelet).

¹⁰ Art. 5.§ (2) bekezdés b) pontja

alábbiakban fejtem ki, bemutatva az önkormányzati adóhatósági gyakorlatban felmerülő esetleges problémákat, a jogszabály hiányosságait is.

I. Elméleti alapvetés

1. Az adóhatóság végrehajtási jogosultsága

1.1. Adóhatóságok

Az Art. 10.§ (1) bekezdése alapján adóhatóságnak minősül:

- a) az állami adóhatóság
- b) a vámhatóság
- c) az önkormányzat jegyzője (önkormányzati adóhatóság).

1.2. Hatáskör

Az általános végrehajtási hatáskör kettős. Az önkormányzati adóhatóság kizárólag magánszemélyek (természetes személyek, egyéni vállalkozók) esetében jár el. A jogi személyek és egyéb szervezetek esetében viszont az állami adóhatóság rendelkezik hatáskörrel. Kifejezetten törvényi rendelkezés esetén azonban ettől eltérő hatásköri szabályozás is érvényesülhet.

1.2.1. Állami adóhatóság

Az állami adóhatóság jár el minden

- a) adó, költségvetési támogatás
- b) adó-visszaigénylés, -visszatérítés
- c) az állami garancia (kezesség) kiutalása és visszakövetelése
- d) adók módjára behajtható köztartozás végrehajtása ügyében, feltéve, hogy azt törvény nem utalja más hatóság vagy adóhatóság hatáskörébe.¹¹

---

¹¹ Art. 72.§ (1) bekezdés

Az adók módjára behajtandó köztartozás jogosultjának megkeresése alapján jogi személy és egyéb szervezet esetében az illetékes állami adóhatóság jár el, kivéve, ha törvény a köztartozás beszedését más szerv hatáskörébe utalja.¹²

1.2.2. Önkormányzati adóhatóság

Az adók módjára behajtandó köztartozás jogosultjának megkeresése alapján magánszemély esetében a belföldi lakóhely vagy szokásos tartózkodási hely, ennek hiányában szokásos fellelhetőségi helye szerint illetékes önkormányzati adóhatóság jár el, kivéve, ha *törvény* a köztartozás beszedését más szerv hatáskörébe utalja.¹³

Nem tartozik ennek alapján az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe az 1997. évi LXXVIII. tv. 49.§ (1) bekezdése alapján kiszabott építésügyi bírság behajtása. A 2005. évi LXXXIII. tv. 334.§-a alapján a Ket. 131.§ (1) bekezdésének¹⁴ hatálybalépéséig az építésügyi és építésfelügyeleti hatóságok által jogerősen és végrehajthatóan megállapított bírságok (építésügyi, építésfelügyeleti, eljárási) adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülnek, amelyet a célelőirányzat, illetve a sajátos építményfajták tekintetében az illetékes miniszter által meghatározott szerv számára, az építésügyi hatóság megkeresésére az állami adóhatóság hajt be. A Ket. 131.§ (1) bekezdésének hatályba lépését követően az építésügyi bírság megállapításának részletes szabályairól szóló 245/2006. (XII.5.) Korm. rendelet 7.§ (3) bekezdésében foglaltak alapján az építésügyi hatóság a végrehajtást végzésben elrendeli az illetékes állami adóhatóság felé.

Előfordulhat azonban, hogy a hatáskör tekintetében nem törvény, hanem egyéb – alacsonyabb szintű – jogszabály is rendelkezést tartalmaz. Példaként említhetem a vízgazdálkodási társulatokról szóló 160/1995. (XII.26.) Korm. rendeletet, mely szerint „A határidőre be nem fizetett érdekeltségi hozzájárulást¹⁵ az intézőbizottság elnökének megkeresésére az *ingatlan fekvése szerint illetékes jegyző* – az adózás rendjéről szóló jogszabályok szerint – hajtja be, a befolyt összeget pedig a behajtási költségek levonása után negyedévenként a társulat számlájára utalja át.” Mivel az ellentétes hatásköréről nem törvény rendelkezik – mint ahogyan azt feltételként az Art. 146.§ (2) bekezdése is meghatározza –,

---

¹² Art. 146.§ (2) bekezdés b) pontja

¹³ Art. 146.§ (2) bekezdés a) pontja

¹⁴ Kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában a végrehajtást az elsőfokú hatóság fogyanatosítja.

¹⁵ A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. tv. 41.§ (2) bekezdése alapján a hozzájárulás adók módjára behajtható köztartozás.

hanem kormányrendelet, ezért az Art. rendelkezéseit kell irányadónak tekinteni az eljáró hatóság megállapításánál.

2. Alapfogalmak

Az adóhatóság végrehajtási eljárása magában foglalja a saját adótartozásokra, illetve a külső megkeresésekre folytatott eljárásokat is. Ez utóbbi esetében a tartozás adók módjára – az arra jogosult szervek megkeresése alapján –, köztartozásként kerül végrehajtásra.

2.1. Adók módjára behajtandó köztartozás általános ismérvei

Köztartozás: törvényben meghatározott, az államháztartás alrendszerének költségvetéseiből ellátandó feladatok fedezetére előírt fizetési kötelezettség, amelynek megállapítása, ellenőrzése, behajtása bíróság vagy közigazgatási szerv hatáskörébe tartozik, valamint a köztestület működésének fedezetére törvényben előírt fizetési kötelezettség, feltéve, hogy azt önkéntesen az esedékességgkor nem teljesítették. Köztartozás az is, ha az államháztartás alrendszerének költségvetése terhére jogosulatlanul igénybe vett vagy rendeltetésétől eltérően felhasznált támogatás és járulékai megfizetését az arra hatáskörrel rendelkező szerv elrendeli, és azt a kötelezett az előírt határidőig nem teljesíti. Az állami adóhatóság a támogatás visszafizetéséről rendelkező szerv megkeresésére a költségvetési támogatás visszatartási jogát e tartozások tekintetében is gyakorolja.¹⁶

Az Art. 4.§ (2) bekezdése alapján a végrehajtás és az ezzel összefüggő nyilvántartás tekintetében e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni azokra a köztartozásokra, továbbá igazgatási és bírósági szolgáltatás díjaira, amelyekre törvény az adók módjára való behajtást rendeli el (adók módjára behajtandó köztartozás).

A leggyakrabban előforduló hivatkozások az önkormányzati adóhatóság adók módjára történő végrehajtásához:

- szabálysértési bíróság esetén a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. tv. 111.§ (3) bekezdése;
- helyszíni bíróság esetén a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. tv. 135.§ (4) bekezdése;
- közigazgatási bíróság esetén a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. tv. 48.§ (5) bekezdése;

---

¹⁶ Art. 178.§ 20.

- érdekeltségi hozzájárulás esetén a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. tv. 41.§ (2) bekezdése;
- földhivatali igazgatási szolgáltatási díj esetén az 1996. évi LXXXV. tv. 32/E.§ (4) bekezdése;
- megelőlegezett gyermektartásdíj esetén a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 24.§ (8) bekezdése.

Ugyanakkor – sajnálatos módon – törvénynél alacsonyabb szintű jogszabályok is rendelkeztek/rendelkeznek az adók módjára történő végrehajtásról, ilyen esetekben azonban jogszerűen nem lehet helye a végrehajtásnak.

2009. szeptember 30-ig hatályban volt például a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 133/1997. (VII.29.) Korm. rendelet 15.§ (4) bekezdése, mely szerint az intézmény fenntartója a térítési díjhátralék behajtásáról a Ket. illetve az Art. szabályainak alkalmazásával intézkedik.

A teljesség igénye nélkül az alábbi hatályos – törvénynél alacsonyabb szintű – joganyagok tartalmazzak jelenleg is adók módjára való végrehajtásra vonatkozó rendelkezést:

- A katonai oktatási intézmények tényleges katonai állományú hallgatói és hozzátartozóik járandóságaival és szociális érdekeinek védelmével kapcsolatos részletes jogosultsági és folyósítási szabályokról szóló 173/2005. (IX.1.) Korm. rendelet 9.§ (2) bekezdése;
- A tandíjhitelhez kapcsolódó állami kezesség vállalásának és érvényesítésének feltételeiről szóló 23/1998. (II. 13.) Korm. rendelet 10.§ (2) bekezdése;
- A konzuli védelem részletes szabályairól szóló 17/2001. (XI.15.) KÜM rendelet 7.§ (2) bekezdése.

2.2. Végrehajtható okirat

Az Art. 144.§-a alapján az adóhatóság alkalmazottja a végrehajtási eljárásban az egyes végrehajtási cselekmények foganatosításakor a Vht. rendelkezéseit alkalmazza, ha az Art. másként nem rendelkezik. Mivel az Art. a végrehajtható okiratok körét taxatív felsorolásban rögzíti, így a bírósági végrehajtásban meghatározottak az adóhatóság számára nem tekinthetőek irányadónak.

Ennek alapján a bírósági végrehajtással ellentétben nem szükséges végrehajtható okirat kiállítása¹⁷ a bírósági végrehajtás elrendeléséhez.

Az adóigazgatási eljárásban az Art. 145.§ (1) bekezdése tartalmazza a speciális szabályokat, melynek értelmében végrehajtható okiratnak minősül:

- a) a fizetési kötelezettséget megállapító jogerős hatósági határozat (végzés),
- b) az önadózás esetén a fizetendő adót (adóelőleget) tartalmazó bevallás,
- c) a behajtási eljárás során a behajtást kérő megkeresése,
- d) az adózóval közölt adóhatósági adómegállapítás.

Az adók módjára behajtandó köztartozások vonatkozásában a végrehajtási eljárás megindításához tehát szükséges a behajtást kérő megkeresése is. Ahhoz azonban, hogy a behajtást kérő megkeresése végrehajthatónak minősüljön a Vht-val ellentétben nincs szükség például záradékolásra vagy végrehajtási lap kiállítására.¹⁸ Továbbá, amennyiben a követelés jogosultja a behajtandó összegről nem hoz egyéni döntést (határozat, végzés), abban az esetben is helye van a végrehajtási eljárás megindításának, ha a behajtást kérő megkeresése mint végrehajtható okirat rendelkezésre áll.¹⁹

Az önkormányzati adóhatóságnak nem kell a tartozás jogalapját és az eljárás jogszerűségét vizsgálni. Eljárása, felelőssége az Art. 145.§ (1) bekezdés c) pontja és az Art. 161.§ (1) bekezdése alapján kizárólag a végrehajtási eljárásra és az annak során foganatosított végrehajtási cselekményekre korlátozódik.²⁰

¹⁷ A Vht. 10.§-a alapján végrehajtható okiratok a következők:

- a) a bíróság és a közjegyző által kiállított végrehajtási lap,
- b) az olyan okirat, amelyet a bíróság vagy a közjegyző végrehajtási záradékkal látott el,
- c) a bíróság végrehajtást elrendelő, letiltó, illetőleg átutalási végzése, továbbá közvetlen bírósági felhívást tartalmazó határozata, valamint a közjegyző letiltó és átutalási végzése,
- d) a bíróság pénzbüntetésről, pénzbírságról, rendbírságról, vagyonekobbzásról, az Európai Unió tagállamában büntetőeljárásban bűncselekmény elkövetése miatt kiszabott pénzügyi összegről, valamint az Európai Unió tagállamában büntetőeljárásban alkalmazott vagyonekobbzásról szóló értesítése,
- e) a bíróság büntügyi költségről, elővezetési és kíséresi költségről szóló értesítése, továbbá a bírósági gazdasági hivatalnak a közjegyző által kiszabott pénzbírságról, az ügyészség által kiszabott rendbírságról, megállapított büntügyi költségről, az ügyészség és a nyomozó hatóság által megállapított elővezetési és kíséresi költségről, valamint a pártfogó felügyelői szolgálat által a közvetítői eljárásban megállapított, az állam által előlegezett és visszatérítendő költségről szóló értesítése,
- f) a büntügyi zárlatot elrendelő határozat,
- g) az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés végrehajtására zárlatot elrendelő végzés.

¹⁸ Art. 145.§ (2) bekezdés

¹⁹ Blumenfeld – Dombi – Juhász: *Az adóvégrehajtás szabályai egységes szerkezetben, magyarázatokkal*. Budapest, 2009, SALDO Kiadó 29.o.

²⁰ Kovács Attila: *Adóvégrehajtás az önkormányzati adóigazgatásban*. ADÓ PÉNZÜGYI ÉS ADÓIRÁNYÍTÁSI SZAKLAP XXI. évfolyam 2007/11-12.szám 67.o.

2.3. Végrehajtási megkeresés

A megkeresés speciális feltételeit az Art. 161.§ (1) bekezdése tartalmazza. Eszerint „Az adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülő fizetési kötelezettséget megállapító, nyilvántartó szerv, illetőleg a köztartozás jogosultja negyedévenként, a negyedévet követő hó 15. napjáig keresi meg az adóhatóságot behajtás végett, ha a köztartozás összege meghaladja az 5000 forintot; szabálysértési pénzbírság, illetve helyszíni bírság végrehajtásával kapcsolatban akkor, ha a köztartozás összege eléri vagy meghaladja a 3000 forintot. Amennyiben a hátralék későbbi megfizetése veszélyeztetett, az adóhatóság soron kívül is megkereshető.” Vagyis kizárólag azon ügy esetében lehet végrehajtást kezdeményezni, ahol a fizetési kötelezettség az 5000 forintot meghaladja, illetve szabálysértési és helyszíni bírság esetében elegendő, ha a 3000 forintot eléri.

Nem felel meg a behajtási megkeresés a törvényi feltételnek, amennyiben azt 5000 forint összegre illetve szabálysértési és helyszíni bírság esetében 3000 forint alatti összegre kezdeményezik. Az ilyen megkereséseknek az önkormányzati adóhatóság jogszerűen nem tehet eleget. Amennyiben a végrehajtó fenti feltételeket figyelmen kívül hagyja, a fizetésre kötelezett végrehajtási kifogást terjeszthet elő, melynek a felettes szerv minden bizonnyal helyt ad.

Az adók módjára behajtandó köztartozások ügyközpontúak.²¹ Fenti összeghatároknak ügynként (megkeresésenként) kell teljesülni, mely szerint nem kereshető meg az önkormányzati adóhatóság, ha például több alkalommal külön határozatokban került a – törvényi minimum korlát alatti – fizetési kötelezettség megállapításra.

Véleményem szerint ugyanakkor nincs akadálya a behajtásnak, ha a több fizetési kötelezettséget elrendelő döntés végrehajtását egy megkeresésben – egyidejűleg – kezdeményezik.²² Ilyenkor ugyanis a végrehajtó az Art. 161.§ (1) bekezdésében foglalt feltételeket vizsgálja, vagyis a megkeresésben feltüntetett köztartozások összegének – együttesen – kell megfelelnie a törvényben meghatározott minimális korlátnak.

Eltérően alakulhat a törvényi feltétel megítélése azonban a szabálysértési ügyek esetében. A Szabs. tv. alapján, ha a pénzbírság vagy egyéb pénzösszeg, illetőleg az okozott kár értékének megfizetésére kötelezett a határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül nem fizeti meg a tartozást, a szabálysértési hatóság elrendeli a tartozás adók

---

²¹ Blumenfeld – Dombi – Juhász: i.m. 282.o.

²² Azaz, ha egy kötelezett kapcsán 6 db 1000 forintos köztartozás érkezik megkeresésként az önkormányzati adóhatósághoz.

módjára történő behajtását²³. Az Art. 161.§ (1) bekezdése értelmében azonban el kell különíteni a szabálysértési pénzbírságot az egyéb pénzösszegetől és az okozott kár értékétől. Ez utóbbiak esetében nem elegendő ugyanis, ha a 3000 forint összeget a tartozás eléri. Mivel az Art. ezt az összeghatárt kifejezetten csak szabálysértési pénzbírság és helyszíni bírság esetére határozza meg, minden egyéb tartozás vonatkozásában meg kell haladnia a tartozás összegének az 5000 forintot. Önmagában tehát az 5000 forintos vagy az alatti kártérítési összegből eredő tartozás nem alapozza meg a végrehajtási eljárást.

Nem teljesül a törvényi feltétel abban az esetben sem, ha a megállapított fizetési kötelezettség megfelel ugyan a jogszabályban meghatározott összegre vonatkozó feltételnek, azonban a kötelezett önkéntes teljesítése következtében a végrehajtandó tartozás esetében már nem teljesül.

Nemcsak a végrehajtandó összeg, hanem a megkeresés időpontja is korlátozott. Az önkormányzati adóhatóság negyedévente kereshető meg. Soron kívüli megkeresésre csak abban az esetben van lehetőség, ha a hátralék későbbi megfizetése veszélyeztetett. A törvény ezen – szerintem szükségtelen – rendelkezése a gyakorlatban inkább nehezíti, mint könnyíti az önkormányzati adóhatóság munkáját. Az egyenletesebb ügyeloszlást szolgálná, ha a megkeresések folyamatosan érkeznének, szemben a jelenlegi gyakorlattal, amikor negyedévente az adóhatóságra „zúdulnak” a megkeresések.

A behajtást kérő az ügy átadását követően minden változásról haladéktalanul köteles az adóhatóságot értesíteni.²⁴ Mulasztása szankcionálható, azaz a Vht. visszévégrehajtásra vonatkozó szabályai szerint (Vht. 41.§) határozattal kötelezhető pl. az indokolatlan végrehajtási cselekményekkel összefüggésben felmerült és meg nem térült költségek megfizetésére, mely határozat végrehajtható okiratnak minősül.

A megkeresés tartalmi elemeit az Art. 161.§ (2) bekezdése rögzíti.²⁵ E törvényhely főszabálynak tekinthető, mivel több olyan adók módjára behajtandó köztartozás is van, ahol ezen kötelezettségeknek nem kell érvényesülni. Példaként lehet említeni az érdekeltségi hozzájárulást, melynek mértékét a vízgazdálkodási társulat közgyűlése állapítja meg. Ilyen irányú megkeresésben tehát nem egyéni fizetési kötelezettséget megállapító döntésre (határozat, végzés) történik a hivatkozás, hanem a hozzájárulás mértékéről döntő közgyűlési

---

²³ A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. tv. (Szabs.tv.) 111.§ (2) bekezdés

²⁴ Art. 161.§ (4) bekezdés

²⁵ A megkeresésben fel kell tüntetni a behajtást kérő és a fizetésre kötelezett azonosításához szükséges adatokat, a tartozás jogcímét, a fizetési kötelezettséget elrendelő határozat (végzés) számát, jogerőre emelkedésének időpontját, a teljesítési határidőt, a tartozás összegét és esetleges járulékait, valamint annak a jogszabálynak a pontos megjelölését, amely az adók módjára való behajtást lehetővé teszi. Ha a behajtást kérőt törvény valamely végrehajtási cselekmény foganatosítására kötelezi, annak megtörténtét a megkeresésben igazolni kell.

határozatra. Általános jelleggel azonban megállapítható, hogy a fizetési kötelezettség alapja olyan jogerős határozat, végzés, ahol az önkéntes teljesítésre nyitvaálló határidő eltelt.

A megkeresésnek a kötelező tartalmi elemekkel azért kell rendelkeznie, mivel a behajtási eljárást az adóhatóság csak pontos – szükség esetén kiegészített – adatok alapján indítja meg.²⁶

Legfontosabb kötelező tartalmi elem annak a törvényhelynek a megjelölése, amely a tartozás adók módjára való behajtását lehetővé teszi. Ugyanis nem az önkormányzati adóhatóság feladata felkutatni az adott jogcímre vonatkozó törvényi rendelkezést. Ennek hiányában a hatáskör nem állapítható meg és a behajtási eljárás nem kezdhető meg, a behajtást kérőt e hiány pótlására kell felhívni.

A fizetésre kötelezett azonosításához szükséges adatok körét az Art. nem határozza meg, jellemzően attól függ, hogy a behajtást kérő milyen adatokkal rendelkezik. Mivel az önkormányzati adóhatóság a megküldött adatokat használja fel az eljárása során, döntően befolyásolhatja az eljárás eredményességét azok hiányossága illetve teljességűsége. A pénzügyi adatkérések (fizetési számla) esetében szükséges a kötelezett pontos viselt neve valamint a pontos születési adatok (hely, év, hó, nap), lakóhelye és édesanyja neve. Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (OEP) ezzel szemben elegendőnek tartja az azonosításhoz a kötelezett pontos nevét, születési évét és édesanyja nevét is. Mivel a végrehajtási eljárás során az adóhatóságot a jogszabály nem kötelezi valamennyi végrehajtási cselekmény fogantatására, ezért a rendelkezésre álló, azonosításhoz szükséges adatok alapján dönti el a végrehajtó, hogy végül milyen szervtől kér adatot illetve mely cselekményt ítéli a legcélravezetőbbnek.

A fizetési kötelezettséget előíró határozat (végzés) vonatkozásában annak száma, jogerőre emelkedésének időpontja, teljesítési határidő mint kötelező tartalmi elem a végrehajtáshoz való jog elévülése²⁷ szempontjából bír jelentőséggel. A behajtást kérő ugyanis negyedévente keresi meg az adóhatóságot, amely azonban az elévülési időn belül e megkeresést továbbra is nyilvántartja, ha a végrehajtás nem vezetett eredményre.

A tartozás jogcímének feltüntetése különösen fontos lehet például a Szabs. tv. alapján kiszabott pénzbírság illetve kártérítés vonatkozásában, ahol mindkét jogcímen fennálló tartozás adók módjára hajtható be, azonban a behajtási kezdeményezés értékhatár feltétele eltérően alakul (3000 forinttól illetve 5000 forint felett).

---

²⁶ Art. 161.§ (3) bekezdés

²⁷ A végrehajtáshoz való jog elévüléséről lásd: II.8.

A tartozás összege és járuléka tekintetében nemcsak a megkeresésben terheli tájékoztatási kötelezettség a behajtást kérőt, hanem az ügy átadását követően is, ugyanis a megkeresést követő változásról haladéktalanul köteles értesíteni az adóhatóságot.²⁸ E rendelkezés azért bír nagy jelentőséggel, mivel a tartozást az adóhatóság a végrehajtáshoz való jog elévüléséig nyilvántartja. E nyilvántartásnak pedig mindig az aktuális adatokat kell tartalmaznia ahhoz, hogy a végrehajtó az indokolatlan végrehajtási cselekmények fogatosítását elkerülje. Ezzel összefüggésben célszerű lenne a megkeresés tartalmi elemeként meghatározni a végrehajtáshoz való jog elévülésének kötelező feltüntetését is, mivel a végrehajtó kizárólag ezen időtartamon belül fogatosíthat végrehajtási cselekményt, ezért – szabályozás hiányában – reá hárul annak felkutatása, hogy az adott köztartozásra az Art. vagy esetleg egyéb törvény elévülésre vonatkozó szabályai irányadóak-e. Ennek alapján nem lehet alkalmazni az Art. elévülésre vonatkozó szabályait (5 év 6 hónap) például a szabálysértési és helyszíni bírság esetében²⁹, ahol „A határozat jogerőre emelkedésétől számított két év elteltével végrehajtásnak nincs helye”. Mivel a behajtást kérő rendelkezik az adott köztartozásra vonatkozó legszélesebb ismeretekkel és az elévülésre irányadó határidő feltüntetése hasonlóan lényeges elem, mint az adók módjára történő behajtást lehetővé tevő törvényhely megjelölése, jelentősen megkönnyítené a végrehajtó eljárását, ha ezt az adatot is kötelező elemként kellene tartalmaznia a megkeresésnek.

3. Az adó és az adók módjára behajtandó köztartozások végrehajtásának elhatárolása

Az adóvégrehajtás során a Vht. rendelkezéseit kell alkalmazni kivéve, ha az Art. eltérően rendelkezik.³⁰ Ez a rendelkezés vonatkozik mind az adó-, mind az adók módjára behajtandó köztartozásokra, mivel az Art. 4.§ (2) bekezdése alapján a végrehajtás és az ezzel összefüggő nyilvántartás tekintetében e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni azokra a köztartozásokra, továbbá igazgatási és bírósági szolgáltatás díjaira, amelyekre törvény az adók módjára való behajtást rendeli el.

Az adó és az adók módjára történő behajtás során alkalmazható végrehajtási szabályok valamint a fogatosítható végrehajtási cselekmények néhány kivétellel azonosak. Speciális szabály érvényesül például az adók módjára behajtandó köztartozások vonatkozásában,

---

²⁸ Art. 161.§ (4) bekezdés

²⁹ Szabs.tv. 26.§ (3) bekezdése

³⁰ Art. 144.§

amikor az ingatlanon történő jelzálogjog-alapítást kizárja a végrehajtási eljárás során, ennek értelmében e tartozások behajtása során jelzálogjog alapítására nem kerülhet sor.

Az állami adóhatóság az adók módjára behajtandó köztartozások behajtására irányadó szabályok szerint – az önkormányzati adóhatóság megkeresése alapján – végrehajtja az önkormányzati adóhatóság által nyilvántartott helyi adóval, illetve gépjárműadóval összefüggő tartozásokat, mely megkeresés nem tartalmazhatja azonban az önkormányzat által nyilvántartott adók módjára behajtandó tartozásokat.³¹

Az Art. 150. § (1) bekezdése értelmében az adóhatóság az adótartozás megfizetésére az adózót felhívhatja, eredménytelen felhívás esetén a végrehajtást megindítja. A végrehajtási eljárás a végrehajtási cselekmény foganatosításával indul. Ezzel szemben az adók módjára történő behajtáshoz szükséges a jogosult megkeresése. Bizonyos esetekben azonban adótartozások (gépjárműadó, helyi adó) esetén is az adók módjára történő végrehajtás szabályai alkalmazandóak. Eszerint az adók módjára behajtandó köztartozásra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni akkor is, ha az illetékességi területén folytatott végrehajtás akadály vagy eredménytelensége esetén a köztartozás beszedésére jogosult önkormányzati adóhatóság másik önkormányzati adóhatóságot keres meg behajtás végett.³² Bár a megkereső adóhatóságnak minden olyan végrehajtási cselekményt foganatosítania kell, amelyeket illetékességi területén le tud folytatni, azonban ha az adós illetékességi területén kívüli ingóvagyonára kéri a végrehajtást, akkor ezt csak ilyen irányú megkeresésben³³ teheti meg.

II. Végrehajtási eljárás

Az adóhatóság alkalmazottja a végrehajtási eljárásban az egyes végrehajtási cselekmények foganatosításakor a Vht. rendelkezéseit alkalmazza, ha az Art. másként nem rendelkezik. Az adóvégrehajtót az eredményes végrehajtás érdekében mindazok a jogok megilletik, amit a Vht. a bírósági végrehajtónak biztosít. A végrehajtás lefolytatásához szükséges adatok beszerzésére és kezelésére a Vht. rendelkezéseit kell alkalmazni.³⁴

A bírósági végrehajtáshoz képest speciális szabálynak minősül például, amikor az üzemi, üzleti célú gépjárművek lefoglalása során 6 hónapos határidőt biztosít az Art. a

---

³¹ Art. 161/A.§ (1) bekezdés

³² Art. 161.§ (1) bekezdés

³³ A megkeresésre az Art. 161.§ (2) bekezdésében foglaltak az irányadóak.

³⁴ Art. 144.§

tartozás megfizetésére a gépjármű forgalmi engedélyének lefoglalását megelőzően.³⁵ Hasonlóan Vht-től eltérő rendelkezésnek minősül az Art-nak az ingatlan-végrehajtást összehatárhoz kötő (500 eFt)³⁶ szabálya is.

Kérdésként merülhet fel azonban, hogy mit ért ténylegesen az Art. a „bíróági végrehajtó” alatt. Megilleti-e az adóvégrehajtót minden olyan jog, amelyről a Vht. rendelkezik. A Vht. szóhasználatában ugyanis megjelenik mind a végrehajtó, mind a bíróság kifejezés. Választ adhat e kérdésre a Vht. 5.§ (3) bekezdése, mely szerint „Az adós személye elleni kényszerselekményt - a bíróság, illetőleg a bírósági végrehajtó (a továbbiakban: végrehajtó) intézkedése alapján - a rendőrség végzi el.” A törvény e szakaszát követően tehát a végrehajtó kifejezés alatt a bíróság illetve a bírósági végrehajtó értendő. Ahol viszont a törvény a „bíróság” kifejezést alkalmazza, ott az adóvégrehajtót jogosítvány nem illeti meg, tekintettel az Art. 144.§-ára. Példaként lehet említeni a rendbírság kiszabásának esetét (Vht. 45/A.§), ahol a bíróság sújthatja rendbírsággal az adóst a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, míg az adóvégrehajtó csupán indítvány tételi joggal rendelkezik.³⁷

1. Adatbeszerzés, adatkezelés, adatellenőrzés

Az Art. 161.§ (2) bekezdése alapján „A megkeresésben fel kell tüntetni a behajtást kérő és a fizetésre kötelezett azonosításához szükséges adatokat, a tartozás jogcímét, a fizetési kötelezettséget elrendelő határozat (végzés) számát, jogerőre emelkedésének időpontját, a teljesítési határidőt, a tartozás összegét és esetleges járulékait, valamint annak a jogszabálynak a pontos megjelölését, amely az adók módjára való behajtást lehetővé teszi.”. E törvényhely meghatározza, hogy a megkeresésnek melyek a kötelező tartalmi elemei, melyek között a fizetésre kötelezett azonosításához szükséges adatoknak is szerepelni kell. Ebben a körben tehát a végrehajtót adatbeszerzési kötelezettség nem terheli.

1.1 Adatbeszerzés, adatkezelés

A végrehajtó adatbeszerzése, ellenőrzése és adatkezelése a Vht. két tényállásában kerül szabályozásra. A végrehajtó a Vht. 47.§-ában foglaltak szerint szükség esetén adatokat szerez be, míg a Vht. 47/A.§-ban adott felhatalmazás alapján adatellenőrzést végez.

³⁵ Art. 154.§

³⁶ Art. 155.§ (1) bekezdés

³⁷ Jogi személlyel szemben az Art. mulasztási bírságra vonatkozó rendelkezései - (172.§ (1) bekezdés I) pontja és a 172.§ (9) bekezdés - nem alkalmazhatóak.

A végrehajtó tehát az adatbeszerzést akár mellőzheti is, amennyiben a végrehajtás eredményes befejezéséhez szükséges adatok már rendelkezésre állnak. Az adatbeszerzés ugyanakkor irányulhat az adós személyének azonosítására szolgáló, lakó- és tartózkodási helyére, munkahelyére, jövedelmére és vagyontárgyaira vonatkozó adatokra.

Az adók módjára behajtandó köztartozások végrehajtása során azonban speciális szabály érvényesül³⁸, mivel a köztartozás jogosultjának mint behajtást kérőnek a megkeresésben – többek között – fel kell tüntetni a fizetésre kötelezett azonosításához szükséges adatokat. Ennek alapján a behajtást kérő általában közli az illetékes önkormányzati adóhatósággal a kötelezett pontos nevét, születési adatait (hely, év, hónap és nap), lakóhelyét és édesanyja nevét. Az Art. az azonosításhoz szükséges adatok körét nem határozza meg, ugyanakkor a gyakorlat alapján ezen adatok feltétlenül szükségesek például pénzügyi adatkérések (fizetési számla) esetében. Az OEP ezzel szemben elegendőnek tartja az azonosításhoz a kötelezett pontos nevét, születési évét és édesanyja nevét is. A földhivatali megkereséseket (igazgatási szolgáltatási díj tartozás) jellemezte, hogy követve az ingatlan-nyilvántartási adattartalmat, az adós születési hónapja és napja nélkül kezdeményezték a behajtást. Az ügyintézőkkel történt számos egyeztetést követően azonban szakítottak a korábbi gyakorlattal, mivel az ilyen „hiányos” adatközlés miatt az önkormányzati adóhatóság sikertelenül kért az adós számlavezető pénzügyintézetétől a fizetési számlájára vonatkozó adatot. A végrehajtás így az OEP pozitív adatközlése alapján munkabérre történő végrehajtásra korlátozódott, mely a gyakorlatban kevésbé eredményes és hatékony a fizetési számla ellen benyújtott hatósági átutalási megbízással szemben.

A végrehajtó valamennyi, az adósról illetve a vagyona vonatkozó adatot nyilvántartó hatóságot megkereshet. Azonban az ingatlan- (TAKARNET) és gépjármű nyilvántartás online módon is hozzáférhető, ezért nincs szükség megkeresésre, az adóhatóság az adatokat az adatbázisból közvetlenül is lehívhatja. A gyakorlatban jól alkalmazható az adatszerzésnek az a módja is, amikor az ingatlan-nyilvántartási adatokból (pénzügyintézet javára bejegyzett jelzálogjog, illetve elidegenítési és terhelési tilalom) valószínűsíthető a kötelezett fizetési számláját vezető pénzügyintézet, mivel jellemzően az adós annál a pénzügyintézetnél (is) vezet fizetési számlát, amely számára hitelt nyújtott. Így célirányosan elegendő lehet egyetlen ilyen irányú megkeresés is ahhoz, hogy a kötelezett fizetési számlája ellen hatósági átutalási megbízás legyen benyújtható.

---

³⁸ Art. 161.§ (2) bekezdés

A TAKARNET programmal kapcsolatban azonban több probléma is felmerült a gyakorlatban. Egyrészt a program csak teljes névre keres eredményesen. Amennyiben az adós több keresztnévvel rendelkezik és arról a végrehajtónak nincs tudomása, ugyanakkor azt az ingatlan-nyilvántartás tartalmazza, a keresés eredménytelen lesz. Hasonlóan sikertelen lesz a keresés eredménye, ha a jogi személy megnevezésében idéző jelet használ. Mivel a program ezt a kiegészítő jelet is a megnevezés részeként kezeli, annak elmaradása esetén nem hívható le adat a nyilvántartásból.³⁹

Gondot okoz továbbá, hogy az egyéni vállalkozók ingatlan-nyilvántartási adataira – akik az adók módjára történő behajtás során magánszemélynek minősülnek – a TAKARNET programban a jogi személyeket tartalmazó adatbázisban kell a keresést kezdeményezni, ez azonban több végrehajtó számára sem nyilvánvaló. Így eredménytelen az adatlekvás, ha az egyéni vállalkozó adatait a magánszemély adatbázisból kéri le a végrehajtó.

A Vht. adatbeszerzésre vonatkozó rendelkezése⁴⁰ nem sorol fel minden esetkört és valamennyi megkereshető hatóságot, vagyis a felsorolás nem taxatív. E törvényhelyben nem említett intézmény, hatóság és egyéb szervezet is megkereshető adatszolgáltatás céljából, hiszen a „különösen” kifejezés kiemelt jellegű ajánlásnak minősül.

Az adatbeszerzést célszerű párhuzamosan végezni. Egyidejűleg az OEP⁴¹ illetve több – jellemzően a lakóhelyen fiókkal rendelkező – pénzügyintézet⁴² is megkereshető annak érdekében, hogy a végrehajtási eljárás minél rövidebb idő alatt eredményesen záruljon.

A megkeresett hatóságok, szervezetek 8 napon belül kötelesek eleget tenni a végrehajtó megkeresésének.⁴³ E határidő elmulasztása esetén azonban az Art. szankciós rendelkezései kizárólag magánszemélyek esetében alkalmazhatóak, mely szerint a magánszemély adózó 200 ezer forintig, más adózó 500 ezer forintig terjedő mulasztási bírsággal sújtható, ha a végrehajtási eljárást az együttműködési kötelezettség megsértésével vagy más módon akadályozza⁴⁴. Az Art. 172.§ (9) bekezdésében foglaltak alapján „Az

---

³⁹ Hatáskör hiányában azonban e jogi személyek esetében felmerülő probléma az önkormányzati adóhatóság eljárását nem érinti.

⁴⁰ Vht. 47.§ (2) bekezdés: A végrehajtó az (1) bekezdésben megjelölt eljárása során megkeresheti az adósra és vagyonára vonatkozó adatokat kezelő hatóságokat, szervezeteket, így különösen a rendőrséget, a gépjárműveket nyilvántartó hatóságot, a személyiadat- és lakcímnnyilvántartó szervezetet, okmányirodát, nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet, az egészségbiztosítási szervet, adóhatóságot, cégbíróságot, pénzforgalmi szolgáltatókat, befektetési szolgáltatókat, ingatlanügyi hatóságot, a vízi és légi járművek lajstromát, illetve nyilvántartását vezető szervezetet, a távközlési szervezeteket, az ingó jelzálogjogi nyilvántartást (a továbbiakban: zálogjogi nyilvántartás), a közjegyzőket, továbbá a kamarát az adós gazdálkodó szervezetekről vezetett nyilvántartásba történő betekintés céljából.

⁴¹ 3.sz. melléklet

⁴² 4.sz. melléklet

⁴³ Vht. 47.§ (3) bekezdés

⁴⁴ Art. 172.§ (1) bekezdés l) pontja

ellenőrzés, az üzletlezárás, illetve a végrehajtási eljárás akadályozásáért az (1) bekezdés 1) pontja alapján adózónak nem minősülő magánszemély is szankcionálható.” Amennyiben a végrehajtó nem magánszemélyt keres meg adatközlés céljából – amely a végrehajtási eljárást akadályozza – a Vht. 45/A.§-a alkalmazandó a szankció tekintetében⁴⁵. Az Art. 144.§-a alapján ugyanis az adóhatóság alkalmazottja a végrehajtási eljárásban az egyes végrehajtási cselekmények foganatosításakor a Vht. rendelkezéseit alkalmazza, ha e törvény másként nem rendelkezik és az adóvégrehajtót az eredményes végrehajtás érdekében mindazok a jogok megilletik, amit a Vht. a *bírósági végrehajtónak* (és nem a bíróságnak) biztosít. Hangsúlyozni kell azonban, hogy a bírósági végrehajtó – ennek megfelelően az adóhatósági végrehajtó is – csak indítványt tehet a rendbíróság kiszabására a bíróság felé. Jogi személy esetében tehát szankciót az adóhatóság – sajnálatos módon – nem szabhat ki.

A gyakorlatban többször előfordult, hogy a 8 napos határidőt jelentősen túllépve, akár hónapok múltán tett eleget ilyen irányú kötelezettségének egy-egy pénzüintézet. Ezt a gyakorlatot pozitívan változtatta meg, hogy a megkeresésben a végrehajtó szankció alkalmazását helyezte kilátásba a kötelezettség megszegése esetére. Az eltelt idő alatt ugyanis előfordulhatott, hogy a korábban számlával és pozitív egyenleggel rendelkező adós a számláját időközben megszüntette. Ugyanakkor a végrehajtónak nincs lehetősége, hogy – ellentétben a munkabérre folytatott végrehajtással – helyszíni szemle során ellenőrizze, vajon a késedelmes adatszolgáltatás járt-e az önkormányzati adóhatóságot hátrányosan érintő következménnyel.

A végrehajtó adatokkal összefüggő tevékenysége célhoz kötött. Adatkezelése korlátozott, vagyis azokat nem hozhatja nyilvánosságra és jogszabályban meghatározott idő elteltét követően az adatokat meg kell semmisítenie.⁴⁶ Adatkezelés az alkalmazott eljárásoktól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például

⁴⁵ (1) A végrehajtást foganatosító bíróság 500 000 Ft-ig terjedő rendbírósággal sújtja az adóst vagy a végrehajtási eljárásban közreműködésre kötelezett személyt, szervezetet, ha a végrehajtásból eredő, jogszabályban foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, vagy a végrehajtást végző hatóság intézkedésének eredményességét akadályozó magatartást tanúsít. A kiszabott rendbíróság összege nem haladhatja meg a végrehajtási ügyértéket. Az adóssal szemben nem lehet rendbíróságot kiszabni kizárólag abból az okból, hogy a végrehajtható okiratban foglalt kötelezettségét nem teljesíti.

(2) Ha a végrehajtó a bírságolás alapjául szolgáló körülményről szerez tudomást, a bírságolás kilátásba helyezésével haladéktalanul felhívja a jogsértőt kötelezettségeinek teljesítésére, illetve a magatartás abbahagyására. A végrehajtó a felhívást jegyzőkönyvben rögzíti, annak eredménytelensége esetén a szükséges iratok megküldésével indítványt tesz a bíróságnál a rendbíróság kiszabására. A bíróság az indítvány tárgyában haladéktalanul végzést hoz, amelyet bírság kiszabása esetén a végrehajtónak és a megbírságotltnak, az indítvány elutasítása esetén a végrehajtónak kézbesít.

(3) Ha jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet bírságolása indokolt, a rendbíróságot a jogi személlyel vagy szervezettel szemben és egyidejűleg a vezetőjével, illetve intézkedésre jogosult tagjával szemben is ki lehet szabni.

⁴⁶ Gyekiczky Tamás (szerk.): i.m. 357-358.o.

gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása. Adatkezelésnek számít a fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők rögzítése is.⁴⁷

A végrehajtónak minden esetben meg kell jelölnie a végrehajtási ügy számát vagy a végrehajtás alapjául szolgáló okirat számát. Adatvédelmi kötelezettsége keretében a hivatalos eljárása során tudomására jutott adatokat köteles megvédeni a jogosulatlan hozzáféréstől, melynek alapján az adatokat meg kell védenie a nyilvánosságra hozataltól, a törvényellenes vagy jogellenes célból történő felhasználástól. Csak jogszabályban meghatározott esetben tüntetheti fel azokat az intézkedéseiről szóló iratokban, illetve hozhatja mások tudomására.⁴⁸

1.2. Adatellenőrzés

A törvényhely⁴⁹ taxatív felsorolást tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a végrehajtó az adatellenőrzés keretében milyen adatot ellenőrizhet. Ezekben az esetekben a végrehajtó már rendelkezik adattal, ugyanakkor indokoltnak látja valamilyen okból ezek felülvizsgálatát, vagyis az adatokat valamely nyilvántartás adataival veti össze. Az ellenőrzés azonban csak azokra a személyekre terjedhet ki, akinek a személyazonosítását a végrehajtó végzi. Ha a személyazonossággal kapcsolatban kétség merül fel, a Vht. 5.§ (4) bekezdésében foglaltak alapján a végrehajtó a rendőrség bevonásával intézkedhet a személyazonosság megismerése iránt.

2. A végrehajtási eljárás megindítása

Az adóhatóság az adózt az adótartozás megfizetésére felhívhatja⁵⁰, eredménytelen felhívás esetén a végrehajtást megindítja. A végrehajtási eljárás a végrehajtási cselekmény foganatosításával indul.⁵¹

Az adók módjára történő behajtás esetén is célszerű az Art. fenti – felhívásra vonatkozó – rendelkezését alkalmazni a gyakorlatban annak ellenére, hogy a behajtást kérő a

---

⁴⁷ Dósa (szerk.): *Az informatikai jog nagy kézikönyve*. Budapest, 2008, CompLex Kiadó Kft. 39.o.

⁴⁸ Vht. 47.§ (4)-(5) bekezdés

⁴⁹ Vht. 47/A.§

⁵⁰ 1.sz. melléklet

⁵¹ Art. 150.§ (1) bekezdés

megkeresés előtt jellemzően felhívta a kötelezettet a teljesítésre. Az önkormányzati adóhatóság részéről a felszólítás irányulhat a teljesítésre illetve a behajtást kérő felé történő teljesítés igazolására, mivel előfordulhat, hogy a megkeresés továbbítása és a teljesítés egyidejűleg történt. Ez utóbbi esetben az adóhatóság nincs a pénzügyi átutalások illetve készpénzáttutalási-megbízások időpontjának birtokában, csak az átfutási időt követően. Hangsúlyozni kell azonban, hogy az adóhatóság nem köteles élni ezzel a lehetőséggel, előzetes figyelmeztetés nélkül is lehetősége van a végrehajtási eljárás megindítására, ezáltal azonban indokolatlan végrehajtási cselekmények foganatosítása előzhető meg.

Fenti cselekmény az eljárás során ugyanakkor idővesztést nem okoz, hiszen a felhívásban tűzött határidő alatt a végrehajtó intézkedhet a végrehajtáshoz szükséges adatok (munkahely, fizetési számla) beszerzése iránt.

A végrehajtás megindításához nincs szükség döntésre (határozat, végzés) az önkormányzati adóhatóság részéről, az eljárás a végrehajtási cselekmény foganatosításával indul, amennyiben a végrehajtás feltételei (pl. végrehajtható okirat, ingatlan-végrehajtás értékhatár) fennállnak. Ugyanakkor nem határozza meg jogszabály, hogy az önkormányzati adóhatóság a végrehajtás során mely végrehajtási cselekményeket, milyen gyakorisággal kísérelje meg foganatosítani a végrehajtáshoz való jog elévüléséig.

3. Végrehajtási cselekmények a köztartozások behajtása során

Az Art. 144.§-ában foglaltak alapján Az önkormányzati adóhatóság eljárása során a Vht. rendelkezéseit alkalmazza, ha az Art. másként nem rendelkezik.

A Vht. 7.§-át az arányosság és fokozatosság jellemzi a végrehajtási cselekmények foganatosításának tekintetében.

A Vht. 7.§ (1) bekezdése alapján a bírósági végrehajtás során a pénzkövetelést elsősorban a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt, az adós rendelkezése alatt álló összegből, illetőleg az adós munkabéréből, illetményéből, munkadíjából, a munkaviszonyon, munkaviszony jellegű szövetkezeti jogviszonyon, közszolgálati és közalkalmazotti jogviszonyon, szolgálati viszonyon, társadalombiztosítási jogviszonyon alapuló járandóságából, valamint a munkából eredő egyéb rendszeres, időszakonként visszatérően kapott díjazásából, juttatásából, követeléséből (a továbbiakban együtt: munkabéréből) kell behajtani. A Vht. 7.§ (2) bekezdése szerint ha előre látható, hogy a követelést a munkabérre, illetőleg a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összegre vezetett végrehajtással nem lehet

viszonylag rövidebb időn belül behajtani, az adós bármilyen lefoglalható vagyontárgya végrehajtás alá vonható. A lefoglalt ingatlant azonban csak akkor lehet értékesíteni, ha a követelés az adós egyéb vagyontárgyaiból nincs teljesen fedezve, vagy csak aránytalanul hosszú idő múlva elégíthető ki.

A törvényhely két, fent hivatkozott bekezdése között valamint a pénzügyi intézménynél kezelt összeg és az egyéb rendszeres jövedelmek között is egyfajta hierarchia fedezhető fel. Az (1) bekezdésben az *illetőleg* kifejezés is erre utal, vagyis amennyiben nincs pénzügyintézetnél kezelt összeg, először meg kell kísérelni a rendszeres járandóságból történő kielégítést, így a végrehajtó nem kezdheti meg rögtön a lefoglalt vagyontárgyak értékesítését. Ugyanakkor nincs akadálya, hogy a pénzügyintézetben kezelt összegre illetve munkabérre folytatott végrehajtás mellett az ingatlan is lefoglalásra kerüljön.⁵²

Az Art. 2003. évtől hatályos rendelkezései alapján az egyes végrehajtási cselekmények foganatosítása során nem érvényesül sorrendiség, ellentétben a korábbi szabályozással (letiltás/inkasszó, ingó-, ingatlanfoglalás)⁵³ valamint a Vht. rendelkezéseivel. Ennek alapján a végrehajtó egyidejűleg akár több hatósági átutalási megbízást is benyújthat a kötelezett fizetési számláit vezető pénzügyintézetekhez illetve egyéb végrehajtási cselekményt is foganatosíthat (ingatlan-végrehajtás) anélkül, hogy az adós jogai sérülnének.

Az adóhatósági végrehajtó különösen az alábbi végrehajtási cselekményeket foganatosíthatja az adók módjára történő behajtás során: végrehajtási átvezetés⁵⁴, végrehajtás pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összegre, végrehajtás munkabérre és egyéb járandóságra, ingóvégrehajtás, ingatlan-végrehajtás, visszatartási jog gyakorlása, melyek gyakorlatban történő alkalmazását és a felmerülő problémákat az alábbiakban részletesen is bemutatok.

3.1. Végrehajtási átvezetés

Speciális végrehajtási intézkedésnek minősül az Art. 150/A.§-ában alkalmazható végrehajtási átvezetés⁵⁵. Ezen intézkedés feltétele, hogy az adózó nettó módon számított adótartozással ne rendelkezzen, vagyis az őt megillető túlfizetés összege nagyobb legyen,

---

⁵² Gyekiczky Tamás (szerk.): i.m. 140-142.o.

⁵³ Kovács Attila: i.m. 61.o.

⁵⁴ 2.sz. melléklet

⁵⁵ Amennyiben az adóhatóság az adózó adószámláján az adózót terhelő adótartozás mellett az egyes adónemeken túlfizetést is nyilvántart, végrehajtási cselekményként a túlfizetés összegét az általa nyilvántartott tartozás erejéig elszámolja, és ezzel egyidejűleg az adózót értesíti. Ha az adózónak több adónemen áll fenn tartozása, a túlfizetés összegét először a korábbi esedékességű tartozásokra, azonos esedékességű tartozások esetén a tartozások arányában kell elszámolni. A túlfizetés elszámolásával a jóváírás napján a tartozás megfizetettnek minősül.

mint a végrehajtható tartozások összege.⁵⁶ Mivel az önkormányzati adóhatóság a hozzá érkezett megkeresést az illetékességi területén bevezetett helyi adókkal (helyi iparüzési adó, vagyoni típusú adók, kommunális jellegű adók) illetve a gépjárműadóval azonos nyilvántartásban rögzíti, ezért ezen adószámlákkal egyenlegben vizsgálhatja a végrehajtó, hogy eredménytelen felhívást követően alkalmazható-e az átvezetés mint végrehajtási cselekmény. Ha a túlfizetés a behajtandó tartozást fedezi a végrehajtó számára szükségtelessé válik az adatbeszerzés, így a köztartozás kiegyenlítésére a legrövidebb időn belül sor kerülhet.

A végrehajtási átvezetés korlátai⁵⁷:

- a) Kizárólag az elévülési időn belül lehet a túlfizetés a végrehajtási átvezetés alapja, vagyis nem vehető figyelembe, ha a túlfizetés öt évnél régebbi esedékességű;
- b) Ha a túlfizetésről már rendelkezett az adózó, vagyis kezdeményezte a kiutalását illetve átvezetését;
- c) Ha az adózó befizetése esetén valószínűsíthető, hogy azt esedékes bevallási kötelezettségére tekintettel teljesítette;
- d) Feltöltés miatt keletkezett túlfizetés akkor képezheti végrehajtási átvezetés alapját, ha a túlfizetés a bevallás benyújtását követően is fennáll illetve a bevallás benyújtására annak esedékességekor nem került sor.

3.2. Végrehajtás pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összegre

E végrehajtási cselekmény vonatkozásában a Vht. határozza meg az alkalmazandó szabályokat⁵⁸, azonban az Art. rendelkezéseit is figyelembe kell venni – az alább hivatkozott jogszabályok mellett – az adóhatósági eljárás során.

A Vht. 7.§ (1) bekezdése alapján „A bírósági végrehajtás során a pénzkövetelést elsősorban a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt, az adós rendelkezése alatt álló összegből...kell behajtani”. A Vht. egyidejűleg meghatározza a pénzforgalmi szolgáltatónál

---

⁵⁶ Blumenfeld – Dombi – Juhász: i.m. 107.o.

⁵⁷ Blumenfeld – Dombi – Juhász: i.m. 108-109.o.

⁵⁸ Vht. 2. §: A munkabérré és egyéb járandóságra, valamint a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összegre vezetett végrehajtás foganatosítása esetén a bírósági végrehajtás szabályai irányadók akkor is, ha a pénzkövetelést közigazgatási végrehajtás vagy közvetlen végrehajtás útján hajtják be.

kezelt összeg fogalmát⁵⁹ is, melynek alapján a követelés behajtására igen széles körben nyílik lehetőség.

Az adóvégrehajtási eljárásban a pénzkövetelést a hatósági átutalási megbízás adására jogosult erre irányuló kezdeményezésére hatósági átutalással kell teljesíteni.⁶⁰

E végrehajtási cselekmény sajátossága, hogy – a végrehajtási átvezetést követően – a leggyorsabb és leghatékonyabb módja a követelés kiegyenlítésének. Az egyes önkormányzatoknak már lehetősége van a számláját vezető pénzüintézettel olyan online rendszer kiépítésére, melyen keresztül elektronikus úton kerül rögzítésre a kötelezett neve, a tartozás összege, a kötelezett fizetési számlaszáma⁶¹, a végrehajtható okirat száma, a végrehajtási cselekmény alapjául szolgáló jogszabályhely megjelölés (Vht. 82/A.§) és az a számlaszám, amelyre az érintett pénzüintézet a megbízásnak megfelelő összeget átutalja. Azon települések esetében, ahol az ehhez szükséges technikai feltételek nem állnak rendelkezésre a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII.6.) MNB rendelet 3. számú mellékletének 2. mintája alapján az erre a célra rendszeresített nyomtatvány⁶² pénzüintézethez történő benyújtásával történik az adóst megillető pénzösszeg végrehajtás alá vonása.

A hatósági átutalás esetén a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója⁶³ a fizető fél fizetési számlája terhére meghatározott pénzösszeget utal át a hatósági átutalás megbízás adója által meghatározott fizetési számlára.⁶⁴ A hatósági átutalási megbízás adására jogosult (önkormányzati adóhatóság) a hatósági átutalást saját pénzforgalmi szolgáltatóján keresztül is kezdeményezheti, amely köteles azt továbbítani az adós pénzforgalmi szolgáltatójának.⁶⁵ A végrehajtó tehát nem köteles az érintett pénzforgalmi szolgáltatót közvetlenül megkeresni, a hatósági átutalási megbízás benyújtására közvetett módon is sor kerülhet.

⁵⁹ Vht. 7.§ (3) bekezdés: pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összeg:

a) a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló törvény szerinti fizetési számla szerződés alapján nyitott fizetési számlán szereplő összeg, valamint a Polgári Törvénykönyv szerinti betétszerződés és a takarékbetét-szerződés alapján, vagy egyéb szerződés alapján a hitelintézetnél elhelyezett, az adós rendelkezése alatt álló összeg, ha azt a hitelintézet a bankszámla szerződés szabályainak megfelelően kezeli,

b) a Polgári Törvénykönyv szerinti betétszerződés és takarékbetét-szerződés alapján takarékbetétkönyv, egyéb betéti okirat ellenében a hitelintézetnél elhelyezett, az adós rendelkezése alatt álló összeg; továbbá egyéb szerződés alapján az adós részére a hitelintézet által visszafizetendő, az adós rendelkezése alatt álló pénzösszeg.

Vht. 7.§ (4) bekezdés: A bírósági végrehajtás során a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összegre irányadó szabályokat kell alkalmazni a tőkepiacról szóló törvény szerinti ügyfélszámlán nyilvántartott, az adós rendelkezése alatt álló összegre is.

⁶⁰ A pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. tv. (Pft.) 64.§ (1) bekezdés

⁶¹ Pft. 2.§ 8. fizetési számla: fizetési műveletek teljesítésére szolgáló, a pénzforgalmi szolgáltató egy vagy több ügyfele nevére megnyitott számla, ideértve a bankszámlát is.

⁶² PFNY 71

⁶³ Pft. 2.§ 22. pénzforgalmi szolgáltató: az a hitelintézet, elektronikus pénzt kibocsátó szakosított hitelintézet, Posta Elszámoló Központot működtető intézmény, pénzforgalmi intézmény, Magyar Nemzeti Bank és kincstár, amely pénzforgalmi szolgáltatási tevékenységet végez.

⁶⁴ Pft. 64.§ (2) bekezdés

⁶⁵ Pft. 64.§ (3) bekezdés

A Pft. 64.§ (5) bekezdésében foglaltak alapján a hatósági átutalási megbízás átvételét sem a fizető fél, sem a hatósági átutalás kezdeményezésére jogosult pénzforgalmi szolgáltatója nem tagadhatja meg, ha annak befogadásának feltételei fennállnak.

Az MNB rendelet 31. § (1) bekezdése értelmében a hatósági átutalási megbízásban foglaltak szerint teljesítendő pénzkövetelések esetén a Pft. 64. §-ában foglaltakon túl az e § szerinti szabályok irányadóak. A kedvezményezett által saját pénzforgalmi szolgáltatója útján kezdeményezett hatósági átutalási megbízás esetén a kedvezményezett fizetési számláját vezető pénzforgalmi szolgáltató a hatósági átutalási megbízás befogadása előtt ellenőrzi a kedvezményezettre vonatkozó adatokat (a hatósági átutalási megbízásban megjelölt kedvezményezett számlatulajdonos és a pénzforgalmi jelzőszám összetartozását, a rendelkezésre jogosultnak a pénzforgalmi szolgáltatónál bejelentett aláírását). A hatósági átutalási megbízás adattartalmát a kedvezményezett fizetési számláját vezető pénzforgalmi szolgáltató – a fent leírtak ellenőrzése után – továbbítja a fizető fél fizetési számláját vezető pénzforgalmi szolgáltatóhoz.

A pénzforgalmi szolgáltató a hatósági átutalási megbízásról annak teljesítése, részteljesítése, vagy törvényben meghatározottak szerinti sorbaállítása⁶⁶ előtt nem értesítheti a fizető fél számlatulajdonost, az értesítésre kizárólag a teljesítéssel, illetve a sorbaállítással egyidejűleg kerülhet sor a hatósági átutalási megbízás adattartalmának írásbeli közlésével.⁶⁷

3.2.1. A végrehajtás menete

A végrehajtás alá vonható összeg nagysága a végrehajtás során attól függ, hogy a kötelezett természetes személynek minősül-e vagy egyéb adós vonatkozásában kezdeményeztek behajtási eljárást.⁶⁸ Mivel azonban az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe kizárólag a magánszemélyek vonatkozásában kezdeményezett köztartozások behajtása tartozik, ezért esetükben a végrehajtás alól mentes összegre irányadó szabályokat is figyelembe kell venni. Problémát a gazdasági tevékenységet végző egyéni vállalkozók megítélése okozhat a pénzintézet számára, mivel esetükben nem rendelkezik kifejezetten a törvény a mentességre irányadó szabályok alkalmazásáról. Szükség lenne azonban annak

---

⁶⁶ Pft. 2.§ 25. sorbaállítás: a pénzforgalmi szolgáltató által vezetett fizetési számlára érkező fizetési megbízás fedezethiány miatt történő nem teljesítése (függőben tartása) és várakozási sorba helyezése a jövőbeni teljesítés céljából, ide nem értve azt az esetet, amikor a fizető fél az ütemezett fizetések céljából, a beérkezett fizetési műveletek tervszerű teljesítése érdekében sorba helyezésről állapotodik meg a pénzforgalmi szolgáltatóval.

⁶⁷ A pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII.6.) MNB rendelet 31. § (2)-(5) bekezdései

⁶⁸ Vht. 79/A. § (1) bekezdés: A pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt, az adósságot megillető pénzüsszeg teljes összegben végrehajtás alá vonható, kivéve a természetes személyt megillető pénzüsszegeket, amelyek végrehajtás alá vonása a (2) és (3) bekezdés szerint történik.

meghatározására, hogy elkülöníthető-e az egyéni vállalkozó tevékenysége körében alkalmazott pénzforgalmi számlán kezelt összeg a nem vállalkozás keretében kezelt pénzösszegetől. Csak ez utóbbi összeg tekintetében indokolt ugyanis a mentességi szabályok alkalmazása. Meg kell azonban jegyezni, hogy a végrehajtó a pénzügyi adatszolgáltatása során közölt számlaszám alapján nem tudja megítélni, hogy milyen típusú számla terhére nyújtja be a hatósági átutalási megbízást, így a pénzügyi megítélésén múlik, hogy a vállalkozás céljára fenntartott számla esetében alkalmazza-e a mentességre vonatkozó szabályokat vagy az adóst megillető teljes összeget végrehajtás alá vonja.

Természetes személy számlatulajdonos esetében a mindenkori öregségi nyugdíj legalacsonyabb összegének⁶⁹ négyszerese feletti összeg korlátlanul végrehajtás alá vonható⁷⁰, ugyanakkor azonban a Vht. 79/A.§ (3) bekezdésének első fordulata alapján az öregségi nyugdíj legalacsonyabb összegének megfelelő pénzösszeg mentes a végrehajtás alól. E két összeghatár között 50 %-os mértékben nyílik lehetőség a követelés végrehajtás alá vonására. A végrehajtás eredményességét szolgálja az a rendelkezés, mely szerint, ha a kötelezett ugyanazon pénzügyi intézménynél az őt megillető összeget több számlán tartja, a mentes összeget a pénzügyi intézménynél kezelt teljes pénzösszegekre kell alkalmazni.⁷¹ A pénzforgalmi szolgáltatónak tehát a nála elhelyezett valamennyi összeget összegeznie kell és a mentesség illetve korlátozás szabályait e teljes összegre tekintettel kell alkalmaznia. Ha ugyanakkor a számláit több pénzügyi intézmény vezet, akkor a mentességet e pénzügyi intézmények külön-külön állapítják meg.

A pénzügyi intézmény az adós rendelkezése alá tartozó valamennyi, általa vezetett számláról tájékoztatja a végrehajtót. Az adatközlés tartalmilag annyiban térhet el az egyes pénzügyi intézmények esetében, hogy a számlaszámon és társtulajdonos adatain kívül feltüntetésre kerülhet a számla egyenlege is, mely utalhat a számla aktív használatára. Amennyiben az adós több pénzügyi intézménynél is rendelkezik fizetési számlával, a végrehajtó mérlegelési jogkörébe tartozik, hogy elsődlegesen melyik számla terhére kezdeményezi a végrehajtást. Korábban⁷² azonban már utaltam arra, hogy az ingatlan-nyilvántartási adatokból (pénzügyi intézmény javára bejegyzett jelzálogjog, illetve elidegenítési és terhelési tilalom) is valószínűsíthető a kötelezett fizetési számláját vezető pénzügyi intézmény, mivel jellemzően az adós ugyanazon pénzügyi intézménynél (is) vezet fizetési számlát, amely számára hitelt nyújtott. Ezen számla terhére általában sikeresen kezdeményezhető végrehajtás, mivel legalább a hitel törlesztő részletének erejéig forgalom

---

⁶⁹ 168/1997. (X.6.) Korm. rendelet 11. §-a alapján: A 2007. december 31-ét követő, de 2011. január 1-jét megelőző időponttól megállapításra kerülő öregségi teljes nyugdíj legkisebb összege havi 28 500 forint.

⁷⁰ Vht. 79/A.§ (2) bekezdés

⁷¹ Vht. 79/A.§ (4) bekezdés

⁷² Adatbeszerzés, adatkezelés II.1.1.

mutatkozik rajta. Amennyiben a hatósági átutalási megbízás hamarabb kerül rögzítésre, mint ahogyan a törlesztő részlet esedékes lenne, a követelésnek megfelelő összeget a pénzforgalmi szolgáltató – a mentességre és korlátozásra is tekintettel – köteles átutalni a végrehajtó számlájára. Nincs akadálya annak sem, hogy a végrehajtó lakás-előtakarékossági számlát vonjon végrehajtás alá. Jellemzően e számla fedezetet biztosít a követelés kielégítésére, azonban az adós számára igen komoly következményekkel jár. A levont összeg visszafizetése mellett jelentős költségekkel jár a szerződés megszüntetésének mint szankciónak az elkerülése.

A hatósági átutalási megbízás benyújtásakor azonban tekintettel kell lennie a Vht. azon rendelkezésére, mely szerint „Ha az átutalási végzésben vagy a végrehajtó által benyújtott hatósági átutalási megbízásban megjelölt fizetési számlán kezelt összeg nem, vagy csak részben fedezi a követelés összegét, a pénzforgalmi szolgáltató a teljesítést kiterjeszti a további fizetésiszámla-szerződés, illetve betétszerződés vagy takarékbetét-szerződés alapján kezelt, adóst megillető összegre is, kivéve azokat az összegeket, amelyek végrehajtás alá vonása a 307. § (1) bekezdése szerinti kormányrendelet alapján történik.”⁷³. Ennek alapján egyazon számlavezető esetében kizárólag egy számla terhére nyújtható be a hatósági átutalási megbízás, mivel a pénzforgalmi szolgáltató kötelezettsége e törvényhely alapján, hogy fedezethiány esetén a nála kezelt egyéb számlákra is kiterjessze a végrehajtást. Nincs akadálya azonban annak, hogy ugyanazon követelés tekintetében egyidejűleg más pénzforgalmi szolgáltató felé is hatósági átutalási megbízást nyújtson be a végrehajtó.

A Vht. meghatározza a kiterjesztés sorrendjét is⁷⁴:

- a) a pénzforgalmi számlán kezelt összeg, ha az nem tartozik a b) pont hatálya alá,
- b) a pénzforgalmi számlán betétszerződés alapján kezelt összeg,
- c) a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló törvényben meghatározott fizetésiszámla-szerződés alapján kezelt összeg, ha az nem tartozik az a) pont hatálya alá,
- d) a Polgári Törvénykönyvben meghatározott betétszerződés alapján elhelyezett összeg, ha azt a hitelintézet a fizetésiszámla-szerződés szabályainak megfelelően kezeli,
- e) a Polgári Törvénykönyvben meghatározott takarékbetét-szerződés alapján elhelyezett összeg, ha azt a hitelintézet a fizetésiszámla-szerződés szabályainak megfelelően kezeli.

---

⁷³ Vht. 79/B.§ (1) bekezdés

⁷⁴ Vht. 79/B.§ (2) bekezdés

Fenti – általános – sorrend mellett a törvény meghatározza, hogy e sorrendet eltérő pénznemű számlák esetében hogyan kell alkalmazni⁷⁵, ugyanakkor e rendelkezés hiányos abból a szempontból, hogy több, eltérő külföldi pénznemben vezetett számlák esetén már nem határozza meg a kiterjesztés sorrendjét. E hiányosságnak azonban a végrehajtó szempontjából nincs jelentősége, mivel e rendelkezések a pénzüintézetek eljárását szabályozzák. Hátrányosan érintheti ugyanakkor a kötelezettet, mivel a Vht. 79/B.§ (5) bekezdése alapján a végrehajtást foganatosító hatóság rendelkezését az abban foglalt pénznemtől függetlenül forintban kell teljesíteni a pénzforgalmi szolgáltató által jegyzett – a teljesítés napján érvényes – devizavételi árfolyam figyelembevételével, mely árfolyam azonban jelentős eltérést mutathat a különböző külföldi pénznemek esetében.

Abban az esetben, ha a végrehajtó megkeresésére több pénzüintézet közöl számlára vonatkozó adatot, a végrehajtó szabadon eldöntheti, hogy – amennyiben az adatközlésből egyértelműen megállapítható a számla devizaneme – a forintszámlát vagy a külföldi pénznemben kezelt számlát vezető pénzüintézethez nyújt be hatósági átutalási megbízást. Sikertelenül hivatkozott a külföldi pénznemben kezelt összeggel rendelkező ügyfél végrehajtási kifogásában arra, hogy másik pénzüintézetben forintszámlával is rendelkezik, mivel a végrehajtót nem terheli olyan kötelezettség, mely szerint először a forintszámlát vezető pénzüintézethez kell benyújtania a hatósági átutalási megbízást. Ennek oka, hogy a Vht. sorrendiségre vonatkozó rendelkezései kizárólag az adott pénzüintézetben belül – a pénzüintézet és nem a végrehajtó által – alkalmazandóak, hasonlóan a mentességre vonatkozó szabályokhoz.

A hatósági átutalási megbízás – akár online, akár egyéb úton történő – benyújtásakor a Vht. 82/A.§-ára⁷⁶ történő hivatkozást fel kell tüntetni, melynek hiánya visszautasítást eredményezhet a pénzüintézet részéről. Az MNB rendelet 3. számú mellékletének 2. mintájában meghatározott adattartalom feltüntetése mellett a végrehajtható okirat csatolása nem szükséges ahhoz, hogy a pénzforgalmi szolgáltató a hatósági átutalási megbízásban

---

⁷⁵ A (2) bekezdés a)-e) pontjaiban meghatározott sorrendet először az adós rendelkezése alatt álló összes, forintban kezelt, azt követően pedig az összes, külföldi pénznemben kezelt összeggel kell alkalmazni. (Vht. 79/B.§ (3) bekezdés)

⁷⁶ Vht. 82/A. § (1) bekezdése: A pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt, az adós rendelkezése alatt álló, a 7. § (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott összeg - ideértve a nem pénzforgalmi számlán kezelt összegeket is - végrehajtás alá vonása iránt a végrehajtó a végrehajtói letéti számla javára benyújtott hatósági átutalási megbízással (e §-ban a továbbiakban: megbízás) intézkedik. Az adós pénzforgalmi szolgáltatója (e §-ban a továbbiakban: pénzforgalmi szolgáltató) a végrehajtó intézkedésének megfelelően köteles a számlán lévő összegből a megbízásnak megfelelő összeget a végrehajtói letéti számlára átutalni.

foglaltaknak eleget tegyen.⁷⁷ Ennek oka feltehetően, hogy a végrehajtási ügyek nagy számára tekintettel valamint az online rendszer kiépítésével nem lenne kivitelezhető.

A hatósági átutalási megbízás befogadását követően – a mentességi szabályok figyelembe vételével – a pénzforgalmi szolgáltató teljesíti a megbízásban foglaltakat. Amennyiben viszont a szükséges fedezet nem biztosított a fizetési számlán, a pénzforgalmi szolgáltató gondoskodik a teljesítéshez szükséges fedezet biztosításáig, legfeljebb azonban 35 napig a megbízás sorbaállításáról.⁷⁸ A sorbaállítás időtartama alatt a számla „zárolásra” kerül, vagyis – a végrehajtón kívül – az adós sem férhet hozzá a végrehajtás alól mentes összeghez. Bizonyos esetekben azonban olyan összegeket utalnak a számlára, melyek a munkabérré és egyéb járandóságra vezetett végrehajtás esetén mentesek a levonás alól (családtámogatási, munkanélküli ellátás). Ezen összegek jogcímei hatósági átutalási megbízások esetében irrelevánsak, mivel azonban egyéb bevételei az adósnak jellemzően nincsenek, így megélhetése nem biztosított a sorbaállítás ideje alatt. Technikailag a pénzüintézet a következő megoldást biztosítja a helyzet megoldására: A kötelezett a pénzüintézetben nyilatkozik arra vonatkozóan, hogy hozzájárul a végrehajtás alól mentes pénzösszeg végrehajtás alá vonásához. Ekkor a pénzüintézet közvetlenül a nyilatkozat megtételét követően levonja az összeget és ezzel az adósnak a számla feletti rendelkezési joga újra megnyílik.

3.2.2. A pénzforgalmi szolgáltató felelőssége, kötelessége

Mivel elsősorban a pénzforgalmi szolgáltató eljárásától függ a végrehajtási eljárás eredményessége, ezért a felelősségét megállapító rendelkezések is ehhez igazodnak. Erre vonatkozóan a Vht.⁷⁹ és az Art.⁸⁰ is tartalmaz szabályozást. Mulasztása esetén az adóhatóság

⁷⁷ A fizetési számlát vezető pénzforgalmi szolgáltató az adóhatóság hatósági átutalási megbízását a végrehajtható okirat csatolása nélkül köteles teljesíteni. (Art. 152. § (1) bekezdése)

⁷⁸ A fedezethiány miatt nem teljesíthető, törvény vagy a számlatulajdonossal történt megállapodás alapján vissza nem utasított átutalási és beszedési megbízást a pénzforgalmi szolgáltató - törvény vagy e rendelet eltérő rendelkezése hiányában - legfeljebb harmincöt nap időtartamra sorbaállítja. A sorbaállítás határideje a fizetési megbízás átvételét követő munkanapon kezdődik. (MNB rendelet 8. § (1) bekezdés)

⁷⁹ Ha a pénzforgalmi szolgáltató a végrehajtás alá vonandó pénzösszeget a végrehajtást foganatosító hatóság rendelkezése ellenére az adós vagy más javára teljesíti, a követelés összegéért felelős a végrehajtást kérőnek. (Vht. 79/E. § (1) bekezdés)

Ha a pénzforgalmi szolgáltató nem ismeri el, hogy az adóst megillető pénzösszeget kezeli, vagy a végrehajtást foganatosító hatóság rendelkezését nem teljesíti, a végrehajtást kérő pert indíthat ellene a követelés behajtása iránt. A követelés összegéért fennálló helytállási kötelezettség nem mentesíti a pénzforgalmi szolgáltatót a végrehajtásból eredő kötelezettségek nemteljesítése miatt e törvényben és más jogszabályokban meghatározott jogkövetkezmények alkalmazása alól. (Vht. 79/E. § (2) bekezdés)

⁸⁰ Ha az adóhatóság az adóst megillető járandóságot (kifizetést), a hitelintézetnél kezelt összeget, illetőleg követelést vonja végrehajtás alá, és a munkáltató, kifizető, hitelintézet, valamint más személy az adóhatóság felhívása ellenére a levonást, átutalást, megfizetést elmulasztja, vagy nem a jogszabályban előírtaknak megfelelően teljesíti, az adóhatóság határozattal kötelezi a levonni, átutalni, megfizetni elmulasztott összeg

határozattal kötelezi a levonni, átutalni, megfizetni elmulasztott összeg erejéig az adótartozás megfizetésére a pénzügyintézetet és a határozatban foglalt teljesítési határidő elteltével az adóhatóság az adóvégrehajtási szabályok szerint intézkedik a tartozás behajtása (végrehajtása) iránt. A gyakorlatban azonban – ha történt is mulasztás – nagyon csekély a valószínűsége, hogy arra fény derüljön. E végrehajtási cselekmény vonatkozásában ugyanis nem illeti meg a végrehajtót a helyszíni ellenőrzés joga ellentétben a munkabérre és egyéb járandóságra vezetett végrehajtással, ahol a Vht. vonatkozó rendelkezése kifejezetten biztosítja ezt a végrehajtó számára. Tovább nehezíti a végrehajtó eljárást, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók célja elsősorban az ügyfélkör megtartása, így az esetleges vitatott helyzetekben nem jellemző az együttműködés. Többször előfordult, hogy az online úton benyújtott hatósági átutalási megbízás rendszer által történő visszaigazolásában az „elutasított” kifejezést használták, ami a végrehajtó számára a „visszautasítva” kifejezéssel esett egy tekintet alá. Mivel annak oka a rendszer adattartalmából nem derült ki a végrehajtó írásban kért tájékoztatást a pénzforgalmi szolgáltatótól. A helyi fiók az adóhatóság megkeresésére érdemi választ nem küldött, kizárólag azon adatokat sorolta fel, melyeket a MNB rendelet alapján az önkormányzati adóhatóság is rögzített a hatósági átutalási megbízás benyújtásakor, látszólag tehát nem volt oka az elutasításra. A végrehajtó így újra és újra benyújtotta a megbízást annak reményében, hogy azt a pénzügyintézet előbb-utóbb befogadja. Több hetes várakozás után a pénzügyintézet központja arról tájékoztatta az önkormányzati adóhatóságot, hogy ezen kifejezést a rendelkezésre álló fedezet vonatkozásában használták, vagyis a számlán rendelkezésre álló teljes összeget nem lehetett végrehajtás alá vonni, hanem a mentességre illetve korlátozásra vonatkozó rendelkezéseket kellett alkalmazni. Ennek a megtévesztő gyakorlatnak az lett az eredménye, hogy a többszörösen benyújtott és befogadott megbízásokat a végrehajtónak vissza kellett vonni, mellyel jelentős munkatöbbletet illetve indokolatlan végrehajtási cselekmények foganatosítását okozták. Fennállt ugyanis a veszélye annak, hogy amennyiben az adós számláján nagyobb összeg kerül jóváírásra, a tényleges tartozás többszöröse kerül végrehajtás alá vonásra.⁸¹

Nem tartom indokoltnak az Art. mulasztás esetén kilátásba helyezett rendelkezését, mely szerint az adóhatóság *határozattal kötelezi* a levonni, átutalni, megfizetni elmulasztott összeg erejéig az adótartozás megfizetésére a pénzügyintézetet és a határozatban foglalt teljesítési határidő elteltével az adóhatóság az adóvégrehajtási szabályok szerint intézkedik a tartozás

---

erejéig az adótartozás megfizetésére. A határozatban foglalt teljesítési határidő elteltével az adóhatóság az adóvégrehajtási szabályok szerint intézkedik a tartozás behajtása (végrehajtása) iránt. (Art.153. §)

⁸¹ A sorbaállításról és annak utolsó napjáról a pénzügyintézetek ugyanis nem értesítik a végrehajtót.

behajtása (végrehajtása) iránt. Sokkal inkább elősegítené a pénzüintézetek együttműködési hajlandóságát, ha magát a hatósági átutalási megbízást egyidejűleg végrehajtható okiratnak lehetne tekinteni – igazodva az Art. szigorú rendelkezéseihez –, hiszen már a behajtást kérő megkeresése⁸² is annak minősül. Így mulasztás esetén az önkormányzati adóhatóság közvetlenül – idővesztés nélkül – hajthatná be a pénzüintézettől a követelést.

Hasonlóan az együttműködés hiányára és az ügyfélkör védelmére vezethető vissza a társtulajdonosok esetében felmerült probléma, amikor szerződés alapján több személy egy közös számlával rendelkezik és a teljes számlán kezelt összeg végrehajtás alá vonható abban az esetben is, amikor a számlatulajdonosok valamelyike nem adós a végrehajtási eljárásban.⁸³ Ez a rendelkezés azonban csak akkor érvényesülhet, ha a pénzforgalmi szolgáltató a végrehajtó – társtulajdonosra vonatkozó – megkeresésére közli a végrehajtóval a közös számla számát. Sajnálatos módon a gyakorlatban előfordult, hogy a pénzüintézet elkülönítette a tulajdonost és a társtulajdonost, az adatszolgáltatási kötelezettségének pedig kizárólag a tulajdonosra vonatkozó megkeresések esetében tett eleget. Ha az adós adott esetben társtulajdonos volt, a rá vonatkozó adatszolgáltatásban mint számlával nem rendelkezőt jelentette a végrehajtó felé a pénzforgalmi szolgáltató. Jellemzően csak lényegesen későbbi időpontban és akkor derült ki a közös számla léte, ha esetlegesen a másik számlatulajdonos végrehajtási ügyében – pl. közös lakóhely alapján – vélelmezhető volt, hogy valójában társtulajdonosokról van szó.

A végrehajtó a számla megterheléséről – a pénzforgalmi szolgáltató által közölt értesítési cím alapján – köteles haladéktalanul értesíteni a nem adós számlatulajdonost.⁸⁴ A nem adós számlatulajdonos a végrehajtást kérő ellen az igényperre vonatkozó szabályok szerint pert indíthat a végrehajtást foganatosító hatóság rendelkezése alapján a számláról leemelt, őt illető pénzösszegek visszafizetése iránt.⁸⁵ Mivel a hatósági átutalási megbízással érintett számla vonatkozásában csak a pénzforgalmi szolgáltató rendelkezik információval arra vonatkozóan, hogy van-e nem adós számlatulajdonos, ezért az ő feladata, hogy annak nevééről, értesítési címéről a végrehajtót tájékoztassa. A végrehajtó csak ezen adatok birtokában tud eleget tenni értesítési kötelezettségének. Egyes pénzüintézetek gyakorlatában azonban előfordult, hogy nem önkéntesen, hanem csak külön felhívásban közölték a szükséges adatokat annak ellenére, hogy már az eredeti megkeresés is tartalmazott erre

⁸² Art. 145.§ (1) bekezdés c) pont

⁸³ Vht. 79/C. § (1) bekezdés: A pénzforgalmi szolgáltatónál több számlatulajdonos tulajdonában álló számlán kezelt pénzösszeg bármelyik számlatulajdonossal szemben fennálló követelés fejében teljes összegben végrehajtás alá vonható, a 79/A. § rendelkezéseit ebben az esetben is alkalmazni kell.

⁸⁴ Vht. 79/C.§ (2) bekezdés

⁸⁵ Vht. 79/C.§ (3) bekezdés

irányuló kérelmet. Az adatszolgáltatásban kizárólag annyit tüntettek fel, hogy a „számla társtulajdonossal rendelkezik”. Bár a végrehajtásnak az ilyen – hiányos – adatközlés nem akadálya, a nem adós számlatulajdonos szempontjából méltánytalan lett volna az a végrehajtói gyakorlat, amely az értesítés mellőzésével vagy annak jelentős késése mellett vonja végrehajtás alá a közös számlán kezelt összeget.

Amennyiben e közös számláról olyan összeget utalt a pénzforgalmi szolgáltató a végrehajtó számlájára, amely részben vagy egészben a nem adós számlatulajdonost illette, az igényperre vonatkozó szabályok szerint van lehetősége pert indítani az őt megillető pénzösszeg visszafizetése iránt. E pernek során tisztázható a nem adóst megillető pénzösszeg nagysága, mivel ez az összeg nem szolgálhat kielégítési alapul a nem ellene folyó végrehajtási eljárásban.

Míg tehát a társtulajdonos esetében a végrehajtót terheli az értesítési kötelezettség, addig az MNB rendelet 31. § (5) bekezdése alapján a pénzforgalmi szolgáltató feladata, hogy a hatósági átutalási megbízás és az átutalási végzés (rész)teljesítéséről, illetve sorbaállításáról a teljesítéssel, illetve a sorbaállítással egyidejűleg a hatósági átutalási megbízás és az átutalási végzés adattartalmának közlésével haladéktalanul, írásban értesítse a fizető fél számlatulajdonost. A jogorvoslatra (végrehajtási kifogás⁸⁶) vonatkozó tájékoztatásra tekintettel azonban célszerű, ha e cselekményről egyidejűleg az adóhatóság is értesíti a kötelezettet.

A gyakorlatban előfordulhat, hogy az adós a hatósági átutalási megbízás benyújtásával egyidejűleg a tartozást önkéntesen megfizeti. Ebben az esetben az adóhatóság a megbízást haladéktalanul visszavonja.

3.3 Végrehajtás munkabérre, egyéb járandóságra

A Vht. 2. §-a értelmében a munkabérre és egyéb járandóságra, valamint a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összegre vezetett végrehajtás foganatosítása esetén a bírósági végrehajtás szabályai irányadók akkor is, ha a pénzkövetelést közigazgatási végrehajtás vagy közvetlen végrehajtás útján hajtják be. Tekintettel arra, hogy e végrehajtási cselekmény vonatkozásában az Art. eltérő rendelkezést nem tartalmaz, az adók módjára történő behajtás során is a Vht. szabályai az irányadók.

---

⁸⁶ Art. 159.§ (1) bekezdés

Kivételt jelent ez alól az Art. azon rendelkezése, mely szerint az adóhatóság az adótartozás megfizetésére az adózót felhívhatja, eredménytelen felhívás esetén a végrehajtást megindítja. A végrehajtási eljárás a végrehajtási cselekmény foganatosításával indul. Az adótartozás behajtása érdekében a tartozást megállapító vagy nyilvántartó adóhatóság a végrehajtható okirat alapján a végrehajtás iránt haladéktalanul intézkedik.⁸⁷

Eszerint tehát a végrehajtási eljárás megindításának az adók módjára történő behajtás során nem feltétele a Vht. 58. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés, melynek alapján ha az adós a végrehajtó helyszíni eljárása alkalmával, illetőleg a végrehajtható okirat postai kézbesítésétől számított 15 napon belül nem fizette meg a tartozását, a végrehajtó az adós munkabérét (7. § (1) bek.) letiltja, és ilyen módon lefoglalja.

3.3.1. Végrehajtói letiltás

Fentiek alapján a munkabérre és egyéb járandóságra vezetett végrehajtás módja a letiltás⁸⁸. Mivel az adók módjára történő behajtás során a Vht. által alkalmazott fokozatosság elve nem érvényesül, ezért a végrehajtási cselekmények foganatosításának sorrendje illetve egyidejű alkalmazása a végrehajtó szabad döntésén alapul. Jellemzően azonban a végrehajtásnak ezt a módját a végrehajtó akkor alkalmazza, ha a végrehajtási átvezetésre nincs lehetőség illetve a hatósági átutalási megbízás nem teljesült. Ennek oka, hogy a levonási sorrendre és a levonás mértékére tekintettel – ha az adós munkabérét, egyéb járandóságát sorrendben megelőző tartozás terheli – a követelés kielégítésére általában aránytalanul hosszú idő elteltével kerülhet sor.

Az adós munkabérének, járandóságának végrehajtás alá vonása a letiltással (lefoglalás) valósul meg, melynek hatálya a munkáltató részére történt szabályszerű kézbesítéssel áll be.⁸⁹ A végrehajtó tehát a letiltás iránt írásban intézkedik, mellyel a munkáltatónak két kötelezettsége merül fel: egyrészt az adós munkabéréből a letiltásban feltüntetett összeget le kell vonnia, másrészt a levont összeget a végrehajtást kérőnek át kell utalnia.⁹⁰ A letiltásra irányuló felhívásban – bár tartalmi elemeit jogszabály nem határozza meg – a következő adatokat tünteti fel az adóhatóság a gyakorlatban: a letiltást kezdeményező hatóság megnevezését, címét, a végrehajtási ügy számát, ügyintézőjét, az adós nevét,

⁸⁷ Art. 150. § (1) és (3) bekezdései

⁸⁸ 5.sz. melléklet

⁸⁹ Blumenfeld – Dombi – Juhász: i.m. 112.o.

⁹⁰ A letiltásban a végrehajtó felhívja az adós munkáltatóját (24. § (2) bek.), hogy az adós munkabéréből a letiltásban feltüntetett összeget vonja le, és - a felhívásnak megfelelően - fizesse ki a végrehajtást kérőnek, illetőleg kivételesen utalja át a végrehajtói letéti vagy más számlára. (Vht. 58.§ (2) bekezdés)

azonosító adatait, a követelés jogcímét⁹¹, a tartozás összegét, a letiltás tényét, felhívást az összeg levonására és a végrehajtást kérő számlájára történő átutalásra, tájékoztatást a letiltással kapcsolatos kötelezettségekről illetve annak elmulasztásának jogkövetkezményeiről valamint a letiltással szemben benyújtható jogorvoslatról és annak illetéke mértékéről. Célszerű továbbá a munkáltató részére „visszaigazolási nyomtatványt” is mellékelni, melyben tájékoztathatja a behajtást kérőt a levonás kezdő időpontjáról, a havonta levonható összeg nagyságáról valamint a levonás akadályáról (jogviszony megszűnése, mentesség). Nem kell azonban tartalmazni a letiltási felhívásnak, hogy milyen mértékig lehet a munkabérből, egyéb járandóságból levonni, ugyanis ennek megállapítása a munkáltató feladata tekintettel arra, hogy ugyanattól a munkáltatónál akár több jogcímen is történhet kifizetés, melyeket a mentesség szempontjából összevontan kell figyelembe venni⁹².

Lényeges tehát kiemelni, hogy az adók módjára történő behajtás során az önkormányzati adóhatóság tartja nyilván a követelést és intézkedik az egyes végrehajtási cselekmények foganatosítása iránt, ezért a levont összeget is részére és nem a követelés eredeti jogosultjának (behajtást kérőnek) kell levonást követően átutalni. Ennek oka egyrészt, hogy a nyilvántartott követeléssel szemben kell elszámolni a letiltás során befolyt összeget, másrészt egyes tartozások esetében a befolyt összeg 100 %-a (szabálysértési bírság, helyszíni bírság) illetve 25 %-a (közigazgatási bírság) az önkormányzati adóhatóságot illeti meg.⁹³

A Vht-ben mint gyűjtő kategória jelenik meg mind a munkáltató⁹⁴, mind a munkabér⁹⁵ fogalma. Eszerint a munkajogi értelemben vett munkáltatón kívül a kötelezett részére például járandóságot, egyéb összeget (képviselői tiszteletdíj) rendszeresen, időszakonként visszatérően folyósító szervezet (települési önkormányzat polgármesteri hivatala), személyt is

⁹¹ A jogcím feltüntetésének a levonási sorrend szempontjából van jelentősége, ahol eltérő megítélés alá esik például a szabálysértési bírság és az igazgatási szolgáltatási díj.

⁹² Vht. 62.§ (3) bekezdés

⁹³ Az önkormányzati költségvetési elszámolási számlára vagy annak alszámlájára érkezett szabálysértési pénz- és helyszíni bírságból származó bevétel 100%-a, valamint a 410/2007. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján a közlekedési szabályszegések után kiszabott közigazgatási bírságból származó bevétel 25%-a - függetlenül a jogerős kiszabást végző szervtől - az önkormányzatot illeti meg. (A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló 2009. évi CXXX. tv. 49.§ (4) bekezdés)

⁹⁴ A letiltó végzésben a bíróság az adós munkáltatóját, illetőleg az adós számára járandóságot, illetményt, munkából eredő díjazást, juttatást, egyéb összeget rendszeresen, időszakonként visszatérően folyósító szervezet vagy személyt (a továbbiakban: munkáltató) arra hívja fel, hogy - a letiltó végzés jogerőre emelkedésének bevárása nélkül - az adós munkabéréből a végzésben feltüntetett összeget vonja le, és haladéktalanul fizesse ki a végrehajtást kérőnek. (Vht. 24.§ (2) bekezdés)

⁹⁵ A bírósági végrehajtás során a pénzkövetelést elsősorban a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt, az adós rendelkezése alatt álló összegből, illetőleg az adós munkabéréből, illetményéből, munkadíjából, a munkaviszonyon, munkaviszony jellegű szövetkezeti jogviszonyon, közszolgálati és közalkalmazotti jogviszonyon, szolgálati viszonyon, társadalombiztosítási jogviszonyon alapuló járandóságból, valamint a munkából eredő egyéb rendszeres, időszakonként visszatérően kapott díjazásából, juttatásából, követeléséből (a továbbiakban együtt: munkabéréből) kell behajtani. (Vht. 7.§ (1) bekezdés)

érteni kell a munkáltató alatt. Hasonlóan tágan értelmezi a Vht. fentebb hivatkozott rendelkezése a munkabér fogalmát, amely alatt különböző jogviszonyból illetve munkából eredő jövedelmet, díjazást is érteni kell.

A végrehajtó a letiltást a munkáltatónak és a feleknek küldi meg.⁹⁶ A szakirodalom alapján „Felek alatt az adóst és a végrehajtást kérőt kell érteni.”⁹⁷, ez utóbbit azonban kizárólag a külső szerv megkeresésére kezdeményezett (adók módjára történő behajtás) adóvégrehajtási eljárásban értelmezi. A gyakorlatban – véleményem szerint – helytelen lenne azonban alkalmazni e szakirodalom álláspontját, mivel egy adós vonatkozásában több jogcímen különböző megkeresések érkehetnek az önkormányzati adóhatósághoz, valamint az adóhatóság a helyi adó és gépjárműadó beszedési számlán is nyilvántarthat az adós terhére tartozásokat. A letiltásban – célszerűségi okból – valamennyi tartozás jogcíme és annak nagysága felsorolásra kerül, így több jogosult esetén mindannyian értesülnének egymás – adótitoknak⁹⁸ minősülő – követeléseiről. Mivel a Vht. e rendelkezése esetén a jogalkotó szándéka feltehetően nem arra irányult, hogy az adós valamennyi tartozásáról az összes jogosult értesüljön, ezt elkerülendő – az Art. 161.§ (5) bekezdésének első mondatát⁹⁹, mint a Vht. rendelkezéséhez képest speciális szabályt irányadónak tekintve – kizárólag a végrehajtási eljárás befejezésekor a behajthatatlan tartozásról tájékoztatja a behajtást kérőt az adóhatóság, az egyes végrehajtási cselekmények vonatkozásában azonban mellőzi az értesítést. Így – bár az Art. 54.§ (1) bekezdés b) pontja alapján az adótitok alapos okkal történő felhasználása valósul meg, ha azt törvény (például a Vht.) előírja vagy megengedi – mivel a Vht. a több, egyidejűleg a letiltásban felsorolt követelések esetét nem rendezi, az önkormányzati adóhatóság – tekintettel az Art. 1.§ (6) bekezdés első fordulatóban megfogalmazott alapelvre is, mely szerint az adóhatóság köteles méltányosan eljárni – a végrehajtó kizárólag a munkáltatónak és tájékoztatási jelleggel az adósnak küldi meg a letiltási felhívást.

⁹⁶ Vht. 58.§ (3) bekezdés

⁹⁷ Blumenfeld – Dombi – Juhász: i.m. 113.o.

⁹⁸ Art. 53. §

(1) Adótitok az adózást érintő tény, adat, körülmény, határozat, végzés, igazolás vagy más irat.

(2) Az adóhatóság alkalmazottja, volt alkalmazottja, az ellenőrzésbe vagy az eljárásba bevont szakértő és minden más személy, akinek az adatszolgáltatás, -nyilvántartás, -feldolgozás, az ellenőrzés, az adómegállapítás, az adó és adóelőleg-levonás, adóbeszedés, adóvégrehajtás, illetve statisztikai célú felhasználás során feladataival összefüggésben adótitok vagy más titok jut a tudomására, köteles azt megőrizni. Az adóhatóságot a hivatali eljárása során tudomására jutott minden irat, adat, tény, körülmény tekintetében titoktartási kötelezettség terheli.

(3) A (2) bekezdésben megjelölt személy megsérti a titoktartási kötelezettséget, ha az adózás vagy bírósági eljárás során megismert adótitkot vagy más titkot alapos ok nélkül illetéktelen személy részére hozzáférhetővé teszi, felhasználja vagy közzéteszi.

Art. 54. § (1) bekezdés b) pont: „Az adótitkot alapos okkal használják fel, ha...törvény előírja vagy megengedi”

⁹⁹ „Az adóhatóság a behajthatatlan tartozásról a behajtást kérőt tájékoztatja.”

A letiltás hatályát az adós esetleges munkahely-változtatása nem érinti, vagyis az új munkáltató a korábbi munkahelyen kiállított – munkabért terhelő – igazolás alapján köteles levonást fogatosítani a még fennálló tartozás erejéig.¹⁰⁰

E végrehajtási cselekmény vonatkozásában a Vht. egy különösen fontos jogosítványt is biztosít a végrehajtó számára, melynek alapján akár a helyszínen is ellenőrizhető, hogy a munkabérre vezetett végrehajtás szabályait a munkáltató betartja-e.¹⁰¹ A végrehajtó az ellenőrzés keretében a munkahely területére vagy az ügyintézés helyszínére beléphet és a munkáltatónak az adóra vonatkozó személyi nyilvántartásába, valamint az adós munkabérére, és a letiltás fogatosítására vonatkozó iratokba betekinhet.¹⁰² Amennyiben a munkáltató és a letiltást kibocsátó adóhatóság székhelye eltérő településen található, a munkáltató székhelye szerinti önkormányzati adóhatóság közreműködését kell igénybe venni. Mivel a Vht. kifejezetten nem rendelkezik az ellenőrzés megindításának feltételeiről, ezért véleményem szerint akár hivatalból, akár a behajtást kérő kezdeményezésére is sor kerülhet rá.

3.3.2. A levonás közös szabályai

A munkabérből történő levonást az adósnak járó nettó munkabérből kell fogatosítani.¹⁰³ Ennek kiszámításánál a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. tv. (Szja tv.), a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. tv. (Tny.), a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX.tv. (Tbj.), az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. tv. (Art.) és a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. tv. vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmaznia a munkáltatónak.

A nettó munkabérből – mely alatt mind a munkabért, mind az egyéb járandóságot érteni kell – legfeljebb 33 %-ot, kivételes esetben legfeljebb 50 %-ot lehet levonni.¹⁰⁴ A „legfeljebb” kifejezés – véleményem szerint – arra utal, hogy a Vht. meghatározza ugyan a

¹⁰⁰ Vht. 59.§

¹⁰¹ A végrehajtó a munkáltatónál - szükség esetén a 33. § alkalmazásával - a helyszínen is ellenőrizheti, hogy a munkabérre vezetett végrehajtás szabályait a munkáltató megtartja-e. (Vht. 60. § (1) bekezdés)

¹⁰² Vht. 60.§ (2) bekezdés

¹⁰³ A végrehajtás során a munkabérből történő levonásnál azt az összeget kell alapul venni, amely a munkabért terhelő, abból a külön jogszabály szerint levonással teljesítendő adónak (adóelőlegnek), egészségbiztosítási és nyugdíjjáruléknak, magánnyugdíj-pénztári tagdíjnak, továbbá egyéb járuléknak a levonása után fennmarad. (Vht. 61. § (1) bekezdés)

¹⁰⁴ Vht. 61.§ (2) bekezdés

levonás maximális mértékét, ettől azonban a végrehajtó utasítására¹⁰⁵ eltérhet a munkáltató. A gyakorlatban azonban nem jellemző, hogy az adóhatóság alkalmazná a méltányosság e módját tekintettel arra, hogy az Art. köztartozások behajtása során egyébként is kizárja a fizetési könnyítés engedélyezését.¹⁰⁶

Az egyes munkabérek, egyéb járandóságok mértéke között jelentős eltéréseket tapasztalhatunk, erre figyelemmel a Vht. meghatározza a munkabérnek a levonás során mentes részét¹⁰⁷ - mely alól kivételt képez például a gyermektartásdíj -, valamint a korlátozásra tekintet nélkül végrehajtás alá vonható összeget¹⁰⁸. Mivel a levonás alól mentes rész az öregségi nyugdíj legalacsonyabb összegének felel meg, ez biztosítja az adós számára, hogy legalább a létminimumnak megfelelő összeg erejéig megélhetése biztosított legyen. Ugyanakkor a magasabb jövedelemmel rendelkező adós esetében, ahol a munkabér már az öregségi nyugdíj legalacsonyabb összegének ötszörösét meghaladja – az összeg nagyságára tekintettel – indokolatlan lenne bármilyen korlátozás a levonás foganatosítása során. A Vht. a levonás következő eseteit szabályozza:

- a) Levonás a munkavállalói munkabérből (Vht. 65-66.§)
- b) Levonás nyugdíjból (Vht. 67.§)
- c) Levonás egészségbiztosítási pénzbeli ellátásból (Vht. 68.§)
- d) Levonás a gyermekek ellátásához kapcsolódó juttatásokból (Vht. 69.§)
- e) Levonás egyéb járandóságból (Vht. 72-73.§)

Az egyes jövedelmekből történő levonás részletes szabályait elsősorban a munkáltatónak kell ismernie és alkalmazni, az önkormányzati adóhatóság végrehajtója számára csak annyiban szükséges elsajátítani, hogy az esetleges ellenőrzés során felismerje, ha a munkáltató a Vht. levonásra vonatkozó rendelkezéseivel ellentétes gyakorlatot folytat. A köztartozások behajtása során a levonás esetei közül a munkavállalói munkabérből, a nyugdíjból és az egyéb járandóságból történő letiltás fordul elő az önkormányzati adóhatóság gyakorlatában. Ez utóbbira példa, amikor az OEP adatszolgáltatása alapján az adós

¹⁰⁵ A végrehajtó a felhívásában rendelkezhet arról, hogy – a Vht-ban meghatározott maximális mértéken belül – kisebb hányadban érvényesíti a letiltást.

¹⁰⁶ Az adók módjára behajtandó köztartozásra az adóhatóság fizetési könnyítést nem engedélyezhet, a tartozást nem mérsékelheti illetőleg - a szabálysértési helyszíni bírság kivételével - nem minősítheti behajthatatlannak. (Art. 161.§ (9) bekezdés)

¹⁰⁷ A 61. § szerinti levonás során mentes a végrehajtás alól a havonta kifizetett munkabérnek az a része, amely megfelel az öregségi nyugdíj (27. § a) pont) legalacsonyabb összegének. Ez a mentesség nem áll fenn a gyermektartásdíj és a szüléssel járó költség (a továbbiakban: gyermektartásdíj) végrehajtása esetén. (Vht. 62.§ (1) bekezdés)

¹⁰⁸ A 61. § szerinti levonás után fennmaradó összegből korlátozás nélkül végrehajtás alá vonható a havonta kifizetett munkabérnek az a része, amely meghaladja az öregségi nyugdíj legalacsonyabb összegének ötszörösét. (Vht. 63.§)

szabadságvesztését tölti, így az egyéb járandóság körébe tartozó, fogva tartottnak járó keresmény kerül végrehajtás alá vonásra.

3.3.3. Levonási sorrend

Amennyiben az adósnak a munkabérét több követelés vonatkozásában terheli letiltás, a Vht. 64.§-a¹⁰⁹ tartalmazza az irányadó rendelkezéseket. Ennek alapján a Vht. VIII. fejezetének a követelések kielégítési sorrendjére vonatkozó szabályokra tekintettel kell eljárnia a munkáltatónak, melynek során a Vht. 164-167.§-okban foglaltak megfelelően kell a levonást foganatosítani.

A végrehajtás során befolyt összegből a Vht. 164.§-a a végrehajtási költségnek biztosít elsőbbséget, vagyis a végrehajtás elrendelésével és foganatosításával felmerült összegeket minden egyéb költséget megelőzően kell kielégíteni. Ezt követően kerülhet sor az egyéb követelések levonására, melyek esetében a követelések jogcíme – annak fontosságának megfelelően – határozza meg a levonások sorrendjét. A levonási sorrend – mely abban az esetben bír jelentőséggel, ha a munkabér, egyéb járandóság nem fedezi a végrehajtás során levonni kívánt valamennyi követelést – a Vht. 165.§-a értelmében a következő:

- a) gyermektartásdíj,
- b) egyéb tartásdíj,
- c) munkavállalói munkabér és a vele egy tekintet alá eső járandóság (Vht. 65-66. §),
- d) a büntető és a büntetésvégrehajtási, valamint a szabálysértési eljárásban az adóssal szemben megállapított, az állam javára fizetendő összeg, a vagyonek Kobzából eredő követelés (a polgári jogi igény kivételével),
- e) adó, társadalombiztosítási követelés és más köztartozás,
- f) egyéb követelés,
- g) a végrehajtási eljárásban kiszabott rendbírság.

A végrehajtónak az általa kibocsátott letiltásban tehát úgy kell meghatároznia a levonni kért követelést, hogy az a munkáltató részéről a Vht. által felsorolt jogcímek közé egyértelműen besorolható legyen. Ha az adóhatóság szabálysértési pénzbírság behajtása során a letiltásban e jogcímet nem tünteti fel, hanem kizárólag mint köztartozás levonását rendeli el,

---

¹⁰⁹ Az adóssal szemben fennálló több követelést a munkabérből a 165. §-ban megállapított sorrendben, a 164-167. §-nak megfelelően kell levonni. (Vht. 64. § (1) bekezdés)

ennek az lesz a következménye, hogy a munkáltató a levonási sorrendet helytelenül állapítja meg.

Több alkalommal is vitát eredményezett a gyakorlatban a munkáltató és a végrehajtó között e levonási sorrend alkalmazása, amikor a munkáltató nem a követelések jogcímét, hanem az időbeliséget tekintette a levonási sorrend alapjának. E helytelen gyakorlat azonban csak akkor derülhet ki, ha egyrészt a végrehajtó helyszíni ellenőrzést végez, másrészt – és ez fordul elő gyakrabban – a munkáltató visszaigazolásában tesz utalást arra vonatkozóan, hogy milyen egyéb sorrendben megelőző követelést tart nyilván. Példaként említhetem azt az esetet, amikor a munkáltató a már folyamatban lévő közüzemi tartozás levonását – mint egyéb követelés – nem függesztette fel, hanem ezt követően sorolta be a szabálysértési pénzbírság követelést. Hosszas telefonos egyeztetést követően sikerült a munkáltatóval elfogadtatni, hogy az időbeliség csak az azonos sorban szereplő követelések esetén bír relevanciával.¹¹⁰ A Vht. 167.§-ára tekintettel ugyanis a sorrendben előbb álló követelés teljes kielégítése után lehet a sorrendben hátrább álló követelést kielégíteni. E rendelkezés egyidejűleg kizárja a sorrendben egymást követő követelések esetében az arányosítás lehetőségét is.¹¹¹ Az azonos sorrendbe tartozó több követelésre kizárólag a bíróság rendelhet el arányos kielégítést.¹¹²

3.3.4. Mentés juttatások

A Vh.t 74.§-a¹¹³ határozza meg végrehajtás alól mentes juttatások körét, melyek közös sajátossága, hogy jellemzően szociális körülményeire tekintettel illeti meg a jogosultat.

¹¹⁰ A 165.§ ugyanazon pontja alá eső több követelés egymás közötti sorrendjét aszerint kell megállapítani, hogy az egyes követelésekre vonatkozó letiltások (a levonás alapjául szolgáló okiratok) közül melyik érkezett előbb a munkáltatóhoz. (Vht. 64.§ (2) bekezdés)

¹¹¹ Ha a befolyt összeg nem fedezi az azonos sorrendben felsorolt valamennyi követelést, e követeléseket arányosan kell kielégíteni. (Vht. 168.§)

¹¹² A bíróság a (2) bekezdéstől eltérően elrendelheti, hogy a 165. § a)-e) pontjai közül ugyanazon pont alá eső több követelést arányosan kell kielégíteni. (Vht. 64.§ (3) bekezdés)

¹¹³ Mentés a végrehajtás alól

a) a nemzeti gondozási díj és a hadigondozottak pénzbeli ellátása, az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló törvény szerint járó életjáradék,

b) az átmeneti segély, ideértve a meghatározott célra kapott segélyt is, a rendszeres szociális segély, a rendelkezésre állási támogatás, az időskorúak járadéka, a munkanélküliek jövedelemplótló támogatása, az ápolási díj,

c) az anyasági segély,

d) a rokkantsági járadék és a vakok személyi járadéka,

e) a megváltozott munkaképességű, illetve egészségkárosodást szenvedett személyt erre tekintettel megillető juttatás (keresetkiegészítés, átmeneti keresetkiegészítés, jövedelemkiegészítés, átmeneti jövedelemkiegészítés, rendszeres szociális járadék, átmeneti járadék, bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka),

f) a törvényen alapuló tartásdíj, ideértve a bíróság által előlegezett gyermektartásdíjat is, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényen alapuló gyermekvédelmi pénzbeli ellátások,

g) a nevelőszülő részére az államilag gondozott gyermek tartásáért fizetett gondozási díj,

Végrehajtás alá vonásukra még adótartozás miatt sem kerülhet sor. A levonást megelőzően a munkáltató feladata annak megállapítása, hogy az adott járandóság vonatkozásában alkalmazni kell-e a mentes juttatásokra irányadó rendelkezéseket. Amennyiben tehát az OEP adatközlés alapján egyértelműen nem állapítható meg, hogy az adós végrehajtás alól mentes ellátásban részesül, mindenképpen célszerű a letiltást kibocsátani és a munkáltató dönt arról, hogy teljesíthető-e a levonás vagy a visszaigazolásában értesíti az adóhatóságot a letiltás akadályáról.

3.3.5. A munkáltató letiltással kapcsolatos kötelessége

A letiltás eredményessége – a hatósági átutaláshoz hasonlóan – függ a végrehajtóval történő megfelelő együttműködéstől is, melynek keretében a munkáltató köteles eleget tenni a Vht-ban meghatározott kötelezettségeinek¹¹⁴. Eszerint a letiltás kézbesítését követő munkanapon értesítenie kell az adóst a letiltásról, a munkabér kifizetése napján a letiltott összeget a végrehajtó által megadott számlára át kell utalnia illetve ha a letiltásnak bármilyen akadálya van, arról a végrehajtót értesítenie kell. Ilyen akadály például a gyakorlatban, ha az adós jogviszonya megszűnt vagy a követelést sorrendben megelőző tartozás terheli a munkabért illetve a levonási mentesség és korlátozás szabályaira tekintettel a letiltás nem foganatosítható. Ha a levonásnak átmeneti akadálya merül fel, jellemzően a munkáltató megjelöli azt a későbbi időpontot, amikor várhatóan az első levonás teljesíthető lesz.

A letiltás kézhezvételét követően – ha az adós jogviszonya fennáll – a munkáltató megvizsgálja a követelés jogcímét, melynek alapján a levonási sorrendet megállapítja. Szükség esetén a folyamatban lévő, de a sorrendben hátrább álló követelés teljesítését

---

h) az ösztöndíj, a tudományos továbbképzési ösztöndíjas munkabér jellegű ösztöndíjának kivételével [66. § d) pont],

i) a kiküldetéssel, külszolgálattal és munkába járással összefüggő költségtérítés,

j) a meghatározott kiadás fedezésére szolgáló összeg,

n) a fogyatékosági támogatás.

¹¹⁴ A munkáltató köteles az adós munkabéréből a letiltásban meghatározott összeget levonni és - a letiltásban foglalt felhívás szerint - kifizetni a végrehajtást kérőnek, illetőleg kivételesen átutalni a végrehajtói letéti vagy más számlára. (Vht. 75.§)

A munkáltató kötelessége, hogy legkésőbb a letiltás átvételét követő munkanapon

a) értesítse az adóst a letiltásról,

b) intézkedjék, hogy a munkabér esedékessé válásakor (a kifizetésének napján) a letiltott összeget a munkabérből vonják le, és fizessék ki a végrehajtást kérőnek, illetőleg kivételesen utalják át a végrehajtói letéti vagy más számlára,

c) értesítse a letiltás foganatosításának akadályáról a letiltást kibocsátó szervet. (Vht. 76. §)

felfüggeszti, melyre a Vht. 77.§ (1) bekezdésében foglaltak az irányadóak.¹¹⁵ A munkáltató további kötelezettsége, hogy meghatározza a havonta levonható összeg nagyságát, ezt az összeget levonja és a végrehajtó által megadott számlára átutalja. Amennyiben a követelés nagyságára és a levonási szabályokra tekintettel az összeg csak több levonással teljesíthető, a tartozás teljes kiegyenlítéséig a munkáltató azt folyamatosan figyelemmel kíséri.

Fenti kötelezettségek betartása a gyakorlatban a kisebb, jellemzően családtagok által alapított társaságok vonatkozásában okoznak gondot. Általában már a letiltás visszaigazolására sem kerül sor, levonásra és átutalásra is csak kivételesen, a postai küldemények „ismeretlen” vagy „nem kereste” jelzéssel érkeznek vissza az adóhatósághoz. Bár a Vht. tartalmaz a munkáltató felelősségére vonatkozó rendelkezéseket, a gyakorlatban ilyenkor – ha van rá lehetőség – célszerűbb valamely más végrehajtási cselekményt foganatosítani.

3.3.6. Tartozásigazolás

Annak érdekében, hogy a munkabérre, egyéb járandóságra vezetett végrehajtás hatálya újabb letiltás kibocsátása nélkül kiterjedjen egy esetleges új munkáltató által juttatott munkabérre is, a Vht. 78.§-a alapján a munkáltató a munkaviszony megszűnésekor köteles igazolást kiállítani arról, hogy a munkabérből milyen tartozásokat kell levonni – a határozat, a jogszabály és jogosult megjelölése mellett. A munkabérre vezetett végrehajtás ennek alapján az eredeti letiltásban foglaltak szerint folytatódik. A Vht. azonban nem csak a korábbi, hanem az új munkáltató felé is megfogalmaz kötelezettséget. Eszerint az új munkáltató köteles a tartozásigazolást az adóstól bekérni és ennek alapján a végrehajtást folytatni.¹¹⁶ Ugyanakkor a Vht. 78.§ (3) bekezdése alapján az adós is köteles ezen igazolást az új munkáltatónak átadni.

Annak ellenére, hogy a megszűnő és keletkező jogviszony valamennyi érintettjére megfogalmaz kötelezettséget a Vht. az igazolás vonatkozásában, a gyakorlatomban nem fordult elő olyan eset, amikor az új munkáltató folytatólagosan teljesítette volna a letiltásban foglaltakat. Mindaddig azonban amíg az igazolás – munkavállaló általi – átadása az új munkáltató részére nem feltétele az alkalmazásnak lehetőség nyílik arra, hogy az adós a végrehajtás eredményességét e magatartásával akadályozza.

---

¹¹⁵ Ha az adós munkabérből a rendszeresen, időszakonként visszatérő részletekben levonandó követelést valamelyik hónap folyamán részben vagy egyáltalán nem lehetett levonni, az elmaradt részleteket le kell vonni, mihamiham lehetőséges.

¹¹⁶ Vht. 78.§ (4) bekezdés

3.3.7. A munkáltató felelőssége

Ha a munkáltató a levonást elmulasztja, e mulasztásért felelősséggel tartozik. Mind a Vht.¹¹⁷, mind az Art. tartalmaz felelősséggel kapcsolatos rendelkezéseket, azonban az adóvégrehajtási eljárásban a munkáltató felelősségének érvényesítése a speciális szabályokra tekintettel eltér a bírósági eljárástól. Az Art. 153.§-a¹¹⁸ alapján a kezességi felelősség érvényesítése iránti perindítás helyett az adóhatóság – mulasztás esetén – határozattal kötelezi a munkáltatót a levonni elmulasztott összeg erejéig az adótartozás megfizetésére. E határozat ellen – mely érdemi határozatnak minősül – az Art. 136.§ (1) bekezdése alapján fellebbezésnek van helye. A felettes szerv jogerős döntésével szemben pedig bírósági felülvizsgálat kezdeményezhető.

Véleményem szerint azonban az eljárás indokolatlan elhúzódását eredményezi e felelősségi szabály. Amennyiben az adóhatóság jogszabállyal ellentétes gyakorlatot állapít meg (például helyszíni ellenőrzés során), célszerű lenne a kibocsátott letiltást végrehajtható okiratnak tekinteni, így biztosítható lenne annak azonnali végrehajthatósága például hatósági átutalási megbízás útján. Mint végrehajtási cselekménnyel szemben végrehajtási kifogást terjeszthetne elő a munkáltató, így egyfajta jogorvoslati lehetőség is biztosított lenne számára. A letiltási utasításban ugyanis az adóhatóság már kifejezetten felhívta a munkáltatót, hogy milyen kötelezettségek terhelik a levonás vonatkozásában, és egyidejűleg figyelmeztetést is tartalmazott a mulasztás jogkövetkezményeire. Mindezek figyelembe vételével a gyakorlatban a végrehajtó eljárását jelentősen gyorsítaná egy ilyen irányú szabályozás és egyben hozzájárulna a munkáltatók felelősségteljesebb levonási gyakorlatának kialakításához.

A Vht. hiányosságaként értékelem, hogy a végrehajtó felé az értesítési kötelezettséget csak a letiltás akadályá esetén írja elő a munkáltató számára, ugyanakkor akadály hiányában is elvárható lenne, hogy a munkáltató tájékoztatást nyújtson a levonható összeg nagyságáról, a levonás kezdő időpontjáról stb. Mivel azonban a Vht. ilyen irányú kötelezettséget nem

¹¹⁷ A munkabérre vezetett végrehajtásra vonatkozó köteletség megszegése esetén a munkáltató a le nem vont összeg erejéig készfizető kezesként felel a végrehajtást kérőnek. (Vht. 79.§ (1) bekezdés)

Ha a munkabérre vezetett végrehajtásra vonatkozó köteleiséget a munkáltató alkalmazottja szándékosan szegte meg, és a munkáltatótól a le nem vont összeget nem lehetett behajtani, a be nem hajtott összeg erejéig az alkalmazott készfizető kezesként felel a végrehajtást kérőnek. (Vht. 79.§ (2) bekezdés)

¹¹⁸ Ha az adóhatóság az adóst megillető járandóságot (kifizetést), a hitelintézetnél kezelt összeget, illetőleg követelést vonja végrehajtás alá, és a munkáltató, kifizető, hitelintézet, valamint más személy az adóhatóság felhívása ellenére a levonást, átutalást, megfizetést elmulasztja, vagy nem a jogszabályban előírtaknak megfelelően teljesíti, az adóhatóság határozattal kötelezi a levonni, átutalni, megfizetni elmulasztott összeg erejéig az adótartozás megfizetésére. A határozatban foglalt teljesítési határidő elteltével az adóhatóság az adóvégrehajtási szabályok szerint intézkedik a tartozás behajtása (végrehajtása) iránt.

tartalmaz, így szankció sem alkalmazható, ha a munkáltató a visszaigazolási nyomtatványt elmulasztja az adóhatóságnak visszaküldeni.

Mint arra már az előzőekben utaltam jellemzően a kisebb társaságok esetében fordul elő, amikor a letiltást ténylegesen nem lehet kézbesíteni a munkáltatónak vagyis az irat „nem kereste” illetve „ismeretlen” jelzéssel érkezik vissza az adóhatósághoz. Bár ezekre az esetekre is tartalmaz rendelkezést az Art. (kézbesítési vélelem, ügygondnok kirendelése), ténylegesen az eljárást csak az mozdítaná elő, ha a letiltást végrehajtható okiratnak tekintené e törvény.

Fontosnak tartom megjegyezni, hogy a jogalkotó mind az Art. mind pedig a Vht. esetében figyelmen kívül hagyta, hogy az önkormányzati adóhatóságok által ellátott végrehajtással kapcsolatos feladatok az egyéb ellátandó adóztatási tevékenység mellett jelennek meg. Az önálló bírósági végrehajtó valamint az állami adóhatóság esetében is lényeges eltérés, hogy e feladat ellátására saját szervezet illetve erre specializálódott osztály áll rendelkezésre. E szervek esetében így nem okozhat különösebb gondot, ha például a munkáltató letiltással kapcsolatos gyakorlatát a helyszínen szükséges ellenőrizni ellentétben az önkormányzati adóhatósággal, ahol jellemzően valamennyi végrehajtási ügy elintézése – több esetben egyéb feladat mellett – egy ügyintéző munkakörébe tartozik. Ennek következménye, hogy a helyszíni ellenőrzés gyakori alkalmazása inkább hátráltatná a feladatellátást.

3.4. Ingóvégrehajtás

Az adók módjára történő behajtás során – tekintettel arra, hogy az Art. speciális szabályai az irányadóak – nem érvényesül a Vht. által meghatározott sorrendiség a végrehajtási cselekmények vonatkozásában valamint nem határozza meg a törvény a végrehajtó számára azt sem, hogy az eljárása során mely végrehajtási cselekményt fogantatosítsa.

Az önkormányzati adóhatóság gyakorlatában jellemzően e végrehajtási cselekménnyel csak akkor él a végrehajtó, ha a hatósági átutalási megbízás nem teljesült illetve a munkabérre vezetett végrehajtás is eredménytelen. Ennek oka jellemzően a fentebb említett szervezeti probléma, de annak időigényessége sem elhanyagolható szempont. Az általam mégis leggyakrabban alkalmazott típusa e végrehajtási cselekménynek a gépjármű nyilvántartásból történő lefoglalása, melynek oka, hogy az önkormányzati adóhatóság a gépjárműadóra vonatkozó adatok kezelése körében nyilvántartja a fizetendő adón kívül az adós tulajdonában lévő egyes gépjárművek adatait is. Így anélkül megvalósítható az ingófoglalás, hogy a

végrehajtó elhagyná a hivatali helyiséget¹¹⁹, azonban a gépjármű elszállítása, őrzése, értékesítése már jelentős problémákat okozhat az adóhatóságnak.

3.4.1. Általános szabályok

Ha az adós a végrehajtható okiratban feltüntetett kötelezettségét önként nem teljesítette, a végrehajtó az adós ingóságait foglalási jegyzőkönyvben¹²⁰ összeírja, és ilyen módon lefoglalja.¹²¹ E végrehajtási cselekményre is vonatkozik tehát az Art. 150.§ (1) bekezdése¹²², mely szerint a végrehajtás külön elrendelésére nem kerül sor.

Az eljárás időpontját a Vht 42.§-a¹²³ arra tekintettel határozza meg, hogy az ingófogalás általában mint helyszíni cselekmény valósul meg.

Amennyiben azonban az ingófogalás bármilyen okból meghiúsul, arról nem foglalási, hanem „egyszerű” jegyzőkönyv készül. Ilyen ún. „nemleges” jegyzőkönyv¹²⁴ felvételére is szükség van például szabálysértési bírság tartozás eredménytelen behajtása során, mivel a bírósági gyakorlatban e tartozás elzárásra történő átváltoztatásához valamennyi végrehajtási cselekmény megkísérlése feltétel.

A foglalást lehetőleg az adósnak, illetőleg képviselőjének, távollétükben pedig az adóssal együtt lakó nagykorú családtagnak a jelenlétében kell elvégezni.¹²⁵ Ha ilyenkor az adós vagy nagykorú családtagja nincs jelen, tanút kell alkalmazni. A Vht. 43.§ (2) bekezdés szerint a végrehajtás során személymotoszásnak nincs helye, vagyis a kényszercselekmény nem irányulhat az adós személye ellen (nem kutathatja át a ruházatát azt feltételezve, hogy lefoglalható ingóságot rejteget).

A gyakorlatban azonban a legjellemzőbb, amikor az adós (képviselője) nem tartózkodik a helyszínen illetve a végrehajtónak nem biztosítja a lakásba történő bejutást képviselő útján sem. Bár a Vht. a végrehajtó számára biztosít jogosítványokat (megtekintheti és átvizsgálhatja az adós lakását, egyéb helyiségét, vagyontárgyát, gazdasági tevékenységével

---

¹¹⁹ Lásd: 3.4.5. pont

¹²⁰ 7.sz. melléklet

¹²¹ Vht. 84.§ (1) bekezdés

¹²² Az adóhatóság az adótartozás megfizetésére az adózót, a 35. § (2) bekezdése szerint az adó megfizetésére kötelezett személyt (a továbbiakban együtt: adós) felhívhatja, eredménytelen felhívás esetén a végrehajtást megindítja. A végrehajtási eljárás a végrehajtási cselekmény foganatosításával indul.

¹²³ A végrehajtási cselekményeket - vasárnap és munkaszüneti nap kivételével - bármely napon, reggel 6 óra és este 10 óra között lehet elvégezni. (Vht. 42. § (1) bekezdés) A végrehajtó munkaszüneti napon, továbbá reggel 6 óra előtt és este 10 óra után akkor járhat el, ha erre a végrehajtást foganatosító bíróság elnöke írásban engedélyt adott. (Vht. 42. § (2) bekezdés)

¹²⁴ 6.sz. melléklet

¹²⁵ Vht. 85.§

kapcsolatos iratait¹²⁶) és a Vht. 44.§ (1) bekezdésben foglaltak alapján a végrehajtó szükség esetén az adós lezárt lakását, a tartózkodási helyéül szolgáló vagy egyéb helyiségét, a hozzájuk vezető bejáratot, továbbá az adós bútorát vagy más ingóságát is felnyithatja, hangsúlyozni kell, hogy mindez csak lehetőség. A végrehajtó adott esetben mérlegelheti, hogy él-e a Vht-ban biztosított jogkörével.

Az önkormányzati adóhatóság gyakorlatában nagy valószínűséggel ritkán alkalmazzák e helyszíni kényszercselekményt tekintettel arra, hogy amennyiben a lakás vagy a helyiség felnyitása csak a zár vagy lakat eltávolításával lehetséges, a végrehajtónak új zárat, lakatot kell felszerelnie és az új zár, lakat kulcsát az ingatlan fekvése szerinti rendőrkapitányságon kell elhelyeznie, ahol azt az adós vagy a vele együtt lakó nagykorú családtagja átveheti.¹²⁷ Ennek alapján a végrehajtónak – ha az ingatlanba történő bejutásnak akadálya van vagy a sikertelen bejutást már előre feltételezve – be kell szereznie az új zárat, lakatot és szakemberről is gondoskodnia kell. Tekintve, hogy az önkormányzati adóhatóság végrehajtással foglalkozó munkatársa általában egyedül – egyéb adóigazgatási feladat ellátása mellett – végzi a behajtási tevékenységet, nem az ilyen „időigényes” cselekmény foganatosítását helyezi előtérbe.

Fontosnak tartom azonban megjegyezni, hogy az adós lakó- és tartózkodási helye nem feltételez egyben tulajdonjogot is. Elképzelhető, hogy az ingatlant vagy annak egy részét bérbe vette illetve mint családtag használja, melynek a lefoglalható ingóságok tekintetében igen nagy jelentősége van.

3.4.2. Lefoglalható ingóságok

Lefoglalni az adós birtokában, őrizetében levő vagy más olyan ingóságot¹²⁸ lehet, amelyről valószínűsíthető, hogy az adós tulajdonában van.¹²⁹ A lefoglalható ingóságok köre ennek alapján egyrészt az adós birtokában, őrizetében lévő ingó dolog, másrészt amelyekről valószínűsíthető, hogy az adós tulajdonában vannak. A birtoklás ténykérdés, vagyis csak az adós őrizete alatt álló dolgokra vonatkozhat a foglalás.¹³⁰ Kivételt jelent ez alól az adós

¹²⁶ Vht. 43.§ (1) bekezdés

¹²⁷ Vht. 44.§ (2) bekezdés

¹²⁸ Az ingóság definícióját sem az Art, sem a Vht., de még a Ptk. sem határozza meg. A fogalmára csak következtetni lehet, mely szerint ingóság mindaz, ami nem ingatlan, vagyis ingóságnak tekinthető minden fizikai önálló testi tárgy, vagyoni értékkel rendelkező vagyontárgy, az adós rendelkezésére álló követelés, igény és jog. Az ún. személyhez tapadó jogok (haszonélvezeti jog) azonban hiába bírnak vagyoni értékkel, nem vonhatóak végrehajtás alá.

¹²⁹ Vht. 86.§ (1) bekezdés

¹³⁰ Gyekiczky Tamás (szerk.): i.m. 503.o.

birtokában, őrizetében levő olyan ingóság, ha a rajta levő jelből vagy más körülményből minden bizonyítás nélkül kétségtelenül megállapítható (számla), hogy az nincs az adós tulajdonában.¹³¹ Ennek hiányában a foglaláshoz elegendő, ha valószínűsíthetően az adós tulajdonában lévő ingóságra vezetik a végrehajtást, még abban az esetben is, ha az adott esetben harmadik személy birtokában van.

Az önkormányzati adóhatóság gyakorlatában problémaként merülhet fel, hogy amennyiben az ingófogalás időpontjában nem tartózkodik a helyszínen az adós, valamint a képviselője illetve a vele együtt lakó nagykorú családtag sem, a végrehajtó éljen-e a Vht-ban biztosított azon jogával, mely szerint a végrehajtó szükség esetén az adós lezárt lakását, a tartózkodási helyéül szolgáló vagy egyéb helyiségét, a hozzájuk vezető bejáratot, továbbá az adós bútort vagy más ingóságát felnyithatja.¹³² Nem lehet ugyanis teljes bizonyossággal eldönteni, hogy a lakás, mely az adatok alapján lakó- illetve tartózkodási helyként kerül feltüntetésre, az adós kizárólagos tulajdonában/használatában van-e. Bérbe vett ingatlan esetén – ha a bérbe adó nincs jelen, illetve nem áll rendelkezésre bérleti szerződés sem – előfordulhat, hogy a lefoglalt ingóságok a bérbeadó tulajdonát képezik.

Ugyanez a helyzet akkor is, ha például a szülők tulajdonát képezi a lakás. Ilyen bizonytalan helyzetben történő ingófogalással méltánytalan hátrányt okozhat a végrehajtó, ezért – tekintettel a zárcserével kapcsolatos időigényes tevékenységre is – az önkormányzati adóhatóság mellőzi az ingófogalás foganatosítását hasonló helyzetekben.

Amennyiben a végrehajtó számára a lakásba történő bejutás biztosított, a lefoglalás sorrendjét a végrehajtó állapítja meg. E sorrendet a végrehajtó arra tekintettel határozza meg, hogy a lefoglalt ingóságok a követelés teljes összegére (tőke, járulék, végrehajtási költség) fedezetet nyújtsanak. Ennek során az értékesíthetőségre is figyelemmel kell lenni, hiszen a vagyontárgyakat a foglalás sorrendjében kell a foglalási jegyzőkönyvben feltüntetni.

A Vht. 86.§ (3) bekezdése értelmében a házassági életközösség tartama alatt a házastársaknak vagy bármelyiküknek a vagyontárgyát bármelyik házastárs ellen külön vezetett végrehajtás során is lehet foglalni. A Csjt.¹³³ szerint a házassági életközösség fennállása alatt szerzett vagyon ugyanis közös vagyonnak minősül, így az e vagyonba tartozó vagyontárgyat bármelyik házastárs ellen vezetett végrehajtás során lefoglalhatja a végrehajtó. Nincs helye a foglalásnak, ha az a házastárs, aki ellen a végrehajtás nem irányul, kétséget

---

¹³¹ Vht. 86.§ (2) bekezdés

¹³² Vht. 44.§ (1) bekezdés

¹³³ A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 27.§

kizáróan igazolja, hogy a szóban levő vagyontárgy nem a házastársi vagyontársasághoz, hanem az ő különvagyonához¹³⁴ tartozik.

A házastársi vagyontársasághoz tartozó vagyontárgyak foglalása esetén a követelés fedezetének meghatározásánál figyelemmel kell lenni az adós házastársának vagyontársasági illetve egyéb bejelentett igényre is¹³⁵.

3.4.3. Foglalási jegyzőkönyv

Az ingóságok lefoglalásának hatálya a foglalási jegyzőkönyvben történő összeírással áll be, amellyel egyidejűleg elidegenítési és terhelési tilalom keletkezik a lefoglalt ingóságokon. Ennek következtében polgári jogi szempontból semmisséget, büntetőjogi oldalról pedig bűncselekményt valósít meg a lefoglalt ingóság elhasználása, elzálogosítása, elidegenítése, megsemmisítése vagy a végrehajtás alól más módon történő elvonása.¹³⁶

A foglalási jegyzőkönyvet főszabály szerint a helyszínen kell elkészíteni, azonban a Vht. 35.§ (1) bekezdése lehetőséget biztosít arra is, hogy a végrehajtó akadályoztatása esetén a jegyzőkönyv máshol is elkészíthető legyen, ilyenkor a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni az elkészítés helyét és azt, hogy a végrehajtó milyen okból nem tudta a helyszínen elkészíteni a jegyzőkönyvet.

A foglalási jegyzőkönyv kötelező tartalmi elemeit egyrészt a Vht. 35.§-a¹³⁷, másrészt a Vht. 88.§ (1) bekezdése¹³⁸ határozza meg. E kötelező tartalmi elemekre is tekintettel azonban az önkormányzati adóhatóság az alábbi tartalommal veszi fel a foglalási jegyzőkönyvet:

¹³⁴ A házastárs különvagyonához tartozik:

- a) a házasságkötéskor megvált vagyontárgy,
- b) a házasság fennállása alatt öröklés jogcímén szerzett vagy ajándékba kapott vagyontárgy,
- c) a személyes használatra szolgáló és szokásos mértékű, illetőleg mennyiségű vagyontárgy,
- d) a különvagyon értékén szerzett vagyontárgy. (Csjt. 28.§ (1) bekezdés) Az a különvagyonhoz tartozó tárgy, amely a mindennapi közös életvitelt szolgáló, valamint a szokásos mértékű berendezési és felszerelési tárgy helyébe lép, tizenötévi házassági együttélés után közös vagyonná válik. (Csjt. 28.§ (2) bekezdés)

¹³⁵ Vht. 87.§ (2) bekezdés második mondata.

¹³⁶ Blumenfeld – Dombi – Juhász: i.m. 139.o.

¹³⁷ A felek és a jelen levő más érdekeltek (a felek képviselői, ügygondnok, zárgondnok, tanú, az adóssal együtt lakó nagykorú családtag stb.) nevét és lakóhelyét, valamint a végrehajtó és a jogi képviselő nevét és irodájának címét, az eljárás helyét és idejét, a végrehajtandó követelés jogcímét és összegét (tárgyát), a végrehajtást elrendelő bíróság (hatóság) megnevezését, továbbá a végrehajtható okirat megnevezését és ügyszámát, a végrehajtási cselekmény leírását, a felek és más érdekeltek kérelmét és észrevételét, a törvényben meghatározott egyéb adatokat és körülményeket. A jegyzőkönyvet a végrehajtó, a végrehajtási cselekménynél jelen levő felek és más érdekeltek aláírják. Az aláírás megtagadását és ennek okát a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni. A végrehajtó a tanú és a zárgondnok lakóhelyét - kérelmére - nem tünteti fel a jegyzőkönyvben, hanem a lakóhelyet feljegyzi, és a feljegyzést az iratok között zárt borítékban helyezi el, arról csak a bíróság és a büntetőügyben eljáró hatóság részére ad felvilágosítást.

¹³⁸ A foglalási jegyzőkönyvben - a 35. §-ban említetteken kívül - fel kell tüntetni az adós háztartásához tartozók számát, fel kell sorolni a végrehajtás alól mentesen hagyott vagyontárgyakat, illetve azt, hogy a gépjármű

- az eljáró önkormányzati adóhatóság megnevezése, foglalási jegyzőkönyv iktatószáma
- foglalás helye, időpontja (helyszíni eljárás kezdő időpontjával)
- jelenlévők és részvételük minősége
- felhívás az adótartozás megfizetésére (felhívás eredményessége, eredménytelensége)
- végrehajtható okiraton alapuló tartozás jogcíme, összege
- magánszemély vállalkozó esetén főtevékenység, mely a mentesség szempontjából figyelembe vehető
- lefoglalt ingóságok egyedi azonosításra alkalmas módon történő megnevezését, becsértékét
- speciális foglalási szabályok alá eső ingóságok tételes felsorolása (készpénz, nemesfém stb)
- gépjármű esetében a törzskönyv lefoglalására vagy annak elmaradásának okára vonatkozó nyilatkozat
- végrehajtás alól mentes¹³⁹ vagyontárgyak felsorolása
- adós nyilatkozata a lefoglalt ingóság per- és tehermentességéről
- adós kötelezettségeire és azok elmulasztásának jogkövetkezményeire történő felhívás
- jelenlévők aláírása
- jegyzőkönyv lezárásának időpontja

A végrehajtás alól mentes vagyontárgyak felsorolása abban az esetben mellőzhető, ha a lefoglalt vagyontárgyak a követelésre és az eljárás költségeire fedezetet nyújtanak.¹⁴⁰ A foglalási jegyzőkönyv felvételekor törekedni kell az egyedi azonosításra illetve a becsérték ennek megfelelő megállapítására. Ennek oka, hogy az árverezés során a jegyzőkönyvben csoportosan felvett ingóságok értékesítésére is csak csoportosan kerülhet sor, hiszen azok becsértéke is ilyen módon került meghatározásra.

A foglalási jegyzőkönyv másolatát a végrehajtó a jelenlévő feleknek a foglaláskor adja át, ha azonban az adós távollétében történt a foglalás, részére azt – a hivatalos iratokra vonatkozó kézbesítési szabályoknak megfelelően – kézbesíteni kell.¹⁴¹ Adók módjára történő behajtás esetén figyelemmel kell lenni a Vht. 88.§ (4) bekezdésére, mely szerint a foglalási

---

lefoglalására a 103. § (5) bekezdése alapján került sor. Mellőzhető a mentesen hagyott vagyontárgyak felsorolása, ha a lefoglalt vagyontárgyak előreláthatólag fedezetet nyújtanak a végrehajtandó követelésre és az eljárás költségeire.

¹³⁹ Vht. 90.§ (1) bekezdés, 91-96.§

¹⁴⁰ Vht. 88.§ (1) bekezdés

¹⁴¹ Vht. 88.§ (2)-(3) bekezdései

jegyzőkönyv másolatát a végrehajtást kérő számára is meg kell küldeni, amennyiben a foglalás a végrehajtást kérő távollétében történt.

3.4.4. Becslés

A becslést a végrehajtó végzi¹⁴², melynek során az ingó dolog forgalmi értékét, vagyis a dologért a forgalomban kapható árat kell alapul vennie. A becserték megállapításakor figyelembe kell venni az elhasznáaltságot, keresletet és kínálatot egyaránt. A becsertéket rögzíteni kell a foglalási jegyzőkönyvben tekintettel arra, hogy a foglalást addig kell folytatni, amíg a követelés, járulékai és a végrehajtási költség kiegyenlítésére a fedezet teljes egészében rendelkezésre nem áll. Előfordulhat, hogy különleges szakértelmet igényel valamely vagyontárgy forgalmi értékének megállapítása, mellyel a végrehajtó nem rendelkezik. Ebben az esetben sincs akadálya a foglalásnak, azonban a jegyzőkönyvben rögzíteni kell, hogy egy későbbi időpontban – szakértő-becsüs közreműködésével – kerül megállapításra a becserték.

Amennyiben a végrehajtó – kellő szakértelem birtokában – a becsertéket megállapította, annak közlésétől számított 8 napon belül bármelyik fél kérheti a módosítását¹⁴³ szakértő-becsüs közreműködésével. Szakértő-becsüs alkalmazására azonban a foglalásnál is sor kerülhet, ha azt az érintettek bármelyike kezdeményezi.¹⁴⁴ A szakértő-becsüs kirendeléséről a végrehajtó gondoskodik, amennyiben az intézkedést kérő fél annak költségeit előlegezi.¹⁴⁵ Hangsúlyozni kell azonban, hogy a költségelőlegezés és a költségviselés elválik egymástól, és az Art. mint speciális szabály kizárólag a költségviselés vonatkozásában tartalmaz rendelkezést, mely szerint a végrehajtással kapcsolatban felmerült költség, így különösen az alkalmazott becüs díjazása, a szállítási, tárolási, értékesítési és egyéb költség az adózót, illetve az adók módjára behajtandó köztartozás fizetésére

---

¹⁴² Vht. 97.§ (1) bekezdés

¹³¹ Az adóvégrehajtásban a végrehajtó az Art. 156.§ (3) bekezdése értelmében is jogosult a becserték módosítására, melynek oka, hogy például a követelés jogosultja által engedélyezett fizetési könnyítésre tekintettel a foglalás és értékesítés között eltelt hosszú idő alatt a lefoglalt ingóságok értéke csökkent. (Ingó- és ingatlanfoglalás esetén - ha az árverés sikertelen volt, vagy ha a becserték megállapítása és az árverés között a végrehajtási eljárás szüneteltetése, felfüggesztése, illetőleg igényper megindítása folytán legalább 3 hónap eltelt - az adóvégrehajtó a becsertéket módosíthatja. Az adóvégrehajtó módosítja a becsertéket az árverés vagy a nyilvános pályázat közzétételéig akkor is, ha a becserték megállapítása és az árverés vagy a nyilvános pályázat közzététele között az értékesítendő ingóság vagy az ingatlan forgalmi értékében jelentős változás állott be.

¹⁴⁴ Vht. 97.§ (3) bekezdés

¹⁴⁵ A szakértő-becsüs közreműködésével és az árverés közhírré tételével felmerülő költségeket az köteles előlegezni, aki ezeket az intézkedéseket kérte. (Vht. 34.§ (2) bekezdés)

kötelezettet terheli.¹⁴⁶ Ennek értelmében, nem terhelheti e költség az adóst, ha a szakértő-becsüs kirendelését kezdeményező fél annak költsége megelőlegezését elmulasztotta.

Amennyiben a végrehajtási eljárásban szakértő-becsüs is közreműködik, akkor szakvéleményét figyelembe kell venni. A Vht. 97.§ (2) bekezdésében foglaltak alapján azonban arra is lehetőség nyílik, hogy a végrehajtást kérő és az adós a becsértékben megállapodjanak, mely ebben az esetben a végrehajtóra nézve kötelező.

A gyakorlatban a személygépjármű lefoglalására¹⁴⁷ kerül sor leggyakrabban tekintettel arra, hogy Vht. 103.§ (3) bekezdése a gépjárművek nyilvántartásában szereplő adatok alapján erre lehetőséget biztosít. Ilyen esetben is meg kell állapítani azonban a becsértéket függetlenül attól, hogy nem a helyszínen, hanem a hivatali helyiségben történik a foglalás. Bár a nyilvántartás a gépjárműre vonatkozó műszaki adatokat (gyártás éve, teljesítmény) tartalmazza, a tényleges forgalmi értéket a futásteljesítmény is jelentősen befolyásolhatja, melyre vonatkozóan a végrehajtó nem rendelkezik adatokkal. A gyakorlatban ezért a foglalást megelőzően célszerű – határidő tűzésével – felhívni az adóst, hogy közölje e hiányzó adatot a becsérték meghatározásához. Jellemzően e felhívást követően teljesít az adós, ennek hiányában azonban a végrehajtó a becsérték meghatározása során igénybe veheti bármelyik használtautó értékesítésre szolgáló internetes honlap adatait is.¹⁴⁸

3.4.5. Egyes dolgok lefoglalásának eltérő szabályai

E körben szabályozza a Vht. az arany, platina, ezüst, fizetőeszköz, külföldi pénz, dematerializált értékpapír, üzletrész, muzeális vagy történeti értékű tárgy és könyv, levéltári anyag, gépjármű, vízi vagy légi jármű, jelzálogjoggal terhelt valamint széfszolgáltatás keretében őrzött ingóságok továbbá a technológiai vagy termelési egységet alkotó vagyontárgyak lefoglalását.

Tekintettel arra, hogy az adóhatóság végrehajtója számára a lakásba történő bejutás általában nem biztosított, így elsősorban e témakörben az általában alkalmazott – gépjármű – foglalással kapcsolatos gyakorlatot mutatnám be.

---

¹⁴⁶ Art. 163.§ (1) bekezdés

¹⁴⁷ Bővebben: 3.4.5.

¹⁴⁸ Az Eurotax kalkulátor – mely által meghatározott értéket általában irányadónak tekintenek – térítésköteles szolgáltatás, ennek alkalmazását azonban jogszabály nem teszi kötelezővé.

A Vht. 103.§ (1)-(2) bekezdései az általános szabályokat tartalmazzák, nem vonatkoznak azonban azokra az adósokra, akik a Vht. 103.§ (5)-(6) bekezdései¹⁴⁹, a 90.§ (1) bekezdés i) pontja¹⁵⁰ mentességi szabálya, továbbá az Art. 154.§¹⁵¹ hatálya alá tartoznak.

Az önkormányzati adóhatóság a gépjármű lefoglalása tekintetében speciális helyzetben van, mivel a gépjárműadó vonatkozásában nyilvántartása (ONKA) tartalmazza, hogy az adózót mely gépjármű után terheli adófizetési kötelezettség¹⁵². Tekintettel azonban arra, hogy az adóhatóság általában a Vht. 103.§ (3) bekezdése¹⁵³ alapján foglalja le a gépjárművet, elengedhetetlen annak megállapítása, hogy az adós annak tulajdonosa vagy üzemben tartója, mivel az adófizetési kötelezettség mindkét esetben fennállhat, azonban foglalásra kizárólag akkor van lehetőség, ha az adós a gépjármű tulajdonosaként van a járműnyilvántartásba bejegyezve.

A gyakorlatban a következő probléma merülhet fel a gépjármű mint különleges ingóság lefoglalása esetén:

Az ingófoglalás általános szabályai körében rendelkezik a Vht. arról, hogy a végrehajtható okiratban feltüntetett kötelezettség önkéntes teljesítésének elmaradása esetén a végrehajtó az ingóságok foglalási jegyzőkönyvben történő összeírásával foglalja le az adós ingóságait.¹⁵⁴ A lefoglalt ingóságon a Vht. 104.§ (3) bekezdése alapján elidegenítési és terhelési tilalom áll fenn.

¹⁴⁹ A természetes személy adós foglalkozásának gyakorlásához nélkülözhetetlen gépjármű lefoglalásakor - a zár alá vétel alkalmazásának kivételével - csak a törzskönyvet kell lefoglalni és a foglalási jegyzőkönyv másolatával együtt megküldeni az illetékes közlekedési igazgatási hatóságnak, ha pedig ez nem állapítható meg, a gépjárművet nyilvántartó hatóságnak; az adós a gépjármű értékesítéséig - a zár alá vétel esetét kivéve - a gépjárművet használhatja. Ha az adós a végrehajtási eljárás tartama alatt a foglalkozásával felhagyott, vagy a foglalkozás végzéséhez szükséges engedélyét visszavonták, az (1)-(4) bekezdés szerint kell eljárni.

Ha az (5) bekezdésben említett gépjármű becsértéke nem éri el az igazságügyért felelős miniszternek (a továbbiakban: miniszter) az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben kiadott rendeletében foglalt összeget, a gépjármű mentes a végrehajtás alól.

¹⁵⁰ Mentés a végrehajtás alól az adós betegsége és testi fogyatékosága miatt szükséges gyógyszer, gyógyászati és technikai segédeszköz, a mozgásában korlátozott adós gépjárműve.

¹⁵¹ A vállalkozási tevékenységet végző adózó üzemi, illetve üzleti tevékenységéhez szükséges gépjárművére folytatott végrehajtást, az adóvégrehajtó a gépjármű lefoglalás foglalási jegyzőkönyvben történő feltüntetésével foganatosítja. Ha ez lehetséges, a gépjármű törzskönyvét is le kell foglalni. Ha a gépjármű lefoglalását követő 6 hónapon belül az adózó az adótartozását nem fizeti meg, az adóvégrehajtó a gépjármű forgalmi engedélyét is lefoglalja.

¹⁵² Az adó alanya - a (2)-(4), illetve a (6) bekezdésben foglalt kivétellel - az a személy, aki/amely a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény alapján vezetett járműnyilvántartásban (a továbbiakban: hatósági nyilvántartás) az év első napján üzemben tartóként, ennek hiányában tulajdonosként (a továbbiakban együtt e § alkalmazásában: tulajdonos) szerepel. (A gépjárműadóról szóló 2001. évi LXXXII.tv. 2.§ (1) bekezdés)

¹⁵³ A végrehajtó a gépjárművet a járműnyilvántartásban szereplő adatok alapján is lefoglalhatja, ha az adós a gépjármű tulajdonosaként van a nyilvántartásba bejegyezve; a közlekedési igazgatási hatóság a végrehajtó megkeresése alapján ilyenkor is a (2) bekezdés szerint jár el.

¹⁵⁴ Vht. 84.§ (1) bekezdés

A gépjármű foglalására a Vht. ugyanakkor eltérő szabályokat is tartalmaz¹⁵⁵. A gépjármű lefoglalása történhet helyszínen (gépjármű fellelési helyén) illetve a járműnyilvántartás adatai alapján is. Ez utóbbi esetben feltétel, hogy az adós a nyilvántartásban mint tulajdonos legyen bejegyezve. A járműnyilvántartásból történő foglalás esetén is irányadó azonban a végrehajtó számára a Vht. 103.§ (1) bekezdése¹⁵⁶, mely szerint köteles a forgalmi engedélyt és a gépjármű törzskönyvét is lefoglalni, mely véleményem szerint a probléma alapját képezi. Ezen okmányok nyilvántartásból történő lefoglalására ugyanis a törvény nem ad lehetőséget.

A nyilvántartó hatóság mindkét okmányban azt tünteti fel, aki a gépjármű tulajdonjogának jogszerű megszerzését igazolni tudja.¹⁵⁷ A gépjárművek forgalmi engedélyéről és törzskönyvéről szóló 35/2000. (XI.30.) BM rendelet 77. § (1) bekezdése alapján a forgalmi engedély olyan hatósági engedély, amely a jármű közúti forgalomban történő részvételének jogszerűségét igazolja. E rendelet 71. § (1) bekezdése értelmében a jármű tulajdonjogát igazoló okirat a törzskönyv. Egy járműhöz egy időben csak egy érvényes törzskönyv tartozhat. A közlekedési igazgatási hatóság a jármű első forgalomba helyezése során annak, aki a jármű tulajdonjogát igazolja, törzskönyvet ad ki. A 71.§ (2) bekezdés alapján a törzskönyv a jármű közúti forgalomban való részvételének nem feltétele. A jármű elidegenítésekor, továbbá a jármű vagy a tulajdonos adatainak, valamint a törzskönyvben feltüntetett bármely más adat változásakor új törzskönyvet kell kiállítani, a korábbi törzskönyvet vissza kell vonni és érvénytelenítve a keletkezett iratokkal a Hivatalnak meg kell küldeni.¹⁵⁸

A Vht. foglalásra vonatkozó rendelkezéseinek értelmezése során arra a megállapításra jutottam, hogy az általános rendelkezéshez képest azért határoz meg eltérő szabályokat is a Vht. a gépjárművek esetében, hogy azokra a végrehajtó a foglalás során tekintettel legyen. Ahhoz, hogy a foglalás hatályosuljon szükséges tehát a foglalási jegyzőkönyv felvétele mellett a forgalmi engedély és a gépjármű törzskönyvének lefoglalása is. Az „is” kifejezés konjunktív feltételeket hoz létre, melynek következtében a foglalás ténylegesen akkor következhet be, ha valamennyi (általános és speciális) feltétel teljesült. A végrehajtó a foglalási jegyzőkönyv másolatát, törzskönyvet és forgalmi engedélyt a Vht. 103.§ (2) bekezdése szerint megküldi a közlekedési igazgatási hatóságnak (Okmányiroda). Ha

¹⁵⁵ Vht. 103.§ (1)-(6) bekezdései

¹⁵⁶ Gépjármű lefoglalása esetén a végrehajtó köteles a forgalmi engedélyt és a gépjármű törzskönyvét is lefoglalni. Ha ez bármilyen okból nem lehetséges, a forgalmi engedély, illetve a törzskönyv lefoglalásának meghíúsulását és ennek okát a foglalási jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

¹⁵⁷ Gyekiczky Tamás (szerk.): i.m. 531.o.

¹⁵⁸ BM rendelet 71.§ (3) bekezdés

valamennyi irat és okmány rendelkezésre áll, a végrehajtó egyidejűleg kéri az elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzését is a járműnyilvántartásba tekintettel arra, hogy a foglalás ténylegesen bekövetkezett.

Előfordulhat azonban, hogy a forgalmi engedély illetve törzskönyv lefoglalása meghiúsul¹⁵⁹, melynek okát a foglalási jegyzőkönyvben fel kell tüntetni. Ez bekövetkezhet helyszíni- valamint a járműnyilvántartásból történő foglalás esetén is, amikor a Vht. 103.§ (2) bekezdés¹⁶⁰ tartalmazza az irányadó rendelkezést. Értelmezésem szerint azonban ilyen esetben pusztán a foglalási jegyzőkönyv alapján nem következik be a foglalás, vagyis kizárólag a forgalomból történő kivonás kezdeményezhető e jegyzőkönyvvel. A gyakorlatban – ezzel ellentétben – a végrehajtók általános jelleggel kérik az elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzését, mely kérelemnek az okmányiroda – véleményem szerint helytelenül – eleget tesz. Sőt, ezen gépjárművek jellemzően árverés úján értékesítésre is kerülnek anélkül, hogy a foglalás ténylegesen bekövetkezett volna. Ha ugyanis a jogalkotó szándéka az lett volna, hogy a foglalási jegyzőkönyv alapján lefoglalható legyen a gépjármű, akkor nem támasztott volna az általános feltétel (jegyzőkönyvi összeírás) mellett többletfeltételt is a gépjárműfoglalás foganatosításához.

Az általam felvázolt probléma a gépjármű elidegenítésekor bír relevanciával. Ha ugyanis nem teljesülnek az ingófogalás feltételei, akkor elidegenítési és terhelési tilalom sem állhat fenn a gépjárművön, ezért e különleges ingóság véleményem szerint átruházható mindaddig, amíg a végrehajtó a forgalmi engedélyt illetve a törzskönyvet le nem foglalja. Nem ad útmutatást ugyanakkor a törvény arra vonatkozóan, hogy ezen okmányok beszerzése hogyan valósítható meg. Szerencsés lenne, ha a Vht. elegendőnek tartaná ezen okmányok jegyzőkönyvbe történő felvételét/feltüntetését és nem tenné szükségessé a tényleges birtokba vételét¹⁶¹.

Az önkormányzati adóhatósági gyakorlatunkban a foglalást megelőzően egy felhívást intéz a végrehajtó az adós felé, melyben közli a gépjármű tekintetében a – jövőre vonatkozó – lefoglalási szándékot, egyidejűleg felhívást tartalmaz a törzskönyv, forgalmi engedély rendelkezésre bocsátására, valamint a becsérték meghatározásához szükséges futásteljesítmény 8 napon belüli közlésére. E felhívásban nyilatkozat megtételére is felszólítható az adós, hogy nem tartozik-e a gépjármű a Vht. illetve az Art. által meghatározott

---

¹⁵⁹ A törvény szövegéből arra lehet következtetni, hogy e két okmány lefoglalása alatt a fizikailag történő megszerzést kell érteni.

¹⁶⁰ „...Ha a forgalmi engedély vagy a törzskönyv lefoglalása meghiúsult, a végrehajtó a foglalási jegyzőkönyv másolatának megküldésével egyidejűleg felhívja a közlekedési igazgatási hatóságot, hogy a gépjárművet vonja ki a forgalomból; a hatóság köteles e felhívásnak haladéktalanul eleget tenni”

¹⁶¹ Erre utal, hogy ezen okmányok esetében a nyilvántartás alapján történő lefoglalást nem biztosítja a Vht.

mentességek, moratórium hatálya alá.¹⁶² Jellemzően e felhívásnak az adósok nem tesznek eleget, mely magatartás a foglalást akadályozza.

Szankcióként mulasztási bírság¹⁶³ szabható ki, azonban ténylegesen az segítené elő az eljárás eredményességét, ha az eredménytelen felhívás azzal a következménnyel járna, hogy ezen okmányok illetve nyilatkozatok nélkül is hatályosulna a foglalás a jegyzőkönyvben történő felvételével. Ennek hiányában a foglalási jegyzőkönyvvel kizárólag a forgalomból történő kivonás kezdeményezhető. Az okmányok birtokának megszerzéséhez célszerű lenne, ha az Art. az adóhatóságnak lehetőséget biztosítana arra, hogy a személy- és tárgykörözésről szóló 2001. évi XVIII.tv. alapján tárgykörözést rendeljen el, melynek keretében a rendőrség elősegítené az okmányok felkutatását. A foglalási jegyzőkönyvben – nyilvántartás adatai alapján – összeírt gépjármű mellett így az okmányok lefoglalásának és ezzel az elidegenítés és terhelési tilalom járműnyilvántartásba történő bejegyeztetésének sem lenne akadálya. Mivel a forgalmi engedély a jármű közúti forgalomban történő részvételének jogszerűségét hivatott igazolni, így eredménytelen felhívás és a foglalási jegyzőkönyvben történő összeírást követően indokolt lenne mielőbbi felkutatása és bevonása.

A jelenlegi szabályozás alapján az okmányiroda kezdeményezheti a hatósági jelzések és a forgalmi engedély bevonását, azonban körözést kizárólag ügyfél kérelemére és akkor rendel el, ha az például elveszett. Megjegyzem azonban, hogy amennyiben az okmányiroda felé az adós a forgalmi engedélyt leadja, arról az adóhatóság sajnálatos módon nem értesül, amely a foglalást szintén akadályozza.

Lényegesen megkönnyítené azonban az eljárást, ha az okmányok foglalására is – a gépjárműhöz hasonlóan – sor kerülhetne a nyilvántartás adatai alapján.

Fenti – a foglalás hatályosulásával kapcsolatos – gondolataimat igazolja a Vht. egyik mentességre vonatkozó rendelkezése is.¹⁶⁴ E szakaszban kifejezetten meghatározza a jogalkotó, hogy a természetes személy adós foglalkozásának gyakorlásához nélkülözhetetlen gépjármű lefoglalásakor az illetékes közlekedési igazgatási hatóság (okmányiroda) részére csak a lefoglalt törzskönyvet és a foglalási jegyzőkönyv másolatát kell megküldeni, vagyis az e körbe tartozó gépjármű esetén nem feltétele a foglalásnak a forgalmi engedély lefoglalása. Az elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzésének nincs akadálya, ha rendelkezésre állnak a szükséges dokumentumok. A Vht. e szakasza rendelkezik arról is, hogy az értékesítésig az

---

¹⁶² Vht. 103.§ (5)-(6) bekezdései, a 90.§ (1) bekezdés i) pontja, továbbá az Art. 154.§.

¹⁶³ „A magánszemély adózó - a (2) bekezdésben foglalt eltéréssel - 200 ezer forintig, más adózó 500 ezer forintig terjedő mulasztási bírsággal sújtható, ha (...) a végrehajtási eljárást a megjelenési kötelezettség elmulasztásával, az együttműködési kötelezettség megsértésével vagy más módon akadályozza (...)” (Art. 172. § (1) bekezdés 1) pont)

¹⁶⁴ Vht. 103.§ (5) bekezdése

adós használhatja a gépjárművet. Hiányosnak találom ugyanakkor abban a vonatkozásában a szakaszt, hogy nem rendelkezik arra az esetre, ha a törzskönyv lefoglalása valamilyen oknál fogva meghiúsulna. Vajon – mint mögöttes általános szabály – vonatkozik-e ilyen esetre a Vht. 103.§ (2) bekezdése, mely szerint „...Ha a forgalmi engedély vagy a törzskönyv lefoglalása meghiúsult, a végrehajtó a foglalási jegyzőkönyv másolatának megküldésével egyidejűleg felhívja a közlekedési igazgatási hatóságot, hogy a gépjárművet vonja ki a forgalomból”? Feltehetően ez ellentétes lenne a jogalkotó szándékával, azonban – véleményem szerint – a Vht. rendelkezése hiányában mégis alkalmazni kell addig az időpontig, amíg az adós a törzskönyvet az adóhatóság rendelkezésére nem bocsátja.

Az Art. 154.§-a már lényegesen egyértelműbben szabályozza a gépjárműfoglalás speciális esetét, mely szerint „A vállalkozási tevékenységet végző adózó üzemi, illetve üzleti tevékenységéhez szükséges gépjárművére folytatott végrehajtást, az adóvégrehajtó a gépjármű lefoglalás foglalási jegyzőkönyvben történő feltüntetésével foganatosítja. Ha ez lehetséges, a gépjármű törzskönyvét is le kell foglalni. Ha a gépjármű lefoglalását követő 6 hónapon belül az adózó az adótartozását nem fizeti meg, az adóvégrehajtó a gépjármű forgalmi engedélyét is lefoglalja”. Ebben az esetben ténylegesen bekövetkezik a foglalás már a jegyzőkönyvben történő feltüntetéssel és kizárólag lehetőségként rendelkezik a törzskönyv lefoglalásáról. Nem feltétele tehát a gépjárműfoglalásnak a törzskönyv adóhatóság általi birtokba vétele. Az elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzéséhez elegendő a foglalási jegyzőkönyv okmányiroda felé történő megküldése. A forgalmi engedély lefoglalására pedig kizárólag akkor kerül sor, ha a moratórium eredménytelen.

Speciális helyzetet teremthet a lízing és az opciós jog. Lízingelt gépjármű esetén a lízingbe adó szerzi meg a gépjármű tulajdonjogát, amelyet határozott ideig tartó használatba ad a lízingbe vevő részére. A törzskönyvben tulajdonosként minden esetben a lízingbe adó szerepel. Ha azonban a törzskönyvben nem a lízingbe adó, hanem az adós mint lízingbe vevő szerepel tulajdonosként, a gépjármű lefoglalható függetlenül attól, hogy azt a felek milyen típusú szerződésnek tekintik. Ilyen esetben a törzskönyv átadására kell felhívni a feleket.

Részletre történő vétel esetén a hitelt nyújtó – biztosítékként – opciós jogot alapít a gépjárműre. A gépjármű törzskönyvét is magánál tartja mindaddig, amíg a tartozás kiegyenlítésre nem kerül. Lényeges különbség, hogy a törzskönyvben – a lízingtől eltérően – az adós kerül feltüntetésre, így a foglalásnak nincs akadálya. A foglalás tényéről – a foglalási jegyzőkönyv megküldésének mellőzésével – az opciós jog jogosultját értesíteni kell, a törzskönyv átadására történő egyidejű felhívással, melyre az adóhatóság határidőt tűz. E kötelezettség elmulasztása esetén rendbíróság kiszabására történő indítvány tételének van helye

a bíróság felé, azonban – ahogyan az előzőekben már jeleztem – célszerű lenne, ha a Vht. rendelkezne arról, hogy e felhívás kézbesítése a törzskönyv lefoglalását is eredményezné egyben.

A foglalás hatályosulása az opció esetében is érdekes helyzetet teremthet, tekintettel arra, hogy az opció jogosultja a gépjármű törzskönyvét jellemzően magánál tartja a gépjárműre felvett hitel teljes kiegyenlítéséig. Ebben az esetben is irányadó a végrehajtó számára azonban, hogy a foglaláshoz nem elegendő a foglalási jegyzőkönyvben történő összeírás, hanem szükséges a törzskönyv és a forgalmi engedély lefoglalása is és kizárólag ezt követően kerülhet sor az elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzésére. Véleményem szerint mindaddig, amíg a foglalás együttes feltételei nem teljesülnek, az opciós jog jogosultja élhet vételi jogával, mivel nem terhelheti elidegenítési és terhelési tilalom a gépjárművet.

A mentességek tekintetében a Vht. 90.§ (1) bekezdés i) pontja és a Vht. 103.§ (5)-(6) bekezdései tartalmazzák az irányadó rendelkezéseket. Ennek alapján mentesek a végrehajtás alól:

- a) „...a mozgásában korlátozott adós gépjárműve”. A mozgáskorlátozottság megállapítására pedig elsősorban a 218/2003. (XII.11.) Korm. rendelet alapján kiállított parkolási igazolvány szolgál. Amennyiben ilyen még nem áll az adós rendelkezésére, az igényléshez szükséges szakvélemény illetve szakhatósági állásfoglalás is megalapozhatja a mentességet.
- b) Amennyiben a természetes személy foglalkozásának gyakorlásához nélkülözhetetlen gépjármű becsértéke nem éri el az igazságügyért felelős miniszternek az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben kiadott rendeletében¹⁶⁵ foglalt összeget¹⁶⁶, a gépjármű mentes a végrehajtás alól. A gépjármű becsértéket ekkor is meg kell állapítani, azonban a foglalási jegyzőkönyvben a mentes vagyontárgyak között kell feltüntetni. A mentesség kizárólag egy gépjármű vonatkozásában vehető figyelembe. E mentesség kizárja tehát a végrehajtást e gépjármű tekintetében, vagyis lefoglalásra kizárólag akkor kerülhet sor, ha a rendeletben meghatározott összeget a gépjármű

¹⁶⁵ 13/2001. (X.10.) IM rendelet

¹⁶⁶ A bírósági végrehajtás során a természetes személy adós foglalkozásának (hivatásának) gyakorlásához nélkülözhetetlen gépjármű akkor mentes a foglalás alól, ha a becsértéke nem éri el

a) motorkerékpár esetén a	150 000 Ft-ot;
b) személygépkocsi esetén az	1,2 millió Ft-ot;
c) autóbusz esetén a	3,5 millió Ft-ot;
d) tehergépkocsi esetén a	3,5 millió Ft-ot;
e) nyerges vontató esetén (szerelvénnel együtt) az	5 millió Ft-ot.

Ha a végrehajtás során a gépjármű értékesítésre kerül, a befolyt vételárból a fenti összeg - a Vht. 170/A. §-ának (2) bekezdésében foglalt eset kivételével - az adósti illeti meg.

értéke meghaladja. Ekkor a gépjármű értékesíthető, de a befolyt vételárnak a végrehajtási költségekkel csökkentett részéből az adóst illeti meg az IM rendeletben meghatározott összeg, és a fennmaradó összeget lehet a követelések kielégítésére fordítani.¹⁶⁷ Fontos hangsúlyozni, hogy kizárólag természetes személy gépjárművére vonatkozhat e mentesség. Ennek az önkormányzati adóhatóság gyakorlatában azért van jelentősége, mert a köztartozások behajtása során kizárólag e körbe tartozó adózók esetében rendelkezik hatáskörrel a köztartozások behajtása során. Szükséges továbbá meghatározni azt is, hogy mely gépjármű minősül az adós foglalkozásának gyakorlásához nélkülözhetetlennek. Az adóvégrehajtásban a személy- és áru fuvarozást végző egyéni vállalkozók gépjárművét tekintik e körbe tartozónak.¹⁶⁸ A bírósági végrehajtási gyakorlat emellett ilyennek tekinti mindazokat az eseteket, amikor a gépjármű nélkül az adós nem tudná a foglalkozását gyakorolni, valamint annak gyakorlása jelentős mértékben elnehezülne (szállítási szükséglet, házi orvosok). A gépjármű végrehajtás alá vonására azonban az általános szabályok lesznek irányadók attól az időponttól kezdve, amikor az adós a foglalkozása gyakorlásával felhagy, vagyis a mentesség kizárólag a foglalkozása gyakorlásának időtartama alatt illeti meg.

Az Art. 154.§-a alapján vállalkozási tevékenységet végző adózó üzemi, illetve üzleti tevékenységéhez szükséges gépjárművére folytatott végrehajtást, az adóvégrehajtó a gépjármű lefoglalás foglalási jegyzőkönyvben történő feltüntetésével foganatosítja. Ha ez lehetséges, a gépjármű törzskönyvét is le kell foglalni. Ha a gépjármű lefoglalását követő 6 hónapon belül az adózó az adótartozását nem fizeti meg, az adóvégrehajtó a gépjármű forgalmi engedélyét is lefoglalja. Az Art. rendelkezése tehát moratóriumot biztosít a gépjármű tulajdonosának, melynek időtartama 6 hónap. A gépjármű lefoglalásához elegendő a foglalási jegyzőkönyvben történő feltüntetése, amely már megalapozza az elidegenítési és terhelési tilalom járműnyilvántartásba történő bejegyzését is. A törzskönyv lefoglalása nem feltétel, történhet akár a forgalmi engedéllyel egyidejűleg is, ha a 6 hónapos moratórium eredménytelenül telt el. Tekintettel arra, hogy a forgalmi engedély lefoglalása iránt csak ezen időtartam elteltével kell intézkedni, az adós a gépjárművet használhatja, mivel nem került sor a forgalomból történő kivonásra.

---

¹⁶⁷ Blumenfeld – Dombi – Juhász: i.m. 169.o.

¹⁶⁸ Blumenfeld – Dombi – Juhász: i.m. 169.o.

A moratórium az adózt kizárólag a vállalkozási tevékenység végzésének időtartama alatt illeti meg akkor, ha az üzemi, üzleti célt¹⁶⁹ szolgál. Valamennyi gépjárműre kiterjed a kedvezmény, vagyis nem érvényesül korlátozás a gépjárművek száma tekintetében. E feltételek hiánya esetén (üzemi, üzleti jelleg elvesztése, vállalkozási tevékenység megszüntetése) azonban a gépjárműfoglalás általános szabályai az irányadóak.

3.4.6. Elszállítás

Az értékesítendő ingóságnak az értékesítés helyére történő elszállításáról a végrehajtó gondoskodik.¹⁷⁰ E rendelkezés főszabálynak tekintendő, így a felek ettől eltérően is megállapodhatnak. Az adós maga is gondoskodhat az elszállításról a végrehajtó által megjelölt helyre. A végrehajtó feladata annak vizsgálata, hogy a foglalási jegyzőkönyvben feltüntetett ingóság kerüljön elszállításra.

3.4.7. Ingóárverés

Az ingóságok értékesítésének általános formáját határozza meg a Vht. rendelkezése¹⁷¹, mely szerint az ingóságot - ha a törvény másképpen nem rendelkezik - rendszerint árverésen kell értékesíteni. Az árverés a lefoglalt ingóság kényszereladása annak, aki az árverésen az ingóságért a legmagasabb összeget ajánlja.¹⁷² Ehhez képest az Art. 156.§ (1) bekezdése szélesebb körben¹⁷³ határozza meg az ingóság/ingatlan értékesítési formáit. Árverés alatt érti e törvény az elektronikus árverést és nyilvános pályázatot¹⁷⁴ is, továbbá ismeri az árverésen kívüli eladással¹⁷⁵ történő értékesítést.

Az árverést a Vht. 119.§ g) pontja alapján a végrehajtó minden olyan helyen megtarthatja, amely megítélése szerint alkalmas annak lebonyolítására. A törvény e szakasza azonban nevesít néhány olyan helyet is, ahol vélhetően a legszélesebb körben vehetnek részt

¹⁶⁹ Ilyennek kell tekinteni, amelyeknek a használatát a vállalkozó könyveiben költségként elszámolja, jövedelemszerző tevékenysége során áru, szolgáltatás előállításához, értékesítéséhez használja.

¹⁷⁰ Vht. 117.§ (1) bekezdés

¹⁷¹ Vht. 118.§

¹⁷² Gyekiczky Tamás (szerk.): i.m. 568.o.

¹⁷³ A végrehajtás alá vont ingóságot, illetve ingatlant

a) rendszerint árverésen, elektronikus árverésen vagy nyilvános pályázat útján (a továbbiakban: árverés), illetve

b) árverésen kívüli eladással kell értékesíteni.

¹⁷⁴ „Az adóhatóság az ingóságot akkor értékesíti nyilvános pályázaton, ha az nagy értékű, és az az adóhatóság, az önálló bírósági végrehajtó vagy az általuk kijelölt zárgondnok őrizzetében található” (Art. 156/G. § (1) bekezdés)

¹⁷⁵ A végrehajtó az ingóságot a felek kívánságára - az általuk meghatározott vevő részére és az általuk megállapított becsértéken - árverésen kívül, de árverési vétel hatályával adja el. (Vht. 133. § (1) bekezdés)

az érdeklődők az árverésen (bíróági árverési csarnok, bíróság épülete, önkormányzat épülete, adós lakása, foglалás helye, ingóság őrzésének helye). Az önkormányzati adóhatóságnak a helyi viszonyokra tekintettel kell a legalkalmasabb helyet kijelölni, amely lehet a polgármesteri hivatal épülete, illetve az ingóság őrzésének helye is attól függően, hogy rendelkezik-e például őrzésre alkalmas hellyel.

A Vht. 120.§-a határozza meg az árverés kitűzésének módját (árverési hirdetmény). Az árverési hirdetménynek tartalmaznia kell a Vht. által meghatározott információkat (felek neve, árverés helye és ideje, az ingóságok megnevezését és becsértékét, az ingóságok megtekintésére vonatkozó adatokat). Célszerű továbbá feltüntetni a fizetési feltételeket, a fizetés elmulasztásának következményeit valamint a képviseletre vonatkozó szabályokat is.

Ha az árverésnek nincs törvényes akadálya (a hirdetmény kézbesítése és kifüggesztése szabályszerű volt), a végrehajtó megnyitja az árverést. Tájékoztatást ad az árverés menetéről, az árverezők kötelezettségeiről illetve azok elmulasztásának jogkövetkezményeiről. A végrehajtó az árverési jegyzőkönyvben rögzíti a jelenlévők adatait, a lefoglalt ingóságokat és becsértéküket (=kikiáltási ár). Ezt követően az árverezők megtehetik vételi ajánlatukat. Ha az ajánlat nem éri el a kikiáltási árat, a végrehajtó – aki az árverést vezeti – fokozatosan lejjebb szállítja azt, mely azonban nem lehet alacsonyabb, mint a becsérték egynegyede.

Speciális rendelkezés érvényesül a természetes személy foglalkozásának gyakorlásához nélkülözhetetlen gépjármű értékesítésénél a kikiáltási ár leszállítása vonatkozásában. A Vht. 103.§ (5) bekezdése alapján lefoglalt gépjármű vételárát ugyanis csak olyan összegre lehet leszállítani, amelyből a végrehajtás költségei és az adósnak a 170/A.§ (1) bekezdése¹⁷⁶ alapján járó összeg fedezhető.

Az árverést mindaddig kell folytatni, amíg ajánlatot tesznek. A végrehajtó a felajánlott legmagasabb vételár háromszori kikiáltása után jelenti ki, hogy az ingóságot a legtöbbet ajánló megvette.¹⁷⁷ Az árverési vevő kötelessége a Vht. 125.§ (1) bekezdése értelmében, hogy a vételárát nyomban, készpénzben kifizesse. Ennek elmulasztása esetén az árverezést a végrehajtónak tovább kell folytatnia, melynek az lehet a következménye, hogy alacsonyabb összegen zárul az árverés a fizetést elmulasztó ajánlatához képest. Az Art. speciális szabályt tartalmaz arra az esetre, ha az adóhatósági végrehajtás során e vételár-különbözetet az árverező a helyszínen nem téríti meg. Az Art. 156.§ (4) bekezdésében foglaltak alapján az

¹⁷⁶ A természetes személy adós foglalkozásának gyakorlásához nélkülözhetetlen gépjármű értékesítéséből befolyt vételárnak a végrehajtási költségek kielégítése után fennmaradó részéből a miniszternek az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben kiadott rendeletében foglalt összeg az adóst illeti meg, a fennmaradó összeg fordítható a követeléseknek - a 165-168. § szerint történő - kielégítésére.

¹⁷⁷ Vht. 124.§ (4) bekezdés

adóhatóság a Vht. 125. §-ának (2) bekezdése¹⁷⁸, valamint 156. §-ának (5) bekezdése szerinti vételár-különbözet megfizetésére az árverési vevőt határozattal kötelezi. Az árverési vevő fizetési kötelezettségét megállapító jogerős határozat az adóigazgatási eljárásban végrehajtható okiratnak minősül, melynek következménye, hogy e fizetési kötelezettségnek az adóhatóság adóvégrehajtási eljárás keretében szerez érvényt.

3.5. Ingatlan-végrehajtás

Az Art. az ingatlan-végrehajtás tekintetében eltérő szabályokat állapít meg a Vht-ban foglaltaktól. Míg a bírósági végrehajtási eljárásban a tartozás nagysága nem bír relevanciával az ingatlan-végrehajtás tekintetében, az adóvégrehajtás során e végrehajtási cselekmény foganatosításának feltétele, hogy az adótartozás együttes összege az 500 ezer forintot meghaladja¹⁷⁹. Ennél alacsonyabb összeg esetén is sor kerülhet azonban ingatlan-végrehajtásra, ha a tartozás a végrehajtás alá vont ingatlan értékével arányban áll¹⁸⁰.

Fenti összeghatár számítása tekintetében eltérő álláspontot képviselnek az általam hivatkozott szakirodalomtól¹⁸¹, ahol a szerzők értelmezése szerint az ingatlan-végrehajtás szempontjából az adók és az adók módjára behajtható köztartozások külön kezelendők. Az elkülönítést pedig nem csak az egyes adónemek, hanem behajtást kérők vonatkozásában is szükségesnek tartja¹⁸². Bár az Art. 155.§ (1) bekezdésének megfogalmazásában „az adótartozás együtt az 500 ezer forintot meghaladja” feltétel szerepel, azonban ennek szó szerinti értelmezése esetén külön kezelve sem lenne lehetőség ingatlan-végrehajtásra, ha a köztartozást nem tekinthetnénk „adótartozás”-nak. A jogszabály ilyen irányú értelmezése a gyakorlat számára félrevezető. Annál is inkább, mivel az ingatlan lefoglalásakor bejegyzett végrehajtási jog jogosultja sem a behajtást kérő, hanem az önkormányzati adóhatóság, amely az ingatlan árverezése esetén végrehajtója közreműködésével gondoskodik az ingatlan értékesítéséről.

---

¹⁷⁸ Ha a ki nem fizetett ingóságot a további árverezés során alacsonyabb áron vették meg, mint amennyit a fizetést elmulasztó árverező ajánlott, a két ár közötti különbséget a fizetést elmulasztó köteles azonnal megtéríteni. Ha nem térítette meg, a végrehajtást foganatosító bíróság őt a különbséget megtérítésére kötelezi. A különbséget a végrehajtás során befolyt összeget növeli.

¹⁷⁹ Az ingatlan-végrehajtásnak akkor van helye, ha az adótartozás együtt az 500 ezer forintot meghaladja, illetve ennél kisebb összeg esetén, ha a tartozás a végrehajtás alá vont ingatlan értékével arányban áll. (Art. 155.§ (1) bekezdés)

¹⁸⁰ A tartozás arányban állónak tekinthető, ha az adótartozás eléri az ingatlan becsértékének 50 %-át.

¹⁸¹ Blumenfeld – Dombi – Juhász: i.m. 213.o.

¹⁸² Blumenfeld – Dombi – Juhász: i.m. 285.o.

Véleményem szerint az Art. 4.§ (2) bekezdését kell irányadónak tekinteni, mely szerint „A végrehajtás és az ezzel összefüggő nyilvántartás tekintetében e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni azokra a köztartozásokra, továbbá igazgatási és bírósági szolgáltatás díjaira, amelyekre törvény az adók módjára való behajtást rendeli el (adók módjára behajtandó köztartozás)”. Mivel az Art. a köztartozások vonatkozásában külön rendelkezést nem tartalmaz, ugyanakkor nem is zárja ki e végrehajtási cselekmény foganatosítását – ellentétben a jelzálogjog bejegyzéssel – úgy gondolom a helyes eljárás az, ha e tartozásokat az adóval egy tekintet alá esőnek tekintjük. Az Art. szövege együttes adótartozásról rendelkezik, ezért az adózó – önkormányzati adóhatóságnál vezetett – számláit egyenlegében kell vizsgálni a feltétel meglétéhez.

Az Art. 155.§ (4) bekezdése értelmében „Ha az ingatlan-végrehajtásnak az (1) bekezdés alapján nincs helye, az adóhatóságot az adótartozás erejéig az adózó ingatlanán jelzálogjog illeti meg”. Az adók módjára behajtandó köztartozások vonatkozásában ugyanakkor jelzálogjog nem alapítható, mivel az Art. 161.§ (8) bekezdése azt kizárja¹⁸³. Nincs tehát lehetőség arra sem, hogy az önkormányzati adóhatóság a köztartozás összegét egyéb adótartozásokkal összevontan kezdeményezzen jelzálogjog bejegyzést.

Tekintettel a köztartozások nagyságára és az ingatlan-végrehajtás feltételére a gyakorlatban szinte példa nélküli az ingatlan-végrehajtás.

3.6. Visszatartási jog gyakorlása

Az Art. 151.§ (2) bekezdése alapján „Az adóhatóság az általa felülvizsgált, az adózót megillető költségvetési támogatást (adó-visszaigénylést, adó-visszatérítést), az általa nyilvántartott adótartozás, adók módjára behajtandó köztartozás, az adózó nyilatkozatában vagy a vámhatóság, illetőleg más adóhatóság megkeresésében közölt - vámhatóságot, más adóhatóságot megillető - tartozás összegéig visszatarthatja, és ezzel a tartozás megfizetettnek minősül.” A visszatartás a Vht. által nem szabályozott jogintézmény, alkalmazására jellemzően abban az esetben kerül sor, ha az önkormányzati adóhatóság által megkísérelt egyéb végrehajtási cselekmények nem vezetnek eredményre.

Az állami adóhatóság honlapjáról egy elektronikus nyomtatványt tölt le a végrehajtó, melybe beemelésre kerülhet egyrészt a teljes állomány, másrészt a változások, ez utóbbiak

---

¹⁸³ Az adók módjára behajtandó köztartozásra az ingatlanon történő jelzálogjog-alapítás kivételével a végrehajtási eljárás szabályait kell alkalmazni.

csak a változással érintett tételekre vonatkoznak. Meghatározott időközönként – általában havonta – kerül sor e tartozások adatainak – állami adóhatósághoz történő – átadására.

Az állomány átadása előtt le kell választani azokat az adózókat, akik adóazonosító számmal nem rendelkeznek, elhunytak, felszámolás és végelszámolás alatt állnak. Az adatállomány átadására ügyfélkapun keresztül kerül sor, melyet az adóhatóság arra jogosult munkatársa számára nyitottak meg.

Az állami adóhatóság egyéb végrehajtási cselekményt nem foganatosít, kizárólag az adózót megillető összeget tartja vissza a tartozás erejéig. Az önkormányzati adóhatóság köteles gondoskodni az átadott adatok karbantartásáról, vagyis a változásokról az állami adóhatóságot tájékoztatnia kell. A visszatartásról az adózót az adóhatóság végzéssel értesíti.¹⁸⁴ Ha az adózó nyilatkozik e tartozások vonatkozásában az állami adóhatóság felé, e tartozásokra gyakorolt visszatartás esetében az adóhatóság a végzés mellőzésével, írásban értesíti az adózót a visszatartás tényéről. Az állami adóhatóság a nyilatkozat alapján visszatartott összegből az Art. szerint a kiutalásra nyitva álló határidőn belül, ha pedig megkeresésre jár el, a végzés jogerőre emelkedését követően 15 napon belül utalja át az önkormányzati adóhatóságnak az adózóval szemben fennálló követelését.

E végrehajtási cselekménnyel – nagyságrendjét tekintve – igen jelentős mértékben csökkenthető az önkormányzati adóhatóság hátralék-állománya különösen az SZJA bevallás benyújtására meghatározott határidőhöz közeli időpontban, ezért alkalmazása elsősorban ebben az időszakban indokolt.

4. Végrehajtás felfüggesztése, szünetelés

A végrehajtási eljárásban felmerülhetnek olyan körülmények mely az eljárás felfüggesztését illetve annak szünetelésének megállapítását indokolják. Lényeges különbség e két jogintézmény között, hogy a felfüggesztéshez az adóhatóság döntése szükséges, míg a szünetelés az Art.-ban meghatározott események bekövetkezésekor beáll. Az elévülés vonatkozásában azonban hasonló a jogkövetkezményük, mely nyugszik a végrehajtási eljárás felfüggesztésének és szünetelésének időtartama alatt¹⁸⁵.

4.1. A végrehajtási eljárás felfüggesztése

---

¹⁸⁴ Art. 151.§ (3) bekezdés

¹⁸⁵ Art. 164.§ (7) bekezdés

A végrehajtás felfüggesztésének eseteiről mind a Vht., mind az Art. rendelkezik. Tekintettel az Art. 144.§-ára azonban a végrehajtónak elsősorban az Art. szabályaira kell figyelemmel lennie az eljárása során. A Vht. felfüggesztére vonatkozó rendelkezései közül az adóvégrehajtó azokat alkalmazhatja, ahol nem a „bíróság” kifejezést használja a jogalkotó a jogkör meghatározásakor. Az általam hivatkozott szakirodalommal¹⁸⁶ ellentétben úgy gondolom, hogy az adóvégrehajtásban ennek alapján nem alkalmazható a Vht. 48.§ (1)-(5), (8) bekezdései, 49.§ (1)-(2) bekezdései, 50.§ (2), (4)-(6) bekezdései valamint az 51.§.

Az adóhatóság az adós kérelmére vagy felettes szerve rendelkezésére a határozat (végzés) végrehajtását felfüggeszti, ha a fizetési kötelezettséget előíró határozat (végzés) megváltoztatása vagy megsemmisítése várható¹⁸⁷. Bár az Art. a felfüggesztés vonatkozásában a döntés formáját kifejezetten csak a bíróság esetében határozza meg¹⁸⁸, ugyanakkor az Art. 123.§-a értelmében – „Az adóhatóság az adóügy érdemében határozattal, az eljárás során eldöntendő egyéb kérdésben végzéssel dönt. Az adóügy érdeméhez tartozik minden, az adókötelezettséget érintő, az adózó, az adó megfizetésére kötelezett személy jogát, kötelezettségét megállapító döntés” – az adóhatóság is végzésben dönt a felfüggesztésről.

Az önkormányzati adóhatóság a köztartozások behajtása során speciális helyzetben van tekintettel arra, hogy az adós terhére kötelezettséget megállapító döntésnek nincs a birtokában illetve annak jogszerűségét nem vizsgálhatja. Amennyiben az adós felfüggesztésre irányuló kérelmet nyújt be, melyben jelzi, hogy jogorvoslással élt a behajtást kérő felé – anélkül, hogy a döntés megváltoztatását vagy megsemmisítését kérelmében valószínűsítene –, az adóhatóságnak – véleményem szerint – a kérelmező számára célszerű kedvező döntést hoznia. Az ilyen irányú kérelem érkezik akár a végrehajtási eljárás megindítását megelőzően, de akár azt követően is.¹⁸⁹ A gyakorlatban ez jellemzően az adóhatósági értesítés/felhívás kézbesítését követően történik, így a végrehajtási eljárás megindítását megelőzően.

A végrehajtás felfüggesztésének jogkövetkezménye, hogy a végrehajtás leáll abban a stádiumban, amikor a felfüggesztést elrendelő döntést az adóhatóság meghozta¹⁹⁰, azonban a már elvégzett végrehajtási cselekmények hatályát a felfüggesztés nem érinti. Tekintettel arra, hogy a kötelezett terhére több behajtást kérő, több behajtási eljárást is kezdeményezhet, e végzésben meg kell határozni, hogy mely döntés vonatkozásában és milyen időtartamra

¹⁸⁶ Blumenfeld – Dombi – Juhász: i.m.

¹⁸⁷ Art. 160.§ (1) bekezdés

¹⁸⁸ A végrehajtás felfüggesztéséről a bíróság az adózó kérelmére végzéssel határoz. A bírósági felülvizsgálat az adóhatósági határozat végrehajthatóságát nem érinti. (Art. 160.§ (3) bekezdés)

¹⁸⁹ A végrehajtási eljárás a végrehajtási cselekmény fogantatásával indul. (Art. 150.§ (1) bekezdés második mondat)

¹⁹⁰ Vht. 50.§ (1) bekezdés

történt a felfüggesztés. Mivel csak a bíróság által felfüggesztett végrehajtás esetére írja elő a Vht., hogy a végrehajtás tovább folytatása iránt intézkednie kell¹⁹¹, a felfüggesztés hatályának a leteltével – külön intézkedés nélkül – a végrehajtás egy következő végrehajtási cselekmény foganatosításával folytatható.

Az Art. a kézbesítési vélelem¹⁹² megdöntése iránti kérelem elbírálása tekintetében is lehetőséget nyújt a végrehajtási eljárás felfüggesztésére, mely történhet kérelemre vagy hivatalból is. Az adóhatóság számára azonban ez csak lehetőség, automatikusan nem bír halasztó hatállyal az ilyen irányú kérelem¹⁹³.

4.2. A végrehajtás szünetelése

Az Art. a végrehajtás szünetelésének eseteit – például fizetési halasztás, részletfizetés és mérséklés – részletesen szabályozza (Art. 160.§ (4) bekezdés)¹⁹⁴. Az adók módjára történő behajtás során azonban az adóhatóság fizetési könnyítést nem engedélyezhet, a tartozást nem mérsékelheti¹⁹⁵, így elvileg az Art. 160.§ (5) bekezdés c) pontja¹⁹⁶ értelmében a végrehajtási eljárás sem szünetelhetne. Ugyanakkor azonban a beérkezett kérelmet az adóhatóságnak a fizetési könnyítés tárgyában hatáskörrel rendelkező szervhez kell áttenni elbírálásra, ezért mégis alkalmazható az Art. 160.§ (4) bekezdés b) pontja, mely szerint a végrehajtási eljárás szünetel, ha a fizetési halasztás, részletfizetés vagy az adótartozás mérséklésére irányuló kérelem tárgyában jogerős döntést még nem hoztak. Helytelen lenne ugyanis az az eljárási

¹⁹¹ A felfüggesztett végrehajtást a felfüggesztést elrendelő bíróság - illetőleg a polgári perrendtartásban vagy más törvényben megállapított más bíróság - intézkedésére lehet tovább folytatni. (Vht. 51.§)

¹⁹² Az adóhatósági iratot kézbesítettnek kell tekinteni, ha a postai kézbesítés második megkísérlését követő öt munkanapon belül a címzett azt nem vette át, és a posta a rá vonatkozó szabályoknak megfelelően az iratot visszaküldte az adóhatóságnak. (Art. 124. § (1) bekezdés)

¹⁹³ A kérelemnek az eljárás folytatására, illetve a végrehajtásra nincs halasztó hatálya. Az adóhatóság a végrehajtási eljárást kérelemre vagy hivatalból a kérelem jogerős elbírálásáig felfüggesztheti, ha a kérelemben előadott tények, körülmények annak elfogadását valószínűsítik. (Art. 124/A.§ (5) bekezdés)

¹⁹⁴ A végrehajtási eljárás szünetel, ha

- a) az adózó kérelmére az adóhatóság fizetési halasztást vagy részletfizetést engedélyezett,
- b) a fizetési halasztás, részletfizetés vagy az adótartozás mérséklésére irányuló kérelem tárgyában jogerős döntést még nem hoztak,
- c) az adózó meghalt, illetőleg megszűnt, az adó megfizetésére határozattal kötelezett személyt megállapító határozat jogerőre emelkedéséig,
- d) az adóhatósági határozat bírósági felülvizsgálata során az első alkalommal előterjesztett végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet jogerősen még nem bírálták el,
- e) külön törvény így rendelkezik.

¹⁹⁵ Art. 161.§ (9) bekezdés

¹⁹⁶ Nem eredményezi a végrehajtási eljárás szünetelését az adózó fizetési könnyítésre vagy adótartozás mérséklésre irányuló kérelmének benyújtása, ha a fizetési könnyítés, illetőleg tartozás mérséklés engedélyezését törvény kizárja.

gyakorlat, amely nem biztosítaná, hogy az ügyfél kérelmét a hatáskörrel rendelkező szerv – azaz a behajtást kérő – bírálja el.

A végrehajtási eljárás szünetel abban az esetben is, ha a kötelezett a kérelmét a hatáskörrel rendelkező végrehajtást kérőhöz nyújtotta be és ezt az adós az adóhatóságnak hitelt érdemlő módon igazolja.

A végrehajtás szünetelésére vonatkozó speciális szabályok miatt a Vht. rendelkezéseinek alkalmazására nincs lehetőség. Hiányolom azonban a Vht. 52.§ c) pontjában¹⁹⁷ megfogalmazott rendelkezéshez hasonló szabályozást az Art.-ból, tekintettel arra, hogy az adók módjára történő behajtás esetén – az Art. 161.§ (3) bekezdése alapján – a behajtási eljárást az adóhatóság csak pontos – szükség esetén kiegészített – adatok alapján indítja meg. Többször előfordult ugyanis a gyakorlatban, hogy a behajtást kérő hiányos adattartalmú megkereséséhez mellékelte a fizetési kötelezettséget előíró határozat egy példányát és a tértivevényt abból a célból, hogy a végrehajtó e mellékletekből „gyűjtse ki” az eljárásához szükséges adatokat (a kötelezett azonosításához szükséges adatok, tartozás pontos összege, jogerőre emelkedés időpontja, teljesítési határidő). Mivel azonban az Art. egyértelműen megfogalmazza, hogy a behajtást kérő *megkeresésében* kell feltüntetni a 161.§ (2) bekezdésében meghatározott adatokat, rendszerint hiánypótlás keretében hívjuk fel a behajtást kérőt az ilyen tartalmú megkeresés pótlására. Előfordul azonban, hogy a felhívásnak a behajtást kérő nem tesz eleget, mellyel lényegében az eljárásban való közreműködést tagadja meg. Ebben az esetben célszerű lenne a Vht. rendelkezéséhez hasonló szabályozásra az adóhatósági eljárásban is illetve az Art. vonatkozó rendelkezéseit a Vht. szabályozását kiterjesztve alkalmazni.

5. Méltányosság

Az Art. 161.§ (9) bekezdésben foglaltak alapján „Az adók módjára behajtandó köztartozásra az adóhatóság fizetési könnyítést¹⁹⁸ nem engedélyezhet, a tartozást nem mérsékelheti”. Ennek oka, hogy az adók módjára behajtandó köztartozásnak a jogosultja a behajtást kérő, akinek a megítélésétől illetve az eljárására irányadó jogszabály rendelkezésétől függ, hogy biztosít illetve biztosíthat-e fizetési kedvezményeket. Ebből következik, hogy bármilyen fizetési könnyítésre vagy mérséklésre irányuló kérelem esetén azt az

---

¹⁹⁷ „A végrehajtás szünetel, ha ...a végrehajtást kérő az eljárásban való közreműködését megtagadta.”

¹⁹⁸ Az Art. 133.§ (1) bekezdése értelmében fizetési könnyítésnek tekinthető a fizetési halasztás és a részletfizetés.

adóhatóságnak az Art. 161.§ (9) bekezdése alapján el kell utasítani¹⁹⁹ és elbírálás végett továbbítani kell a hatáskörrel rendelkező behajtást kérőnek. Ennek következménye, hogy a végrehajtási eljárás a kérelem elbírálásának időtartama alatt szünetel²⁰⁰. A szünetelés hatálya arra az időtartamra terjed ki, amíg a behajtást kérő a szünetelésre okot adó körülmény megszűnéséről nem értesíti az adóhatóságot.

A gyakorlatban különösen a rendőrkapitányságok által kiszabott közigazgatási bírság (objektív felelősség) körében jelent problémát a méltányossági ügyek miatti szünetelés a végrehajtási eljárásban. Fentiek szerint ugyanis a méltányossági kérelmeket az adóhatóság elutasította, és elbírálásra továbbította az illetékes rendőr-főkapitányság felé. Telefonos egyeztetések során azonban kifogásolták adóhatóságunk eljárását tekintettel arra, hogy véleményük szerint a kérelem tárgyában született – adóhatósági – döntés miatt mellőzendő a kérelem áttétele, és további – a behajtást kérő részéről történő – döntés az ügy érdemi elbírálása szempontjából nem szükséges. Ugyanakkor azt gondolom, hogy a behajtást kérő méltányossági eljárását szabályozó törvény vagy egyéb jogszabály felkutatása és ismerete nem az adóhatóság feladata, mint ahogyan döntést sem hozhat helyette és kizárólag csak abban a kérdésben dönthet a végrehajtó, amelyben az Art. kifejezett rendelkezést tartalmaz. A törvény méltányosságot kizáró rendelkezése azonban nem jelentheti azt, hogy a kötelezett ennek ellenére nem részesülhet mégis fizetési kedvezményben egy másik – a követelés jogosultjának eljárását szabályozó – jogszabály alapján.

Példaként említeném az ugyancsak a rendőrkapitányság által kiszabott szabálysértési bírságot, ahol a Szabs.tv. 115.§ (1) bekezdése alapján a pénzbírság, illetőleg az eljárási költség megfizetésére a szabálysértési hatóság, illetőleg a bíróság legfeljebb hat hónapi tartamra részletfizetési kedvezményt vagy halasztást adhat. Újból hangsúlyoznám azonban, hogy e jogszabályhelyek felkutatása nem adóhatósági feladat, azonban e kedvezmény biztosítására kizárólag akkor van lehetősége a behajtást kérőnek, ha az adóhatóság a hozzáérkezett kérelmet továbbítja felé elbírálás végett. Előfordulhat, hogy fizetési könnyítésre és mérséklésre a követelés jogosultjának eljárási jogszabálya sem biztosít lehetőséget, akkor ilyen tartalmú döntését közölnie kell a kötelezettel.

---

¹⁹⁹ Véleményem szerint, ha az adóhatósághoz ilyen tartalmú kérelmet terjeszt elő az adós, abban döntést kell hoznia tekintettel arra, hogy az Art. arra vonatkozóan rendelkezést tartalmaz. Mivel a fizetési könnyítés és mérséklés lehetőségét e törvény kizárja, ezért érdemi vizsgálat nélkül az erre irányuló kérelmet végzésben el kell utasítani, mely ellen önálló fellebbezésnek van helye az Art. 136.§ (3) bekezdés c) pontja alapján. Más lenne a helyzet, ha az Art. nem tartalmazna kifejezett rendelkezést, ilyen esetben – döntés nélkül – hatáskör hiányában a kérelem más szervhez történő áttétele/továbbítása lenne szükséges.

²⁰⁰ Art. 160.§ (4) bekezdés b) pontja

Mivel álláspontunk szerint helyes gyakorlatot folytatunk, amelyen nem kívánunk a jövőben sem változtatni, az érintett rendőr-főkapitányság e kérdés megítélése céljából a Fővárosi Ítéltáblához kíván fordulni²⁰¹.

6. Behajtott összeg elszámolása, átutalása

Az Art. rendelkezést tartalmaz arra az esetre, ha a végrehajtási eljárás eredményre vezetett, vagyis a behajtást kérőt megillető követelés kiegyenlítésre került. Ennek alapján az adóhatóság haladéktalanul átutalja a behajtott összeget a köztartozás jogosultjának.

A települési önkormányzatok a következő alszámlákat nyithatják meg az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII.19.) Korm. rendelet 174.§

- a) (6) bekezdés k) pontja szerint a helyi önkormányzatot megillető²⁰², a (7) bekezdés c)-d) pontjába nem tartozó adók módjára behajtandó köztartozások befizetésére egyéb bevételek elszámolási számlát,
- b) (7) bekezdés d) pontja szerint más szerv által kimutatott adók módjára behajtandó köztartozások – kizárólag az önkormányzatot megillető köztartozások kivételével – befizetésére idegen bevételek elszámolási számlát.

Az egyéb bevételi elszámolási számlán tehát az adóhatóság kizárólag az önkormányzatot 100 %-ban megillető szabálysértési pénz- és helyszíni bírság tartozásból befolyt bevételeket tarthatja nyilván. Az idegen bevételek elszámolási számlán ezzel ellentétben olyan összegeket kezel, melyek 100 %-ban a követelés jogosultját illetik. Ez alól egyetlen kivételt a 410/2007. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján a közlekedési szabályszegések után kiszabott közigazgatási bírság jelent, ahol a tartozásból származó bevétel 25%-a – függetlenül a jogerős kiszabást végző szervtől – az önkormányzatot illeti meg²⁰³.

A települési önkormányzat hatáskörébe tartozó adók és adók módjára behajtandó köztartozások nyilvántartásáról, kezeléséről és elszámolásáról szóló 13/1991. (V. 21.) PM rendelet 12.§-a alapján az adóhatóság az egyéb bevételek elszámolási számlára befolyt

²⁰¹ Az adott ügyben döntésről nincs tudomásunk.

²⁰² „Az önkormányzati költségvetési elszámolási számlára vagy annak alszámlájára érkezett szabálysértési pénz- és helyszíni bírságból származó bevétel 100%-a... – függetlenül a jogerős kiszabást végző szervtől – az önkormányzatot illeti meg.” (2009. évi CXXX. tv. 49.§ (4) bekezdés)

²⁰³ „Az önkormányzati költségvetési elszámolási számlára vagy annak alszámlájára érkezett... a 410/2007. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján a közlekedési szabályszegések után kiszabott közigazgatási bírságból származó bevétel 25%-a – függetlenül a jogerős kiszabást végző szervtől – az önkormányzatot illeti meg.” (2009. évi CXXX. tv. 49.§ (4) bekezdés)

bevételeket az önkormányzat költségvetési elszámolási számlája javára utalja át. Az idegen bevételek elszámolási számlára befolyt, az önkormányzatot megillető bevételeket, az önkormányzat költségvetési elszámolási számlája javára, a nem az önkormányzatot megillető bevételeket a behajtást kérő szerv megfelelő számlájára utalja át. A befolyt befizetések utalásának rendjét és időpontját az államháztartás működési rendjéről szóló kormányrendelet szabályozza, melynek 175.§ (2) bekezdése szerint „Az önkormányzat idegen bevételek elszámolási számlájáról az önkormányzatot megillető bevétel hó végén rendelkezésre álló összegét a tárgyhónapot követő hónap 10-éig kell az önkormányzat költségvetési elszámolási számlájára átutalni. A nem az önkormányzatot megillető bevételt szükség szerint, de legkésőbb a hó végén rendelkezésre álló összeget a tárgyhót követő 10-éig kell a behajtást kérő szerv megfelelő számlájára átutalni.”

A kormányrendelet mint speciális szabály tehát az Art. átutalásra vonatkozó rendelkezését pontosítja. A behajtott összeget ennek alapján haladéktalanul, de legkésőbb a tárgyhót követő 10-éig kell a behajtást kérő szerv megfelelő számlájára átutalni. Az idegen bevételi számlán kivételként említett közigazgatási bírság esetén a végrehajtnak a behajtott összeget meg kell osztania, melyből 25 %-ot a tárgyhónapot követő hónap 10-éig kell az önkormányzat költségvetési elszámolási számlájára átutalni, 75 % pedig a behajtást kérőt illeti haladéktalanul, de legkésőbb a tárgyhót követő 10-éig.

A közigazgatási bírság behajtása során az adóhatóságnak rendkívüli körülménnyel kell eljárni, mivel a megosztást kizárólag a 410/2007. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján a közlekedési szabályszegések után kiszabott közigazgatási bírság esetén kell alkalmaznia. A gyakorlatban a behajtást kérő nem minden esetben tünteti fel a megkeresésben, hogy a behajtott összeg 75 %-át kéri átutalni, vagyis előfordulhat, hogy e lényeges információról – tekintve, hogy a megkeresésnek nem kötelező tartalmi eleme – hallgat (megtévesztő módon a 100 %-át sem kéri). A végrehajtó tehát nem hagyatkozhat a behajtást kérő megkeresésére e tekintetben, minden esetben célszerű vizsgálni, hogy a közigazgatási bírság kiszabására milyen jogszabály alapján került sor. Csak abban az esetben utalható a behajtott összeg 100 %-a, ha kiszabására nem a 410/2007. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján került sor.

Az Art. 43.§ (3) bekezdése szerint „Ha az adóhatóságnál az adótartozást az adózó csak részben egyenlíti ki, az adónkénti befizetést az esedékesség sorrendjében, ha az adótartozást az adóhatóság hajtja be, a végrehajtott összeget az adók esedékességének sorrendjében, azonos esedékességű adóknál a tartozás arányában kell elszámolni”. Az Art. 161.§ (7) bekezdésének második mondatában foglaltak alapján az adóhatóság a bevételt a különböző

tartozások arányában számolja el, és utalja át a megkereső hatóságnak. Erre abban az esetben kerülhet sor, ha a behajtott összeg nem nyújt fedezetet a kötelezett valamennyi tartozására.

Az adók módjára történő behajtás során tehát nem az esedékesség, hanem az arányosság elve érvényesül. Az önkormányzati adóhatóság számára talán ez a rendelkezés jelent leginkább problémát, melynek több oka van. Egyrészt a végrehajtás során az adóhatóság két számlán (egyéb és idegen bevétel) tartja nyilván a behajtandó tartozásokat, másrészt a számlákon külön-külön több tartozás is megjelenhet²⁰⁴. Tovább nehezítheti a rendelkezés végrehajtását a behajtott összeg nagysága, mivel hatósági átutalási megbízás esetén előfordult a gyakorlatban az 1 forint összegű átutalás is. Nem szükséges azonban még ennyire szélsőséges esetet sem említeni ahhoz, hogy megoldhatatlan problémaként jelentkezzen az arányos elszámolás a végrehajtó eljárása során különösen, ha a megosztás szabályaira is tekintettel kell lennie.

E rendelkezés hatályon kívül helyezését indokolja továbbá, hogy az egyes köztartozások vonatkozásában eltérően alakul a végrehajtáshoz való jog elévülése, melyről egyaránt rendelkezhet külön jogszabály és – ennek hiányában – az Art. is. Elhúzódó végrehajtási ügyben ezért előfordulhat, hogy az arányosítás akadályos lehet a rövidebb elévülési idővel rendelkező helyszíni bírság behajtásának szemben a közigazgatási bírsággal, mivel utóbbira az Art. szabályai irányadóak. A Szabs. tv. 26.§ (3) bekezdése szerint szabálysértési és helyszíni bírság esetében „A határozat jogerőre emelkedésétől számított két év elteltével végrehajtásnak nincs helye”, míg közigazgatási bírság vonatkozásában nincs speciális szabály ezért az Art. elévülésre irányadó rendelkezéseit²⁰⁵ kell alkalmazni, mely szerint „Az adótartozás végrehajtásához ... való jog az esedékesség naptári évének az utolsó napjától számított 5 év elteltével évül el. Amennyiben az adóhatóság végrehajtási cselekményt fogantatosított, az elévülés 6 hónappal meghosszabbodik”.²⁰⁶

Célszerűtlennek és a gyakorlatban alkalmazhatatlannak tartom tehát a befolyt összeg arányos elszámolására vonatkozó szabályt. Véleményem szerint indokoltabb lenne figyelembe venni a végrehajtáshoz való jog elévülését, de átláthatóbb és végrehajthatóbb az esedékesség szerinti elszámolás is – tekintettel arra, hogy az ONKA program sem teszi lehetővé az arányos elszámoláshoz igazodó nyilvántartást, így a végrehajtó részéről további –

---

²⁰⁴ A gyakorlatomban előfordult, hogy egy kötelezett terhére az egyéb és idegen bevételi számlán együttesen, egyidejűleg nyolc behajtandó köztartozásra vezettünk végrehajtást.

²⁰⁵ Art. 164.§ (6) bekezdés

²⁰⁶ Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az adók módjára behajtandó köztartozás végrehajtásához való jog elévülésére a (6) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni. (Art. 164.§ (8) bekezdés)

többletfeladatot jelentő – nyilvántartás vezetése szükséges a fennálló tartozás összegének meghatározásához.

Kérdésként merülhet fel továbbá, hogy kit illet az adóhatóság által *behajtott* tartozás, ha időközben az adós azt a *behajtást kérő felé is* megfizette, amely azonban a változásról elmulasztotta a végrehajtót értesíteni. Vajon tekintettel kell-e lenni a megfizetés időpontjára? Különösen abban az esetben lehet jelentősége e kérdésnek, amikor az önkormányzati adóhatóságot 100 %-ban (szabálysértési pénz illetve helyszíni bírság) illetve 25 %-ban megillető (közigazgatási bírság) bevételek esetében merül fel.

Véleményem szerint ebben az esetben a Vht. 40.§ (2) bekezdése tekinthető irányadónak, mely szerint „A végrehajtást kérő felelős a bejelentés elmulasztásából eredő költségért és kárért, valamint a 34.§ (5) bekezdésében említett összegek meg nem fizetéséért”. A behajtást kérő értesítési kötelezettségét az Art. 161.§ (4) bekezdése²⁰⁷ szabályozza. Ennek elmulasztása esetén kárfelelőssége a Ptk. 339.§ (1) bekezdése²⁰⁸ szerint alakul speciális tényállás hiányában.

Összegezve, a végrehajtó az általa behajtott összeget illetve annak meghatározott részét – a behajtást kérő mulasztása esetén – megtarthatja és a végrehajtást kérő lesz köteles az adós által megfizetett tartozást visszatéríteni.

7. A végrehajtás költsége

A végrehajtási eljárás során felmerült költségek tekintetében a Vht. és az Art. is hasonlóan rendelkezik abban az értelemben, hogy a végrehajtási költségek mindkét eljárásban az adóst terhelik. Lényeges különbség azonban, hogy a bírósági végrehajtásban az eljárás megindításának mintegy előfeltétele e költségek végrehajtást kérő általi megelőlegezése²⁰⁹, az adók módjára történő behajtás során viszont nem érvényesül ilyen rendelkezés. Az adóvégrehajtásban kizárólag akkor kerül sor a költségelőlegezésre, ha az alkalmazott becsüs díjazása, szállítási, tárolási, értékesítési és egyéb költség vonatkozásában merül fel. A végrehajtási költségek jogcímeit²¹⁰ példálózó jelleggel sorolja fel az Art., azonban a

²⁰⁷ A megkeresést követő változásról a behajtást kérő az adóhatóságot haladéktalanul értesíteni köteles.

²⁰⁸ Aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

²⁰⁹ A végrehajtás során felmerülő költséget – ha a törvény másképpen nem rendelkezik – a végrehajtást kérő előlegezi, és az adós viseli. (Vht. 34.§ (1) bekezdés)

²¹⁰ A végrehajtással kapcsolatban felmerült költség, így különösen az alkalmazott becsüs díjazása, a szállítási, tárolási, értékesítési és egyéb költség az adózót, illetve az adók módjára behajtható köztartozás fizetésére kötelezettet terheli. (Art. 163.§ (1) bekezdés)

végrehajtó levelezésével, helyszíni eljárásával összefüggésben felmerült költségeket az adósnak nem kell megtéríteni illetve a behajtást kérőnek sem kell előlegezni. Ennek oka, hogy az eljárás lefolytatásával felmerült ilyen költségek nehezen számszerűsíthetőek, ezért jellemzően az államot terhelik.²¹¹

Az adóhatóság a felmerült költségekről végzést hoz, amelynek összege ingó- és ingatlan-végrehajtás esetén nem lehet kevesebb 5000 forintnál.²¹² E végzés a köztartozás kötelezettjét terheli, azonban az ingó- és ingatlan-végrehajtás tekintetében lényegében költségminimumot alkalmazva az 5000 forint összeg akkor is terheli, ha ettől ténylegesen kevesebb merült fel az eljárás során, illetve a foglalás a nyilvántartás adatai alapján történt. Speciális szabály érvényesül azonban, ha az adók módjára történő behajtás során felmerült költség nem került kiegyenlítésre, ugyanis az Art. 161.§ (5) bekezdése értelmében a ki nem egyenlített költségeket az adóhatóság állapítja meg, melyet az adóhatóság és a behajtást kérők követelésarányosan viselnek. Véleményem szerint azonban követelésarányos költségviselésre – a szakirodalom²¹³ álláspontjával ellentétben – nem csak abban az esetben kerülhet sor az adóhatóság és a behajtást kérő között, ha a végrehajtás során egyéb, az önkormányzati adóhatóság kezelésében lévő adó végrehajtására is sor került. Ugyanis az adóhatóság által – a végrehajtással kapcsolatban felmerült költségről – hozott végzéssel egyidejűleg a kimutatott összeg mint megelőlegezett költség kerül előírásra a nyilvántartásban, vagyis az önkormányzati adóhatóságnak is követelése keletkezik (minimálisan 5000 forint) az adóssal szemben. A helyes értelmezése tehát szerintem a követelésarányos költségviselésnek, ha e meg nem térült összeget állítjuk szembe a behajtást kérő által kimutatott köztartozás összegével és így állapítjuk meg a költségviselés arányát.

A ki nem egyenlített költségeket az eljárás végén állapítja meg az adóhatóság. Az adóhatóság az Art. 161.§ (5) bekezdése alapján először – határidő tűzésével – felszólítja a behajtást kérőt a teljesítésre, majd eredménytelen felszólítást követően határozattal kötelezi a költségek megfizetésére, mely határozat az adóigazgatási eljárásban végrehajtható okiratnak minősül.

---

²¹¹ Blumenfeld – Dombi – Juhász: i.m. 39.o.

²¹² Art. 163.§ (2) bekezdés

²¹³ Blumenfeld – Dombi – Juhász: i.m. 40.o.

8. Végrehajtáshoz való elévülése

Az elévülés sajátossága, hogy valamely jogviszonyból származó igény meghatározott idő elteltével állami kényszer útján már nem érvényesíthető, az adóhatóság végrehajtási cselekményt nem foganatosíthat. Ebből következik azonban, hogy az önkéntes teljesítésnek nincs akadálya, az nem jár azzal a következménnyel, hogy jogalap nélküli gazdagodás címén visszakövetelhető a megfizetett összeg.²¹⁴ Az adók módjára behajtandó tartozások esetén is az adótartozásra²¹⁵ vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.²¹⁶ Eszerint az adótartozás végrehajtásához, a költségvetési támogatás kiutalásához való jog az esedékesség naptári évének az utolsó napjától számított 5 év elteltével évül el. Amennyiben az adóhatóság végrehajtási cselekményt foganatosított, az elévülés 6 hónappal meghosszabbodik. Az elévülés kezdete ennek alapján az esedékesség évének utolsó napja. Lényeges megjegyezni azonban, hogy kizárólag a végrehajtási cselekmény foganatosítása jár azzal a következménnyel, hogy az elévülést 6 hónappal meghosszabbítja. Ezt azért fontos kiemelni, mert sok esetben a végrehajtó „csak” felhívást küld az adós számára, amely azonban nem minősül végrehajtási cselekménynek, így az elévülés szempontjából sem bír relevanciával.

Az Art. 164.§ (6) bekezdése az elévülés tekintetében csak abban az esetben irányadó, ha jogszabály másként nem rendelkezik. Korábban már utaltam rá, hogy például a szabálysértési pénz- és helyszíni bírság vonatkozásában igen rövid elévülési időt biztosít a törvény, vagyis „A határozat jogerőre emelkedésétől számított két év elteltével végrehajtásnak nincs helye”.²¹⁷

Az eljárás során a végrehajtás felfüggesztésére és a szünetelés megállapítására is sor kerülhet, ezek egyike sem vezethet azonban a követelés végrehajtásához való jog elévüléséhez. Az Art. ennek megfelelően rendelkezik az elévülés nyugvásának eseteiről.²¹⁸

A gyakorlatban a végrehajtó számára leginkább az jelent problémát, hogy az Art. nem határozza meg egyértelműen, hogy a behajtást kérő az elévülési időn belül többször keresheti-

²¹⁴ dr.Kovács Ferenc: *Az elévülésről*. ADÓ PÉNZÜGYI ÉS ADÓIRÁNYÍTÁSI SZAKLAP XXIII. évfolyam 2009/9.szám 26.o.

²¹⁵ Art. 164.§ (6) bekezdés

²¹⁶ Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az adók módjára behajtandó köztartozás végrehajtásához való jog elévülésére a (6) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni. (Art. 164.§ (8) bekezdés)

²¹⁷ Szabs.tv. 26.§ (3) bekezdés

²¹⁸ Nyugszik az elévülés a végrehajtási eljárás felfüggesztésének és szünetelésének, az adózó vagyonának egészére elrendelt bünygi zárlatnak, továbbá törvényben biztosított fizetési kedvezménynek vagy feltételhez kötött adómentességnek az időtartama alatt. A jelzálogjog bejegyzése az elévülés nyugvása szempontjából a végrehajtási eljárás felfüggesztésével esik egy tekintet alá. (Art. 164.§ (7) bekezdés)

e meg az adóhatóságot vagy a megkeresés alapján a végrehajtó az elévülési időn belül folyamatosan foganatosíthat végrehajtási cselekményeket. Ha ez utóbbi eset tekinthető a törvény helyes értelmezésének akkor a tartalmi elemek vonatkozásában lenne szükséges az Art. módosítása, mivel a végrehajtó számára nehézséget jelent, hogy az egyes köztartozások vonatkozásában helyesen állapítsa meg a végrehajtáshoz való jog elévülésének idejét, felkutassa azt a jogszabályt, amely erre irányadó rendelkezést tartalmaz. Az elévülést szabályozó jogszabályhely hiányában pedig esetlegessé válhat a helyes elévülési idő megállapítása az egyes önkormányzati adóhatóságoknál.

Ellenkező esetben viszont a megkeresés időbeli hatálya vonatkozásában szükséges a rendelkezést pontosítani. Eredménytelen végrehajtási cselekmények esetén azokat kell-e ismételni, illetve az elévülési időn belül is befejezhető-e a végrehajtási eljárás²¹⁹. A jelenlegi gyakorlat szerint ugyanis – különösen a közigazgatási bírságok esetében – a behajtást kérő ragaszkodik ahhoz, hogy a végrehajtás folyamatos legyen, figyelmen kívül hagyva az önkormányzati adóhatóságot terhelő – másra át nem hárítható – költségeket.

III. Jogorvoslatok a végrehajtásban

Végrehajtás foganatosításával kapcsolatos jogorvoslati rendelkezéseket a Vht. és az Art. is tartalmaz, ezért az önkormányzati adóhatóság eljárása során ez utóbbi – mint speciális szabályt tartalmazó törvény – tekintendő elsősorban irányadónak. Ennek alapján az adóhatóság által hozott végzések, továbbá a végrehajtó törvénysértő intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása ellen végrehajtási kifogás terjeszthető elő. Az Art. által nevesített esetekben azonban végzések ellen is helye lehet önálló fellebbezésnek. A végrehajtásban hozott döntések határozat formájában akkor születnek, ha fizetési kötelezettséget állapít meg a végrehajtó, mely ellen – mint érdemi döntés – fellebbezés nyújtható be.

Az igényper kifejezetten a foglaláshoz kapcsolódó bírósági jogorvoslati lehetőség, mely a végrehajtás során lefoglalt vagyontárgynak a foglalás alóli feloldása iránt indítható. Az igényperre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni azonban a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt több számlatulajdonos tulajdonában álló számlán kezelt pénzösszeg végrehajtás alá

---

²¹⁹ Az Art. 161.§ (9) bekezdése ugyan kizárja e tartozások vonatkozásában a behajthatatlannak minősítést egy kivétellel (szabálysértési helyszíni bírság), azonban a felmerült problémára ez a rendelkezés nem nyújt megoldást.

vonása esetén is, mivel a nem adós számlatulajdonos ily módon követelheti a számláról leemelt, őt illető pénzösszeg visszafizetését.

1. Végrehajtási kifogás

A végrehajtási kifogás a behajtás során igénybe vehető speciális jogorvoslat.²²⁰ A végrehajtási eljárásban végrehajtható okiraton (behajtást kérő megkeresése) alapuló kötelezettségek behajtása történik, vagyis a követelések jogalapjának vitatására már nem kerülhet sor. Ennek oka, hogy arra vonatkozóan a jogorvoslat az alapeljárásban már biztosított volt. A fellebbezés szabályaihoz képest a végrehajtási kifogás így gyorsabb eljárást tesz lehetővé.

Az Art. 159.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján „A végrehajtás során az adóhatóság által hozott végzések, illetőleg az adóvégrehajtó (ideértve az adóhatóság megbízásából eljáró bírósági végrehajtót is) törvénysértő intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása ellen az adós, a behajtást kérő, illetőleg az, akinek a végrehajtás jogát vagy jogos érdekét sérti - a sérelmezett intézkedés vagy annak elmaradásának tudomására jutásától számított 8 napon belül - a végrehajtást foganatosító elsőfokú adóhatóságnál végrehajtási kifogást terjeszthet elő. Az ok bekövetkeztétől számított 6 hónap elteltével igazolásnak helye nincs, a benyújtott végrehajtási kifogást a felettes szerv érdemi vizsgálat nélkül utasítja el.”

A végrehajtási kifogásra vonatkozóan az Art. tehát meghatározza:

- mely döntés, intézkedés és mulasztás ellen terjeszthető elő (az adóhatóság által hozott végzések, az adóvégrehajtó törvénysértő intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása ellen);
- az előterjesztésre jogosultak körét (az adós, a behajtást kérő, illetőleg az, akinek a végrehajtás jogát vagy jogos érdekét sérti);
- az előterjesztés szubjektív (a sérelmezett intézkedés vagy annak elmaradásának tudomására jutásától számított 8 napon belül) és objektív (az ok bekövetkeztétől számított 6 hónap elteltével igazolásnak helye nincs) határidejét.

---

²²⁰ dr.Kovács Attila: *Jogorvoslatok az önkormányzati adóigazgatásban.* ADÓ PÉNZÜGYI ÉS ADÓIRÁNYÍTÁSI SZAKLAP XXII. évfolyam 2008/5-6.szám 94.o.

Fentiek alapján az Art. 150.§ (1) bekezdésében²²¹ a végrehajtó számára biztosított önkéntes teljesítésre irányuló felhívás – tekintettel arra, hogy e felhívás csupán lehetősége az adóhatóságnak – ellen előterjesztett beadvány nem tekinthető végrehajtási kifogásnak, így azt az adóhatóságnak érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítania.

Az Art. 159.§ (2) bekezdése²²² meghatározza, hogy a benyújtott végrehajtási kifogást mely szervnek, milyen határidőn belül kell elbírálnia. Ennek értelmében a végrehajtást foganatosító adóhatóság a hozzá benyújtott végrehajtási kifogást 8 napon belül a felettes adóhatósághoz²²³ felterjeszti, mely arról 15 napon belül dönt (a megtámadott intézkedést helybenhagyja, megváltoztatja, megsemmisíti vagy az adóvégrehajtót az elmulasztott intézkedés megtételére kötelezi határidő tűzésével). Kivételként határozza meg az Art., amikor az adóhatóság a kifogásban foglaltakat maradéktalanul elfogadja, erről azonban az adóst tájékoztatnia kell.

Az előterjesztett végrehajtási kifogás végrehajtási cselekményre gyakorolt halasztó hatályával kapcsolatban az egyes szakirodalmak eltérően foglalnak állást, mely a törvényhely gyakorlati alkalmazását nehezíti. Az Art. 159.§ (3) bekezdése alapján „A végrehajtási kifogásnak – az ismételt, illetőleg az árverés kitűzését követően benyújtott, az árverés kitűzésének jogszerűségét nem vitató végrehajtási kifogás kivételével – a további végrehajtási cselekményekre halasztó hatálya van.” Az eltérő álláspontokat a „további” kifejezés okozza.

Az egyik²²⁴ álláspont szerint ugyanis az adóvégrehajtó nem folytathat jogszerűen végrehajtási cselekményt addig, amíg az előterjesztett végrehajtási kifogás tárgyában hozott döntés jogerőre nem emelkedett. Értelmezésem szerint ebben az esetben a kifogással érintett letiltást vagy a hatósági átutalási megbízást is vissza kell vonnia a végrehajtónak. A másik álláspont²²⁵ szerint azonban a végrehajtási kifogással támadott döntés, intézkedés vonatkozásában nem érvényesül a halasztó hatály, hanem kizárólag a további (=következő) végrehajtási cselekmények esetén. Ha tehát a végrehajtó hatósági átutalási megbízást nyújtott

²²¹ Az adóhatóság az adótartozás megfizetésére az adózót, a 35. § (2) bekezdése szerint az adó megfizetésére kötelezett személyt (a továbbiakban együtt: adós) felhívhatja, eredménytelen felhívás esetén a végrehajtást megindítja. A végrehajtási eljárás a végrehajtási cselekmény foganatosításával indul.

²²² A végrehajtást foganatosító adóhatóság a benyújtott végrehajtási kifogást az ügy összes iratával együtt 8 napon belül felterjeszti a felettes adóhatósághoz, kivéve, ha a végrehajtást foganatosító adóhatóság a kifogásban foglaltakat maradéktalanul elfogadja és erről a benyújtót tájékoztatja. A végrehajtási kifogásról a végrehajtást foganatosító adóhatóság felettes szerve 15 napon belül dönt. A megtámadott intézkedést helybenhagyja, megváltoztatja, megsemmisíti vagy az adóvégrehajtót az elmulasztott intézkedés megtételére kötelezi határidő tűzésével.

²²³ 214/2010. (VII.9.) Korm. rendelet alapján 2010.szeptember 1. napjától a megyei közigazgatási hivatalok

²²⁴ dr.Kovács Attila: i.m. 95.o.

²²⁵ Blumenfeld – Dombi – Juhász: i.m. 35.o.

be egy pénzforgalmi szolgáltatóhoz, akkor a továbbiakban – a végrehajtási kifogás elbírálásáig – a munkáltatónál munkabérből történő letiltás már nem kezdeményezhető.

Az Art. e törvényhelyhez kapcsolódó indokolása szerint az előterjesztett kifogás nem hatálytalanítja a végrehajtási cselekményt, az a soron következő végrehajtási cselekmény vonatkozásában bír halasztó hatállyal. A halasztó hatályt az ingóság lefoglalásával példázza, mely szerint a lefoglalt ingóság a foglalás hatálya alatt marad, azonban a kifogás elbírálásáig nem lehet *elszállítani vagy értékesíteni*.

Az Art. indokolása – a felhozott példa alapján – végrehajtási cselekménynek tekinti az elszállítást és az értékesítést is, amely ellentmond a törvény 150.§ (1) bekezdése második mondatának, mely szerint „A végrehajtási eljárás a végrehajtási cselekmény foganatosításával indul.”. Ha tehát az elszállítás vagy értékesítés végrehajtási cselekménynek minősülne, akkor ezek foganatosításával is indulhatna a végrehajtási eljárás, amelyről természetesen nem lehet szó. Ennek alapján az Art-ban végrehajtási cselekménynek tekinthető különösen a végrehajtási átvezetés, a hatósági átutalási megbízás, letiltás, ingófoglalás és ingatlan-végrehajtás. A példaként felhozott ingófoglalás esetén tehát az egyéb végrehajtási cselekmények (például hatósági átutalási megbízás, ingatlan-végrehajtás) vonatkozásában érvényesül a halasztó hatály.

Bár a jogalkotó célja feltehetően az volt, hogy ismétlődő kifogással az adós ne akadályozhassa a tartozás mielőbbi kiegyenlítését, a gyakorlatban mégis célszerűbbnek tartom az előbbi álláspontnak megfelelően „szüneteltetni” az eljárást a kifogás elbírálásáig. Amennyiben a kifogás benyújtásáig a tartozás nem került kiegyenlítésre például hatósági átutalási megbízással vagy munkabérből történő levonással, azokat a végrehajtó visszavonhatja. Előfordulhat azonban, hogy a tartozás – a kifogás benyújtását megelőzően – kiegyenlítésre került, ilyen esetben az esetleges visszautalásáról már az elbírálást követően célszerű rendelkezni.

Véleményemet felettes szerv döntésével támasztanám alá, amelyben e szerv a letiltási rendelvénnyel megsemmisítése mellett az adós által előterjesztett végrehajtási kifogásnak helyt adott a megkeresés – mint végrehajtható okirat – tartalmi hiányosságaira tekintettel. Az adós a hulladékkezelési díjhátralék összegét vitatta, a felettes szerv azonban a behajtást kérő megkeresésének hiányosságaira tekintettel semmisítette meg a letiltási rendelvényt. A végrehajtási kifogást ugyanis az ügy összes iratával együtt kell felterjeszteni, így a felettes szerv az ügy egészét vizsgálja, nem kérelemhez kötötten dönt. Az indokolás szerint a végrehajtás jogszerűségének alapfeltétele, hogy az Art. 161.§ (2) bekezdése szerinti adatokat a megkeresés tartalmazza. Amennyiben a megkeresés e törvényhelyben foglalt feltételeknek

maradéktalanul nem felel meg, az a behajtás megindításának akadályát jelenti, mivel az Art. 161.§ (3) bekezdése szerint a behajtási eljárást az adóhatóság csak pontos – szükség esetén kiegészített – adatok alapján indítja meg.

A végrehajtási kifogás elbírálásáig tehát egyfajta bizonytalan helyzet áll fenn. Tekintettel arra, hogy a bírósági végrehajtás mint vagyoni végrehajtás az adós vagyoni jogait korlátozza, és a jogorvoslatok az adott döntés, intézkedés megváltoztatására irányulnak célszerű, ha ahhoz a jogorvoslat előterjesztése után – annak elbírálásáig – jogkövetkezmények már nem fűződnek.

Lényegesen egyértelműbben rendelkezik a végrehajtási kifogás halasztó hatályával kapcsolatban az Art. 155.§ (3) bekezdésének második mondata, mely főszabály alóli kivételként fogalmazza meg, hogy „A végrehajtási jog bejegyzése érdekében tett intézkedés ellen benyújtott végrehajtási kifogásnak a megkeresés alapján teendő ingatlanügyi hatósági intézkedésre halasztó hatálya nincs.”. Ennek értelmében, ha az adós a végrehajtási jog bejegyzése iránti intézkedéssel szemben végrehajtási kifogást terjesztett elő, az nem jelenti a végrehajtási jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésének akadályát, vagyis az erre irányuló intézkedést nem kell az adóhatóságnak visszavonnia.

2. Fellebbezés

A döntések (határozat, végzés)²²⁶ közül a végrehajtási eljárásban a végrehajtó által hozott végzés ellen végrehajtási kifogás terjeszthető elő. Az Art. nevesít azonban olyan eseteket, amikor végzéssel szemben is önálló fellebbezésnek van helye²²⁷. Amennyiben azonban a végrehajtási eljárásban a végrehajtó érdemi döntést hoz (például fizetési kötelezettséget állapít meg), arról határozat formájában kell rendelkezni és – mint érdemi döntés – ellene fellebbezés nyújtható be.²²⁸

2.1. Végzésekkel szemben előterjeszthető fellebbezés

Önálló fellebbezésnek van helye a végrehajtási eljárásban az első fokon hozott,

- a) az eljárást felfüggesztő,

²²⁶ Az adóhatóság az adóügy érdemében határozattal, az eljárás során eldöntendő egyéb kérdésben végzéssel dönt. Az adóügy érdeméhez tartozik minden, az adókötelezettséget érintő, az adózó, az adó megfizetésére kötelezett személy jogát, kötelezettségét megállapító döntés. (Art. 123.§)

²²⁷ Art. 136.§ (3) bekezdés

²²⁸ Az adózó az ügy érdemében hozott első fokú határozat ellen fellebbezhet. (Art. 136.§ (1) bekezdés)

- b) az eljárást megszüntető (teljesítés esetén például ingófogalás foganatosításánál),
- c) a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító (fizetési könnyítés),
- d) a visszatartási jog gyakorlásáról hozott (állami adóhatóság),
- e) a végrehajtási kifogást elbíráló (közigazgatási hivatal),
- f) az eljárási költség viselésének kérdésében hozott, valamint
- g) a kézbesítési vélelem megdöntése tárgyában hozott elutasító végzés ellen.

Példaként említem az Észak-magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal 2007. évben hozott, végrehajtási kifogást elbíráló döntését.

A Hortobágymenti Vízgazdálkodási Társulat a magánszemély adós terhére érdekeltségi hozzájárulás tartozást mutatott ki, mely adók módjára behajtandó köztartozásnak minősült. A végrehajtási cselekmények foganatosítása előtt az adóhatóság értesítette az adóst a behajtási kezdeményezésről és 8 napos határidő tűzésével lehetőséget biztosított a tartozás megfizetésére. Mivel e felhívás eredményre nem vezetett, letiltás kibocsátásával a munkabér került végrehajtás alá vonásra, azonban az iratok – mind az adós, mind a munkáltató részéről – „nem kereste” jelzéssel érkeztek vissza az adóhatósághoz. Bár ilyen esetben lehetőséget nyújt az Art. kézbesítési vélelem megállapítására és a munkáltató is szankcionálható a végrehajtási eljárás akadályozása miatt, azonban célszerűbb helyette egyéb végrehajtási cselekményt foganatosítani és elsősorban a fizetésre kötelezettől behajtani a tartozást. Adott esetben az egyik pénzügyintézethez azonnali beszedési megbízás (inkasszó) került benyújtásra, ahol devizaszámláról került levonásra a tartozásnak megfelelő összeg.

Az adós végrehajtási kifogást terjesztett elő a felettes adóhatóságnál, melyben sérelmezte a végrehajtó eljárását, nevezetesen a devizaszámlára vezetett végrehajtást. E kifogást a felettes adóhatóság elutasította azzal, hogy a végrehajtó eljárása adójogi szempontból a jogszabályi előírásoknak megfelelt és az azonnali beszedési megbízást²²⁹ mint végrehajtási cselekményt helybenhagyta, mivel a pénzügyintézetre vonatkozó Vht. rendelkezések betartásának vizsgálata (sorrendiség betartása) nem adóhatósági feladatkör. E döntés ellen az adós a Pénzügyminisztérium Illetékek és Önkormányzati Adók Főosztályához fellebbezést nyújtott be. Az adós fellebbezésében alapvetően megismételte a végrehajtási kifogásban előadottakat.

A jogeset kapcsán kifejezetten vizsgálták, hogy az eljárás végrehajtható okiraton alapult-e, a foganatosított végrehajtási cselekmény és a végrehajtó eljárása jogszerű volt-e. A

---

²²⁹ A hatósági átutalási megbízás 2009. november 1-je előtti megnevezése.

Pénzügyminisztérium az Észak-magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal végzését helybenhagyta és megállapította, hogy az önkormányzati adóhatóság végrehajtási cselekménye, valamint a másodfokú adóhatóság által első fokon hozott, végrehajtási kifogást elbíráló végzés a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelt, azaz a végrehajtási kifogás elutasítása jogszerű volt. Indokolása alapvetően megegyezett a másodfokú adóhatóság által tett megállapításokkal.

2.2. Határozatokkal szemben előterjeszhető fellebbezés

A végrehajtási eljárásban – mint ahogyan azt már fentebb is jeleztem – az Art. által meghatározott esetekben az adóhatóság határozat formájában hozza meg döntését, mely érdemi döntésnek minősül, így azzal szemben fellebbezés terjeszhető elő.²³⁰ E határozatok fizetési kötelezettséget keletkeztetnek jellemzően azok számára, akiknek felelőssége származékos, vagyis olyan tartozásokért kell helytállniuk, melyek megfizetése eredetileg az adóst terhelte.

Ennek alapján határozatban – mellyel szemben fellebbezésnek van helye – kell megállapítani:

- a) az Art. 153.§-a alapján a hatósági átutalási megbízással valamint a munkabérre vezetett letiltással kapcsolatos – kötelezettségét elmulasztó pénzforgalmi szolgáltató valamint munkáltató – helytállási kötelezettségét;
- b) az Art. 156.§ (4) bekezdése alapján a vételár-különbözet megfizetésére történő kötelezést;
- c) az Art. 161.§ (5) bekezdése alapján a behajtást kérő felelősségét a meg nem térített végrehajtási költségért;
- d) az Art. 172.§ (1) bekezdés 1) pontja alapján – végrehajtási eljárás akadályozása esetén – a mulasztási bírságot.

Az a) és b) pontok esetében quasi mögöttes felelősség érvényesül, mely a végrehajtási eljárás során érvényesülő speciális felelősségi rendszer. Nem a tartozás jogcíméhez, hanem a végrehajtási cselekmények foganatosítása során előforduló mulasztáshoz kapcsolódik.²³¹

A fellebbezést a határozat (végzés) közlésétől számított 15 napon belül lehet előterjeszteni.²³² A fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőn belül a fellebbezési jogáról

²³⁰ Az adózó az ügy érdemében hozott első fokú határozat ellen fellebbezhet. (Art. 136.§ (1) bekezdés)

²³¹ Blumenfeld – Dombi – Juhász: i.m. 88.o.

²³² Art. 136.§ (4) bekezdés

lemondhat, azonban a lemondást tartalmazó nyilatkozat nem vonható vissza. Amennyiben a fellebbezés előterjesztésére jogosult a fellebbezést az arra biztosított határidőn túl nyújtja be az adóhatósághoz, az felügyeleti intézkedés iránti kérelemként kerül elbírálásra.

3. Igényszer

E jogorvoslati lehetőség a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 371-383.§-aiban került szabályozásra.

Aki a lefoglalt vagyontárgyra tulajdonjoga vagy más olyan joga alapján tart igényt, amely a végrehajtás során történő értékesítésnek akadálya, a vagyontárgynak a foglalás alóli feloldása iránt végrehajtási igényperrel indíthat a végrehajtást kérő ellen. Ennek értelmében az igényper célja a végrehajtás során lefoglalt vagyontárgyak tulajdoni viszonyainak tisztázása.

A végrehajtási igényper lehetősége több végrehajtási cselekmény vonatkozásában is megjelenhet, például:

- a) hatósági átutalási megbízás – több számlatulajdonos esetén (Vht. 79/C.§ (3) bekezdés)²³³
- b) ingófoglalás (Vht. 86.§ (3) bekezdés)²³⁴
- c) ingatlan-végrehajtás (Vht. 138.§ (5) bekezdés)²³⁵

A Legfelsőbb Bíróság – az opciós joggal kapcsolatban jogértelmezési iránymutatást nyújtva – végrehajtási igényperben, felülvizsgálati jogkörében eljárva kimondta²³⁶, hogy nem szerez tulajdonjogot a gépjárművön az a pénzüintézet, mely tulajdonszerzését – egy, a kölcsönszerződés részét képező – a végrehajtási eljárás megindításához mint feltételhez kötött adásvételi szerződésre alapítja²³⁷. Az ítélet indokolásában a Legfelsőbb Bíróság a Vht. 104.§ (3) bekezdésére hivatkozik, mely szerint a lefoglalt ingóságon elidegenítési és terhelési tilalom áll fenn. E tilalom az ítélet szerint is a lefoglalás tényével áll be.

²³³ A nem adós számlatulajdonos a végrehajtást kérő ellen az igényperre vonatkozó szabályok szerint perrel indíthat a végrehajtást foganatosító hatóság rendelkezése alapján a számláról leemelt, őt illető pénzüösszegek visszafizetése iránt.

²³⁴ A házassági életközösség tartama alatt a házastársaknak vagy bármelyiküknek a vagyontárgyát bármelyik házastárs ellen külön vezetett végrehajtás során is le lehet foglalni. Nincs helye a foglalásnak, ha az a házastárs, aki ellen a végrehajtás nem irányul, kétséget kizáróan igazolja, hogy a szóban levő vagyontárgy nem a házastársi vagyontörszösséghez, hanem az ő különvagyonához tartozik.

²³⁵ Halasztó hatályú igényper indításának a végrehajtási jog bejegyzéséről szóló első fokú ingatlan-nyilvántartási határozat alapján van helye.

²³⁶ Pfv. V.20.439/2005/6.sz.

²³⁷ 2316/2006. PM tájékoztató

Fontos hangsúlyozni, hogy az adott gépjármű foglalási jegyzőkönyvben történő összeírásakor az általam korábban hivatkozott, gépjármű lefoglalására irányadó törvényhelyek már hatályban voltak. Ennek alapján a gépjármű lefoglalásakor a végrehajtó köteles lett volna a forgalmi engedélyt és a törzskönyvet is lefoglalni ahhoz, hogy az elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzésre kerülhessen a járműnyilvántartásba. Bár az ítéletből nem derül ki, hogy ezen okmányok lefoglalására sor került-e a későbbiekben, az azonban egyértelműen kitűnik, hogy a törzskönyvet a pénzügyintézet birtokolta abban az időpontban, amikor a feltételes adásvételi szerződés hatályosult és ezért – véleményem szerint – elidegenítési és terhelési tilalom nem állhatott fenn a gépjárművön.

Az ítélettel ellentétben szerintem jogi jelentőséggel bírt volna annak megállapítása, hogy a feltételhez kötött adásvételi szerződés érvényesnek minősül-e, mivel a gépjármű tényleges lefoglalása feltételezhetően nem következett be, a foglalási jegyzőkönyv alapján csupán forgalomból történő kivonást kezdeményezhetett volna az adóhatóság. Ennek alapján a pénzügyintézet végrehajtási igénykeresete – a gépjármű végrehajtás alól történő feloldására irányuló kérelme – nem feltétlenül volt alaptalan.

Zárógondolatok

A végrehajtás célja tehát a fentiek alapján, hogy a fizetési kötelezettségek önkéntes teljesítésének elmaradása esetén e kötelezettség kikényszerítését biztosítsa. Szabályozása akkor felel meg leginkább a társadalmi-gazdasági elvárásoknak, ha gyors és eredményes fellépést biztosít az adóhatóság számára a tartozások behajtása érdekében. A hatékony végrehajtás követelményének megfelelően 2003. január 1-jétől az adóvégrehajtásban megszűnt a végrehajtási cselekmények közötti kötelező sortartás, mely a következő végrehajtási fokozat foganatosítását akkor engedélyezte, ha az előző eredménytelen volt vagy aránytalanul hosszú idő múlva vezetett volna eredményre. Bár e módosítás jelentős mértékben fokozta az adóvégrehajtás hatékonyságát, szükség lenne annak további javítására. Az adóvégrehajtás csak úgy töltheti be szerepét, ha a hatékonyság mellett az eredményességre is törekednek a végrehajtók. Mind a hatékonyságot, mind pedig az eredményességet azonban több tényező befolyásolhatja, különösen a foganatosítható végrehajtási cselekmények köre, a rendelkezésre álló szervezetrendszer, a végrehajtók képzettsége, de nem elhanyagolható a jogszabályban – a végrehajtás akadályozása esetére – kilátásba helyezett szankciórendszer sem.

Legnagyobb problémát – különösen a kisebb településeken – az jelenti az adóhatóságok számára, hogy kialakítsák a megfelelő adóvégrehajtási gyakorlatot. Képzés és iratminták hiányában egyes önkormányzatoknál egyszerűen nem indítják meg a végrehajtási eljárást, így több esetben meghiúsult például a szabálysértési bírság elzárásra történő átváltoztatása is az adóhatóság együttműködése hiányában. Szélsőséges példaként említhetem, amikor a végrehajtási eljárás kizárólag felhívás kiküldését és a hivatali helyiségben történő „nemleges foglalási jegyzőkönyv” felvételét jelentette.

Az önkormányzatok a polgármesteri hivatalok szervezeti felépítését a szervezeti és működési szabályzatukban határozzák meg. Arra vonatkozóan nincs előírás, hogy az önkormányzati adóhatóságnak végrehajtási feladataik ellátása érdekében végrehajtási csoport vagy iroda formájában kellene működnie. Ahhoz azonban, hogy a végrehajtó valamennyi végrehajtási cselekményt – különösen az ingó- és ingatlan-végrehajtást – kellő szakértelemmel fogantossítsa, célszerű lenne legalább azt biztosítani, hogy e tevékenységét „főfeladatként” végezze és megfelelő időt fordíthasson jogszabályok illetve a gyakorlat tanulmányozására is. Továbbképzésekkel és a végrehajtók közötti tapasztalatcsere biztosításával szintén lehetne javítani a végrehajtás hatékonyságán ahhoz, hogy a végrehajtók hasonló színvonalon végezzék e tevékenységüket és a behajtást kérők közel azonos eredményességgel számolhassanak a különböző települések vonatkozásában. A jelenlegi gyakorlat szerint azonban a továbbképzések e célt nem szolgálják, jellemzően a törvényi szövegismertetésre korlátozódnak ahelyett, hogy felettes szerv döntésein keresztül e tevékenységben legtipikusabban előforduló hibákra, hiányosságokra, téves jogszabály értelmezésekre hívnák fel a végrehajtók figyelmét.

A végrehajtás eredményességét jelentős mértékben befolyásolja továbbá az alkalmazható végrehajtási cselekmények köre, melyek az adósok egy meghatározott csoportja – az egyéni vállalkozók – tekintetében kevésbé bizonyulnak hatékonyak. Ugyanakkor 2010. január 2. napjától hatálytalan az egyéni vállalkozásról szóló 1990. évi V. tv., melynek 14.§ c) pontja lehetőséget biztosított az adóhatósági végrehajtó számára, hogy az egyéni vállalkozói igazolvány visszavonását kezdeményezze, ha az adós fizetési kötelezettségét az erre irányuló felhívást megelőzően legalább 12 hónapig nem teljesítette. Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV.tv. az adóvégrehajtótól e korábbi jogosítványát megvonta. E törvény alapján ugyanis a tevékenység végzésének már nem feltétele az igazolvány illetve a tevékenységtől történő eltiltás kezdeményezésére sincs lehetősége a végrehajtónak. Célszerűnek tartanám ezért e rendkívül hatékony „végrehajtási cselekmény” beiktatását annak érdekében, hogy ez az adózói kör se vonhassa ki magát a végrehajtási eljárás alól.

Szükségesnek tartanám továbbá a végrehajtható okiratok körének bővítését is, melyre már korábban is utaltam. A végrehajtási eljárás elhúzódását akadályozná meg és a végrehajtókkal való felelősségteljesebb együttműködést segítené elő, ha a pénzforgalmi szolgáltató illetve munkáltató mulasztása esetén nem lenne szükség e quasi mögöttes felelősség határozattal történő megállapítására.

A gépjárműfoglaláshoz kapcsolódóan is kívánatos lenne a törzskönyv illetve a forgalmi engedély lefoglalására irányadó rendelkezések beiktatása ahhoz, hogy a végrehajtó által gyakran alkalmazott járműnyilvántartásból történő foglalás célját (eljárás gyorsítása, egyszerűsítése) az okmányok felkutatásának időigényessége ne hiúsítsa meg.

Végül, de nem utolsó sorban a bírósági és a közigazgatási végrehajtás szabályainak összhangját kellene megteremteni az adóhatósági végrehajtót megillető jogosítványok tekintetében. Többek között a jogi személy – végrehajtást akadályozó magatartásának – szankcionálása terén bírna jelentőséggel, ha a bíróságon kívül az adóhatóság végrehajtóját is megilletné e körben a szankció kiszabásának joga akár az Art., akár a Vht. rendelkezései alapján.

Bízom benne, hogy a behajtási gyakorlatomban leggyakrabban előforduló, végrehajtási cselekményeken keresztül feltárt problémák és e néhány megoldási javaslat rávilágított arra, hogy az önkormányzati adóhatóságok esetében a végrehajtási eljárás hatékonyságát és eredményességét jelentős mértékben meghatározzák az eljárásjogi szabályok, de az azokat alkalmazó végrehajtási apparátus milyenségével is szoros összefüggés mutatható ki. Bár az Art. 146.§ (4) bekezdése lehetőséget biztosít arra, hogy az adóhatóság a végrehajtást az adós lakóhelye, székhelye vagy végrehajtás alá vonható vagyontárgya szerinti helyi bíróság mellett működő, az ügyelosztási szabályok szerint illetékes önálló bírósági végrehajtó útján fogantossítsa, álláspontom szerint inkább az önkormányzati adóhatóság létszámának és képzettségének továbbfejlesztésére irányuló megoldásokat kell előtérbe helyezni.

Irodalomjegyzék

1. Gyekiczky Tamás (szerk.): *A bírósági végrehajtás magyarázata*. Budapest, 2009, CompLex Kiadó Kft.
2. Magyar Törvénytár. *Werbőczy István Hármaskönyve*. Budapest, 1897,
3. Vida István: *A bírósági végrehajtás*. Budapest, 1978, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó
4. Blumenfeld-Dombi-Juhász: *Az adóvégrehajtás szabályai egységes szerkezetben, magyarázatokkal*. Budapest, 2009, SALDO Kiadó
5. Kovács Attila: *Adóvégrehajtás az önkormányzati adóigazgatásban*. ADÓ PÉNZÜGYI ÉS ADÓIRÁNYÍTÁSI SZAKLAP XXI. évfolyam 2007/11-12.szám
6. Dósa (szerk.): *Az informatikai jog nagy kézikönyve*. Budapest, 2008, CompLex Kiadó Kft.
7. dr.Kovács Ferenc: *Az elévülésről*. ADÓ PÉNZÜGYI ÉS ADÓIRÁNYÍTÁSI SZAKLAP XXIII. évfolyam 2009/9.szám
8. dr.Kovács Attila: *Jogorvoslatok az önkormányzati adóigazgatásban*. ADÓ PÉNZÜGYI ÉS ADÓIRÁNYÍTÁSI SZAKLAP XXII. évfolyam 2008/5-6.szám
9. 2316/2006. PM tájékoztató

Jogsabályjegyzék

1. Az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény
2. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény
3. A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény
10. A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény
11. A pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény
12. A pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII.6.) MNB rendelet
13. A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV.törvény
14. A gépjárműadóról szóló 2001. évi LXXXII. törvény
15. A gépjárművek forgalmi engedélyéről és törzskönyvről szóló 35/2000. (XI.30.) BM rendelet

16. Az adós foglalkozásához nélkülözhetetlen gépjármű lefoglalás alóli mentességéről szóló 13/2001. (X.10.) IM rendelet
17. A települési önkormányzat hatáskörébe tartozó adók és adók módjára behajtható köztartozások nyilvántartásáról, kezeléséről és elszámolásáról szóló 13/1991. (V.21.) PM rendelet
18. Az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII.19.) Korm. rendelet
19. A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló 2009. évi CXXX. törvény

Jogesetmutató

Pfv. V.20.439/2005/6.sz.

Városi Önkormányzat J e g y z ő j é t ő l
 3580. Tiszaújváros, Bethlen G. út 7. szám
 Tel.: 49 / 548 - 033; Fax: 49 / 548 -001
Szám: V/...../2010.
Üi.: Molnár Márta

1.sz. melléklet

Tárgy: Értesítés

Minta Adózó

Tiszaújváros

Tisztelt Ügyfelünk!

Értesítem, hogy a Tiszaújvárosi Rendőrkapitányság 30.000,-Ft összegű szabálysértési bírság (00001/2010) tartozás adók módjára történő behajtását kezdeményezte az önkormányzati adóhatóságnál.

Amennyiben időközben tartozását kiegyenlítette kérem, hogy 8 napon belül a befizetést igazoló feladóvevényt adóhatóságomnál bemutatni szíveskedjen.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. tv. (Art.) 150. § (1) bekezdése alapján az adóhatóság az adótartozás megfizetésére az adóst felhívhatja, eredménytelen felhívás esetén a végrehajtást megindítja.

A végrehajtási eljárás a végrehajtási cselekmény foganatosításával indul.

Az Art. 159. § (1) bekezdése szerint a végrehajtás során az adóhatóság által hozott végzések, illetőleg az adóvégrehajtó (ideértve az adóhatóság megbízásából eljáró bírósági végrehajtót is) törvénysértő intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása ellen az adós, a behajtást kérő, illetőleg az, akinek a végrehajtás jogát vagy jogos érdekét sérti - a sérelmezett intézkedés vagy annak elmaradásának tudomására jutásától számított 8 napon belül - a végrehajtást foganatosító elsőfokú adóhatóságnál végrehajtási kifogást terjeszthet elő.

Jelen értesítés nem minősül végrehajtási cselekménynek, ezért ellene jogorvoslatnak helye nincs.

Tájékoztatom, hogy a megszabott határidő elteltével a behajtást haladéktalanul megkezdem.

Ügyfélfogadási idő (II. em. 223. sz. iroda):

Hétfő: 13-16
 Szerda: 8-12 és 13-18
 Péntek: 8-12

Tiszaújváros, 2010. július 27.

Dr. .... jegyző megbízásából:

irodavezető

Városi Önkormányzat J e g y z ő j é t ő l
3580. Tiszaújváros, Bethlen Gábor út 7.sz.
Tel.: 49 / 548 – 033 ; Fax: 49 / 548 – 001

2.sz. melléklet

Szám: ...../2010.

Ü.i.: Molnár Márta

Tárgy: Értesítés

Minta Adózó

Tiszaújváros

3580

Tisztelt Ügyfelünk!

Értesítem, hogy Tiszaújváros Önkormányzata **gépjárműadó** beszedési számláján fennálló **1.906,-Ft összegű túlfizetéséből** az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. tv. 150/A.§. alapján, mely szerint - : „Amennyiben az adóhatóság az adózó adószámláján az adózót terhelő adótartozás mellett az egyes adónemeken túlfizetést is nyilvántart, végrehajtási cselekményként a túlfizetés összegét az általa nyilvántartott tartozás erejéig elszámolja és ezzel egyidejűleg az adózót értesíti. Ha az adózónak több adónemen áll fenntartozása, a túlfizetés összegét először a korábbi esedékességű tartozásokra, azonos esedékességű tartozások esetén a tartozások arányában kell elszámolni. A túlfizetés elszámolásával a jóváírás napján a tartozás megfizetettnek minősül.” – **171,-Ft a késedelmi pótlék beszedési számlán, 1.735,-Ft az idegen bevétel beszedési számlán nyilvántartott tartozásra** került elszámolásra. Fennmaradó tartozása (idegen bevétel): 28.265,-Ft.

A fenti végrehajtási intézkedéssel kapcsolatban közöljük, hogy az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII.tv. 159.§ alapján a végrehajtási cselekmény ellen 8 napon belül a B.-A.-Z. Megyei Közigazgatási Hivatalhoz címzett - Miskolc, Városház tér 1. - , de a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi, Gazdasági Irodájához benyújtandó végrehajtási kifogást terjeszthet elő.

A végrehajtási kifogás illetékköteles, melynek mértéke 5000,-Ft. A fizetendő illeték a végrehajtási kifogás beérkezésével egyidejűleg esedékes, melyet készpénzátutalási-megbízáson vagy átutalással kell teljesítenie Tiszaújváros Önkormányzatának **11734114-15350064-03470000** számú Közigazgatási hatósági eljárási illeték beszedési számlája javára.

Tiszaújváros, 2010. szeptember

Dr. .... jegyző megbízásából:

irodavezető

Városi Önkormányzat J e g y z ő j é t ő l
3580. Tiszaújváros, Bethlen G. út 7. szám

3.sz. melléklet

Szám: V/...../2010.

Üi.: Molnár Márta

Tel.: 49/548-033

Tárgy: Adatkérés

**Észak-magyarországi
Regionális Egészségbiztosítási Pénztár
B.-A.-Z. Megyei Kirendeltsége
Miskolc**

Tisztelt Cím!

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 47.§ (1) bekezdése alapján a végrehajtási eljárás eredményes lefolytatása érdekében **a végrehajtó szükség esetén beszerzi az adós** személyének azonosítására szolgáló, továbbá az adós lakóhelyére (tartózkodási helyére), székhelyére, telephelyére, **munkahelyére (egyéni vállalkozására)**, jövedelmére és a végrehajtás alá vonható vagyontárgyaira (ingó, ingatlan vagyon, fizetési számla, betét, értékpapír, érdekeltség gazdasági társaságban stb.) vonatkozó adatokat.

A Vht. 47.§ (2) bek. alapján a végrehajtó az (1) bekezdésben megjelölt eljárása során a végrehajtó az (1) bekezdésben megjelölt eljárása során **megkeresheti** az adósra és vagyona vonatkozó adatokat kezelő hatóságokat, szervezeteket, így **különösen** a rendőrséget, a gépjárműveket nyilvántartó hatóságot, a személyiadat- és lakcímnnyilvántartó szerveket, okmányirodát, **nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet, az egészségbiztosítási szervet**, adóhatóságot, cégbíróságot, pénzforgalmi szolgáltatókat, befektetési szolgáltatókat, ingatlanügyi hatóságot, a vízi és légi járművek lajstromát, illetve nyilvántartását vezető szerveket, a távközlési szervezeteket, az ingó jelzálogjogi nyilvántartást (a továbbiakban: zálogjogi nyilvántartás), a közjegyzőket, továbbá a kamarát az adós gazdálkodó szervezetekről vezetett nyilvántartásba történő betekintés céljából.

Fentiek alapján kérem, hogy szíveskedjenek adóhatóságunkat az alábbi magánszemély **munkahelyének megnevezéséről és pontos címéről** tájékoztatni:

Név:	Minta Adózó
Lakóhely:	3580 Tiszaújváros,
Szül.hely, idő:	Miskolc,
Anyja neve:	Szülő Anya

A fent megnevezett adatokat adóhatóságunk végrehajtási eljárás lefolytatásához kívánja felhasználni.

Kérem, hogy adatközlésében fenti számra és ügyintézőre hivatkozzon!

Tiszaújváros, 2010. szeptember 1.

Dr. .... jegyző megbízásából:

irodavezető

Városi Önkormányzat J e g y z ő j é t ő l
 3580. Tiszaújváros, Bethlen G. út 7. szám
 Szám: ...../2010.
 Üi.: Molnár Márta
 Tel.: 49/548-033

4.sz. melléklet

Tárgy: Adatkérés

OTP és Ker. Bank Nyrt.
Betét-adminisztrációs Back-Office Osztály
Budapest
Pf.: 225
1475

Tisztelt Cím!

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 47.§ (1) bekezdése alapján a végrehajtási eljárás eredményes lefolytatása érdekében **a végrehajtó szükség esetén beszerzi az adós személyének azonosítására szolgáló, továbbá az adós lakóhelyére (tartózkodási helyére), székhelyére, telephelyére, munkahelyére (egyéni vállalkozására), jövedelmére és a végrehajtás alá vonható vagyontárgyaira** (ingó, ingatlan vagyon, **fizetési számla, betét, értékpapír**, érdekeltég gazdasági társaságban stb.) vonatkozó adatokat.

A Vht. 47.§ (2) bek. alapján a végrehajtó az (1) bekezdésben megjelölt eljárása során a végrehajtó az (1) bekezdésben megjelölt eljárása során **megkeresheti** az adósra és vagyonára vonatkozó adatokat kezelő hatóságokat, szervezeteket, így **különösen** a rendőrséget, a gépjárműveket nyilvántartó hatóságot, a személyiadat- és lakcímnnyilvántartó szerveket, okmányirodát, nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet, az egészségbiztosítási szervet, adóhatóságot, cégbírószágot, **penzforgalmi szolgáltatókat**, befektetési szolgáltatókat, ingatlanügyi hatóságot, a vízi és légi járművek lajstromát, illetve nyilvántartását vezető szerveket, a távközlési szervezeteket, az ingó jelzálogjogi nyilvántartást (a továbbiakban: zálogjogi nyilvántartás), a közjegyzőket, továbbá a kamarát az adós gazdálkodó szervezetekről vezetett nyilvántartásba történő betekintés céljából.

A Vht. 47.§ (3) bekezdése szerint a nyilvántartásokat vezető hatóságok és szervezetek a végrehajtó megkeresésének 8 napon belül, illeték- és díjmentesen kötelesek eleget tenni.

A Vht.79/C. § (1) bekezdése szerint a pénzforgalmi szolgáltatónál **több számlatulajdonos tulajdonában álló számlán kezelt pénzösszeg bármelyik számlatulajdonossal szemben fennálló követelés fejében teljes összegben végrehajtás alá vonható**, a 79/A. § rendelkezéseit ebben az esetben is alkalmazni kell.

A Vht.79/C. § (2) bekezdés alapján **a végrehajtó a számla megterheléséről - a pénzforgalmi szolgáltató által közölt értesítési cím alapján - köteles haladéktalanul értesíteni a nem adós számlatulajdonost.**

Fentiek alapján kérem, hogy szíveskedjenek adóhatóságunkat az alábbi magánszemély – *amennyiben a számlához társtulajdonos is tartozik, annak értesítéshez szükséges adataival együtt* – **számlaszámáról** tájékoztatni:

Név:	Minta Adózó
Lakóhely:	3580 Tiszaújváros,
Szül.hely, idő:	Miskolc
Anyja neve:	Szülő Anya

A fent megnevezett adatokat adóhatóságunk végrehajtási eljárás lefolytatásához kívánja felhasználni. Kérem, hogy adatközlésében fenti számra és ügyintézőre hivatkozzon!

Tiszaújváros, 2010. szeptember 1.

Dr. ....jegyző megbízásából:

irodavezető

Városi Önkormányzat J e g y z ő j é t ő l
 3580. Tiszaújváros, Bethlen Gábor út 7.sz.
Szám: V/...../2010.
Ü.i.: Molnár Márta
Tel.: 49/548-033

5.sz. melléklet

Tárgy: Minta Adózó
 végrehajtási ügye
Melléklet: 1 db visszaigazolási nyomtatvány

Munkáltató Kft.

Tiszaújváros

Pf.:

3581

LETILTÁS
adóvégrehajtási ügyben

Felhívom T. Címet, hogy **Minta Adózó** adós (Miskolc, 1962.01.01. an: Szülő Anya) 3580 Tiszaújváros, Fő út 1. szám alatti lakos elleni **végrehajtási ügyben** az adós munkabéréből, öregségi nyugdíjából, egyéb járandóságából a vonatkozó jogszabályban meghatározott mérték erejéig **helyszíni bírság** (10.000,-Ft 11111111112) – mint **adók módjára behajtandó köztartozás** – miatt vonjon le **összesen 10.000,-Ft** összegben.

A levont helyszíni bírság összeget Tiszaújváros Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának **11734114-15350064-08800000** számú egyéb bevétel elszámolási számlájára kérjük átutalni.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. tv. (továbbiakban Vht.) 75. §-a szerint a munkáltató köteles az adós munkabéréből a letiltásban meghatározott összeget levonni és a letiltásban foglalt felhívás szerint kifizetni a végrehajtást kérőnek.

A Vht. 24.§ (2) bekezdése értelmében munkáltatónak minősül az adós számára járandóságot, illetményt, munkából eredő díjazást, juttatást, egyéb összeget rendszeresen, időszakonként visszatérően folyósító szerv vagy személy is.

A Vht. 76. § szerint a munkáltató kötelessége továbbá az, hogy legkésőbb a letiltás átvételét követő munkanapon

- a) értesítse az adóst a letiltásról,
- b) intézkedjék a munkabér esedékessé válásakor (a kifizetésének napján) a letiltott összeget a munkabérből vonják le és fizessék ki a végrehajtást kérőnek,
- c) értesítse a letiltás foganatosításának akadályáról a letiltást kibocsátó szervet.

A munkáltató a levonás foganatosításánál a Vht. 61-64. §-ában foglalt rendelkezéseket (számítási alap, mentességi szabályok, **levonási sorrend**) is köteles figyelembe venni.

A Vht. 77. § /1/ bekezdése szerint ha az adós munkabéréből a rendszeresen, időszakonként visszatérő részletekben levonandó követelést valamelyik hónap folyamán részben vagy egyáltalán nem lehet levonni, az elmaradt részleteket le kell vonni, mihamarabb lehetséges.

Az adós munkaviszonyának megszűnése esetén a munkáltató köteles igazolást kiállítani (tartásigazolás), amelyben fel kell tüntetni a még fennálló tartozást, a letiltást kiadó adóhatóság nevét, ügyszámát és az átutalási utasítást (Vht. 78. §).

Felhívom figyelmét, hogy az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. tv. 153. §-a szerint amennyiben az adóhatóság az adóstå megillető járandóságot (kifizetést) vonja végrehajtás alá és a munkáltató az adóhatóság felhívása ellenére a levonást, átutalást elmulasztja, vagy nem a jogszabályban előirtaknak megfelelően teljesíti, az adóhatóság határozattal kötelezi a levonni, átutalni elmulasztott összeg erejéig az adórtartozás megfizetésére. A határozatban foglalt teljesítési határidő elteltével az adóhatóság a rá vonatkozó szabályok szerint intézkedik a tartozás behajtása (végrehajtása) iránt.

Az érdekeltek a végrehajtási intézkedés ellen 8 napon belül a B.-A.-Z. Megyei Közigazgatási Hivatalhoz címzett – Miskolc, Városház tér 1. -, de a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi, Gazdasági Irodájához benyújtandó végrehajtási kifogással élhetnek. A végrehajtási kifogás illetékköteles, melynek mértéke 5000,-Ft. A fizetendő eljárási illeték a végrehajtási kifogás beérkezésével egyidejűleg esedékes, melyet készpénzátutalási-megbízáson vagy átutalással kell teljesítenie Tiszaújváros Önkormányzatának **11734114-15350064-03470000** számú Közigazgatási hatósági eljárási illeték beszedési számlája javára.

Tiszaújváros, 2010.

Dr. .... jegyző megbízásából:

irodavezető

A letiltásról értesül:

- 1./ Címzett
- 2./ Adós
- 3./ Irrattár

LETILTÁS VISSZAIGAZOLÁSA A MUNKÁLTATÓ RÉSZÉRŐL

Ügyiratszám: V/...../2010. számú letiltáshoz

Tiszaújváros Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala végrehajtást kérőnek **Minta Adózó** adós elleni ügyében közlöm, hogy

a) A letiltást az adós jelenlegi ..... Ft átlagkeresetére fogantba vettük.

Az első levonás időpontja: ..... év ..... hó ..... nap

Jelenleg levonható havonként: ..... Ft

b) Az adós munkabérét sorrendben megelőző ..... tartozás terheli.

A letiltást előjegyeztük. A levonás előreláthatólag ..... év ..... hó ..... napján kezdődhet.

c) Az adós munkaviszonya ..... év ..... hó ..... napján megszűnt, tartozását a MIL-lapjára rávezettük. Tudomásunk szerint az adós új munkahelye:

.....

d) Az adós előttünk ismeretlen, a letiltást csatoltan visszaküldjük.

e) Egyéb megjegyzés:

.....
 .....
 .....

Dátum: .....

.....

Megjegyzés:

A fenti válaszadásnál a nem kívánt rész törlendő!

8 napon belül vissza kell küldeni!

Polgármesteri Hivatal
 Pénzügyi, Gazdasági Iroda
 Adócsoport
 3580.Tiszaújváros, Bethlen G. út 7.
 Szám: ...../2010.
 Üi.: Molnár Márta
 Tel.: 49/548-033

6.sz. melléklet

Jegyzőkönyv

Készült: 2010. július 27. napján 10,00 órakor, a 3580 Tiszaújváros, Fő út 1. szám alatt kezdeményezett ingófogalásról

Tárgy: **Minta Adózó** végrehajtási ügye

Jelen vannak: **Molnár Márta** adóügyi munkatárs

Sné adóügyi munkatárs

Kné adóügyi munkatárs, jkv.

.....

Név:	Minta Adózó
Szül.hely, idő:	Miskolc, 1962.01.01.
Lakóhely:	3580 Tiszaújváros, Fő út 1.
Anyja neve:	Szülő Anya

A Tiszaújvárosi Rendőrkapitányság **20.000,-Ft** (azaz Húszezer forint) szabálysértési bírság **(1/2010.szabs.)** tartozás adók módjára történő behajtását kezdeményezte az önkormányzati adóhatóságnál.

Fenti helyen és időpontban az önkormányzati adóhatóság képviselőjében ingófogalás céljából megjelentünk, azonban kötelezett (képviselője) nem tartózkodott a helyszínen. Az ingófogalás eredménytelen.

Adós (képviselője) részére a jegyzőkönyv egy példánya átadásra került/postai úton kerül megküldésre.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. tv. 159. § (1) bekezdése szerint a végrehajtás során az adóhatóság által hozott végzések, illetőleg az adóvégrehajtó (ideértve az adóhatóság megbízásából eljáró bírósági végrehajtót is) törvénysértő intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása ellen az adós, a behajtást kérő, illetőleg az, akinek a végrehajtás jogát vagy jogos érdekét sérti - a sérelmezett intézkedés vagy annak elmaradásának tudomására jutásától számított 8 napon belül - a végrehajtást foganatosító elsőfokú adóhatóságnál végrehajtási kifogást terjeszthet elő. A végrehajtási kifogás illetékköteles, melynek mértéke 5000,-Ft. A fizetendő eljárási illeték a végrehajtási kifogás beérkezésével egyidejűleg esedékes, melyet készpénzátutalási-megbízaton vagy átutalással kell teljesítenie Tiszaújváros Önkormányzatának **11734114-15350064-03470000** számú Közigazgatási hatósági eljárási illeték beszedési számlája javára.

Kmf.
 Jkv. lezárva

.....
 adós (képviselője)

.....
 adóügyi munkatárs

.....
 adóügyi munkatárs

.....
 adóügyi munkatárs, jkv.

Polgármesteri Hivatal
Pénzügyi, Gazdasági Iroda
3580 Tiszaújváros, Bethlen G.út 7.sz.
Tel.: 49/ 548-033; Fax: 49/ 548-001

7.sz. melléklet

Szám: V/...../2009.

Üi.: Molnár Márta

INGÓFOGLALÁSI JEGYZŐKÖNYV

Készült 2009. év november 2. napján Tiszaújváros Önkormányzatának hivatali helyiségében ..... adós (Miskolc, ... an.: .....; lakóhelye: 3580 Tiszaújváros, ... sz.) ellen adó* és más köztartozások* miatt indult végrehajtási ügyben.

Az eljárás kezdő időpontja: 10 óra

JELLEN VANNAK:

Végrehajtók:

csoporthvezető, Adócsoporth
adóügyi munkatárs
adóügyi munkatárs

Adós (képviselője, megbízottja, alkalmazottja, családtag)*: .....

A mai napon a fenti helyen és időben megjelentünk. A jelenlévő adóssal (illetve a helyette jelenlévő ..... -val/vel) közöltük eljárásunk tárgyát és egyben a helyszínen átadtuk*, korábban kézbesítettük* a tartozás jogcímeire vonatkozó kimutatást. Felhívtuk az adóst, hogy az adó tartozását minden más végrehajtási cselekményt megelőzően egyenlítse ki.

A végrehajtható okiratokon alapuló tartozás jogcíme és összege:

Követelés jogosultja	Tartozás		Végrehajtási költség/ postaköltség (Ft)	Összesen (Ft)
	Tőke ** (Ft)	Késedelmi pótlék/kamat (Ft)		
Városi Önkormányzat Jegyzője Gépjárműadó	41.160,-			41.160,-
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság (..... Hb.)	6.000,-			6.000,-
B.-A.-Z. Megyei Rendőr- főkapitányság (.....Hb)	7.000,-			7.000,-
Városi Önkormányzat Jegyzője Késedelmi pótlék		2.466,-		2.466,-
Összesen	54.160,-	2.466,-		56.626,-

végrehajtó, csoportvezető

végrehajtó

végrehajtó

.....
adós (v. megbízottja, hozzátartozója)

Az eljárás tényleges költségeiről határozattal értesítjük az adóst.

Az adós az eljárás során kifizetett .....Ft-ot, azaz .....
 ..... Ft-ot, amelyet a ..... számú nyugtával átvettünk.*

A tartozást az adós

- megfizette, ezért a helyszíni eljárást befejeztük*
- megfizetni nem tudta*, illetve csak részben egyenlítette ki*, ezért az eljárást ingófogalással folytatjuk
 ..... Ft tartozásra.

A fenti címen lévő lakást (műhelyt stb.) megtekintettük, megállapítottuk, hogy ott .....
 szobában ..... egyéb helyiségben ..... fő lakik, amelyből ..... fő eltartott, az adós
 családtagja.

Az ingatlan ..... tulajdonát képezi.

A magánszemély mentesség szempontjából figyelembe vehető elsődleges tevékenysége:.....
 ....., egyéb tevékenysége: .....

A következő vagyontárgyakat lefoglaltuk:

Tétel		A lefoglalt vagyontárgy megnevezése (típusa, gyári száma, egyéb egyedi azonosítója és jellemzője)	Becsérték (Ft)
Sorsz.	db		
1	1	..... frsz-ú, ... típusú személygépkocsi; Gy.év: ..... Alvázszám:	
Összesen:			

A foglalást ezen jegyzőkönyv mellékletét képező ..... db ..... sorszámú pótlapon
 folytatjuk.*

A ..... sorszám alatt lefoglalt ..... Ft, azaz ..... forint készpénzt a
 ..... sz. nyugtával átvettük.*

A ..... sz. tétel alatt lefoglalt (arany, platina stb.) értéktárgyakat, értékpapírt letétbe helyezés végett
 átvettük.*

A ..... sorszám alatt lefoglalt valutát, nemesfémeket a Magyar Nemzeti Bankba történő letétbe helyezés
 végett átvettük.*

végrehajtó, csoportvezető

végrehajtó

végrehajtó

.....
 adós (v. megbízottja, hozzátartozója)

A ..... sorszám alatt lefoglalt gépjármű forgalmi engedélyét*, törzslapját* az okmányirodához történő leadás végett lefoglaltuk és átvettük.*

A gépjármű forgalmi engedélyének és törzslapjának a lefoglalása meghiúsult, mert a **foglalásra a Vht. 103.§ (3) bekezdése alapján került sor.***

A ..... sorszámú tételek alatti gépjárművet és forgalmi engedélyét a mentességre való tekintettel az adós használatában hagytam.*

A helyszínen az alábbi foglalás alól mentes vagyontárgyak lehettek fel:*

.....
 .....
 .....
 .....

Az adós (képviselője) a ..... sorszám alatt felvett vagylagosan mentes vagyontárgyak esetében élt választási jogával.

Több lakóingatlanban történő foglalás esetére az adós (képviselője) ..... helyiség, ... út, ... hsz. alatti ingatlanban kéri a Vht. 90.§ e)-g) és k) pontja szerinti mentesség figyelembe vételét.*

A helyszínen az alábbi végrehajtás alól nem mentes vagyontárgyak lehettek fel, melyek foglalását azok elhasználódása, piacképtelensége vagy egyéb ok, és pedig (pl: jelzálogjog) miatt mellőztünk.*

.....
 .....
 .....
 .....

Az adós (képviselője) kijelenti, hogy a lefoglalt ingóságok per- és tehermentesek, azokat jelzálogjog nem terheli, illetve ..... sorszám alatt összeírt ingóságokon .....

..... - nak jelzálogjoga áll fenn.*

EGYÉB ELJÁRÁSI CSELEKMÉNY LEÍRÁSÁRA SZOLGÁLÓ RÉSZ:

(zár alá vétel, adós észrevétele és egyéb, a végrehajtás szempontjából lényeges körülmény)

A ..... forgalmi rendszámú személygépkocsi lefoglalására a gépjármű-nyilvántartás adatai szerint a Vht. 103.§ (3) bekezdése alapján került sor.

FIGYELMEZTETJÜK adóst (a jelenlévőt), hogy a lefoglalt ingóságokat rendeltetésszerűen továbbra is használhatja. A lefoglalt vagyontárgyakat köteles gondosan megőrizni, azok elhasználása, elzálogosítása, elidegenítése, megsemmisítése vagy a végrehajtás alól más módon való elvonása a Büntető Törvénykönyv szerint *bűncselekmény*.

végrehajtó, csoportvezető

végrehajtó

végrehajtó

.....
 adós (v. megbízottja, hozzátartozója)

Tájékoztatjuk az adóst, hogy amennyiben a becsértékkel nem ért egyet, a foglalástól számított 8 napon belül kérheti szakértő becsüs alkalmazását, melynek költségeit megelőlegezni és viselni köteles.

Az adóhatóság alkalmazottjának törvénysértő intézkedése, vagy intézkedésének elmulasztása ellen az adós, a végrehajtást kérő és akinek a végrehajtás jogát vagy jogos érdekét sérti a B.-A.-Z. Megyei Közigazgatási Hivatalhoz címzett (Miskolc, Városház tér 1.), de a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi, Gazdasági Irodájához – a tudomására jutástól számított 8 napon belül –végrehajtási kifogást terjeszthet elő. Az ok bekövetkeztétől számított 6 hónap elteltével igazolásnak helye nincs. A végrehajtási kifogásnak - az ismételt, illetőleg az árverés kitézését követően benyújtott, az árverés kitézésének jogszerűségét nem vitató végrehajtási kifogás kivételével - a további végrehajtási cselekményekre halasztó hatálya van.

Tájékoztatjuk továbbá, hogy az, aki a lefoglalt vagyontárgyra tulajdonjoga vagy más joga alapján tart igényt (mely a végrehajtás során történő értékesítésének akadály), a vagyontárgy a foglalás alóli feloldása iránt igényperrel indíthat. A foglalástól számított 8 napon belül indított igénypernek az igényelt vagyontárgy végrehajtására halasztó hatálya van.

A jegyzőkönyvet hangos felolvasás és megmagyarázás után jelenlévők aláírják.

A jegyzőkönyv aláírását ..... megtagadta.

A jegyzőkönyv egy példányát.....-nak átadtuk*,
..... – nak postán küldjük meg.*

A jegyzőkönyv egy példányával felhívjuk adóst, hogy tartozását a foglalástól számított 30 napon belül készpénzátutalási-megbízással fizesse meg. Mulasztás esetén a lefoglalt vagyontárgyak értékesítése iránt intézkedünk.

Az eljárás befejezve 10,15 órakor.

PH.

végrehajtó, csoportvezető

végrehajtó

végrehajtó

.....
adós (v. megbízottja, hozzátartozója)

Megjegyzés:

* A nem kívánt rész kihúzandó!

** Tőketartozás: adó, bírság, önellenőrzési pótlék